

SUOMEN PANKKI

1922

VUOSIKIRJA

LAATINUT

SUOMEN PANKIN TILASTO-OSASTO

III. VUOSIKERTA

HELSINGISSÄ 1923

HELSINKI 1923
VALTIONBUVOSTON KIRJAPAINO.

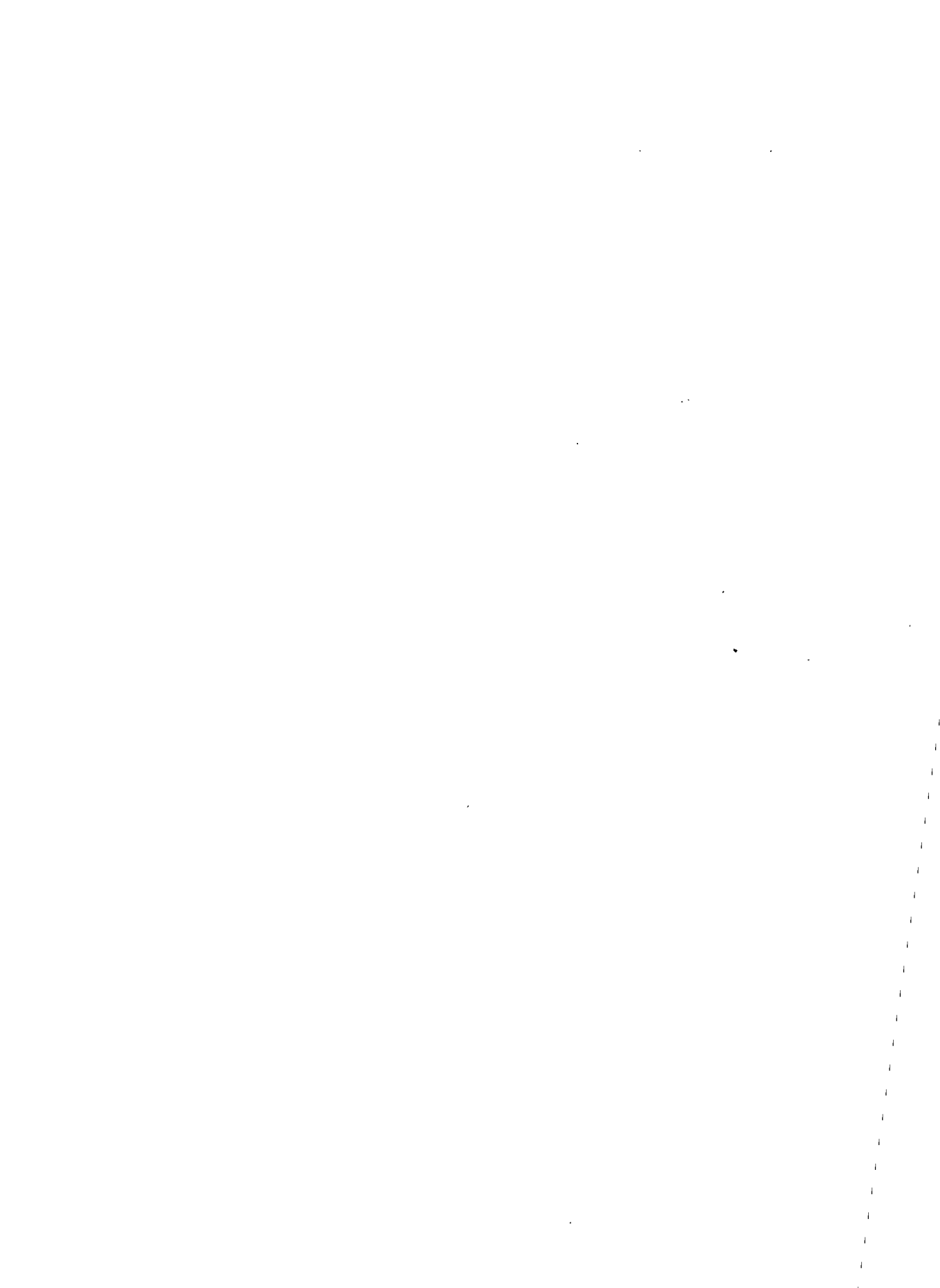
Täten julkisuuteen saatettu kolmas vuosikerta Suomen Pankin vuosikirjaa on toimitettu pääasiassa saman suunnitelman mukaan kuin edeltäjänsä. Sen tarkoituksena on niin ollen edelleenkin antaa yksityiskohtainen kuvaus Suomen Pankin toiminnasta sekä Suomen raha-olojen kehityksestä.

Uusia tauluja ovat Suomen Pankin kultakassaa ja saatavia ulkomaisilta kirjeenvaihtajilta vuosina 1902—1913 osoittavat 31. ja 32. taulu, joiden tarkoituksena on yhdessä edellisessä vuosikerrassa julaistujen sodan edellistä aikaa koskevain yleiskatsausten kanssa helpottaa sen seikan arvostelemista kuinka suuret reservit ovat tarpeen kun Suomen valuuttaa jälleen ryhdytään sitomaan kultaan. Tekstiosassa on katsausta Suomen taloudelliseen asemaan entisestään laajennettu, koska on näyttänyt tarpeelliselta seikkaperäisesti valaista Suomen taloudellisissa oloissa vuonna 1922 tapahtunutta huomattavaa edistystä ja vakiintumista.

Tauluosasto on laadittu Pankin apulaistilastovirkamiehen fil. maist. *Yngvar Heikelin* johdolla. Tekstistä vastaa lähinnä allekirjoittanut Tilasto-osaston esimies.

Helsingissä, Suomen Pankin Tilasto-osastolla toukokuun 15 p:nä 1923.

KAARLO J. KALLIALA.

SISÄLLYSLUETTELO.

TABLE DES MATIÈRES.

TEKSTIOSASTO. TEXTE.

I. Katsaus Suomen taloudellisiin oloihin vuonna 1922. <i>Revue générale de la situation économique en 1922.</i>	1
II. Suomen Pankki vuonna 1922. <i>La Banque de Finlande en 1922.</i>	
1. Setelinanto. <i>Emission de billets</i>	18
2. Setelinantoa vastaavat varat. <i>Couverture de l'émission</i>	26
3. Vaadittaessa maksettavat sitoumukset. <i>Engagements à vue</i>	33
4. Kotimainen lainaus. <i>Opérations de prêts intérieurs</i>	37
5. Pankin tila ja omat varat. <i>Bilan et fonds</i>	40
6. Tulot ja menot, voittovarojen käyttö. <i>Recettes, dépenses, bénéfice net</i>	41
7. Erinäiset toiminnan haarat. <i>Opérations diverses</i>	44
III. Yksityispankit vuonna 1922. <i>Les banques privées en 1922</i> ..	46

TAULUOSASTO. TABLEAUX.

Setelinanto. Emission de billets.

1 taulu.	Setelinanto 1922. <i>Emission de billets en 1922</i>	2
2 „	Liikkeessä oleva setelistö kunkin kuukauden lopussa 1915–1922. <i>Circulation des billets à la fin de chaque mois en 1915–1922</i>	6
3 „	Setelinanto-oikeus 1914–1922. <i>Droit d'émission en 1914–1922</i>	8
4 „	Liikkeessä oleva setelistö 1914–1922. <i>Circulation des billets en 1914–1922</i>	9
5 „	Liikkeessä oleva setelistö, kuukausikeskimäärin 1915–1922. <i>Circulation des billets, montant moyen en 1915–1922</i>	8
6 „	Käyttämätön setelinanto-oikeus 1914–1922. <i>Droit d'émission non utilisé en 1914–1922</i>	10

7 taulu.	Käyttämättömän setelinanto-oikeuden suhde koko setelinanto-oikeuteen 1914—1922. <i>Proportion du droit d'émission non utilisé, par rapport au droit d'émission total en 1914—1922</i>	11
8 „	Setelistön kokoonpano 1916—1922. <i>Détail de la circulation des billets en 1916—1922</i>	10
9 „	Setelinvalmistus 1944—1922. <i>Fabrication de billets en 1914—1922</i>	12
10 „	Setelinpoltto 1914—1922. <i>Destruction de billets en 1914—1922</i>	12

Setelinantoa vastaavat varat. Couverture de l'émission.

11 taulu.	Setelinantoa vastaavat varat 1922. <i>Couverture de l'émission en 1922</i> ..	14
12 „	Kultakassa 1914—1922. <i>Encaisse or en 1914—1922</i>	18
13 „	Kultakassan suhde liikkeessä olevaan setelistöön 1914—1922. <i>Encaisse or, proportion par rapport à la circulation en 1914—1922</i>	18
14 „	Kultakassan suhde vaadittaessa maksettaviin sitoumuksiin 1914—1922. <i>Encaisse or, proportion par rapport aux engagements à vue 1914—1922</i>	19
15 „	Setelikatteen kokoonpano vuosien 1921 ja 1922 lopussa. <i>Détail de la couverture de l'émission à la fin des années 1921 et 1922</i>	19

Vaadittaessa maksettavat sitoumukset. Engagements à vue.

16 taulu.	Vaadittaessa maksettavat sitoumukset 1922. <i>Engagements à vue en 1922</i>	20
-----------	---	----

Kotimainen lainananto. Opérations de prêts intérieurs.

17 taulu.	Lainanotto 1922. <i>Prêts intérieurs en 1922</i>	24
18 „	Lainanotto yksityisille ja pankeille 1915—1922. <i>Prêts intérieurs en 1915—1922</i>	28

Pankin tila ja omat varat. Bilan et fonds.

19 taulu.	Tila vuosien 1921 ja 1922 lopussa. <i>Bilan à la fin des exercices 1921 et 1922</i>	30
20 „	Tila 1914—1920. <i>Bilan 1914—1920</i>	32
21 „	Omat varat 1868—1922. <i>Fonds en 1868—1922</i>	36

Tulot ja menot, voittovarojen käyttö. Recettes dépenses et bénéfice net.

22 taulu.	Voitto- ja tappiotili 1916—1922. <i>Compte profits et pertes en 1916—1922</i>	38
23 „	Voittovarojen käyttö 1891—1922. <i>Bénéfice net en 1891—1922</i>	40

Erinäiset toiminnan haarat. Opérations diverses.

24 taulu.	Clearing-liike 1907—1922. <i>Opérations de Clearing en 1907—1922</i>	42
25 „	Avoimet talletukset 1902—1922. <i>Effets et titres déposés en dépôts ouverts en 1902—1922</i>	43

Vekselikurssit. Cours de change.

26 taulu.	Myyntikurssit 1922. <i>Cours de change en 1922</i>	44
27 „	Myyntikurssit kuukausittain 1915–1922. <i>Cours de change pour chaque mois en 1915–1922</i>	52
28 „	Myyntikurssit vuosittain 1877–1922. <i>Cours de change en 1877–1922</i> ..	56

Korkomäärät. Taux d'escompte.

29 taulu.	Diskonttokoron vaihtelut 1867–1922. <i>Variation des taux d'escompte en 1867–1922</i>	60
30 „	Diskonttokorko keskimäärin 1867–1922. <i>Taux d'escompte moyen en 1867–1922</i>	61

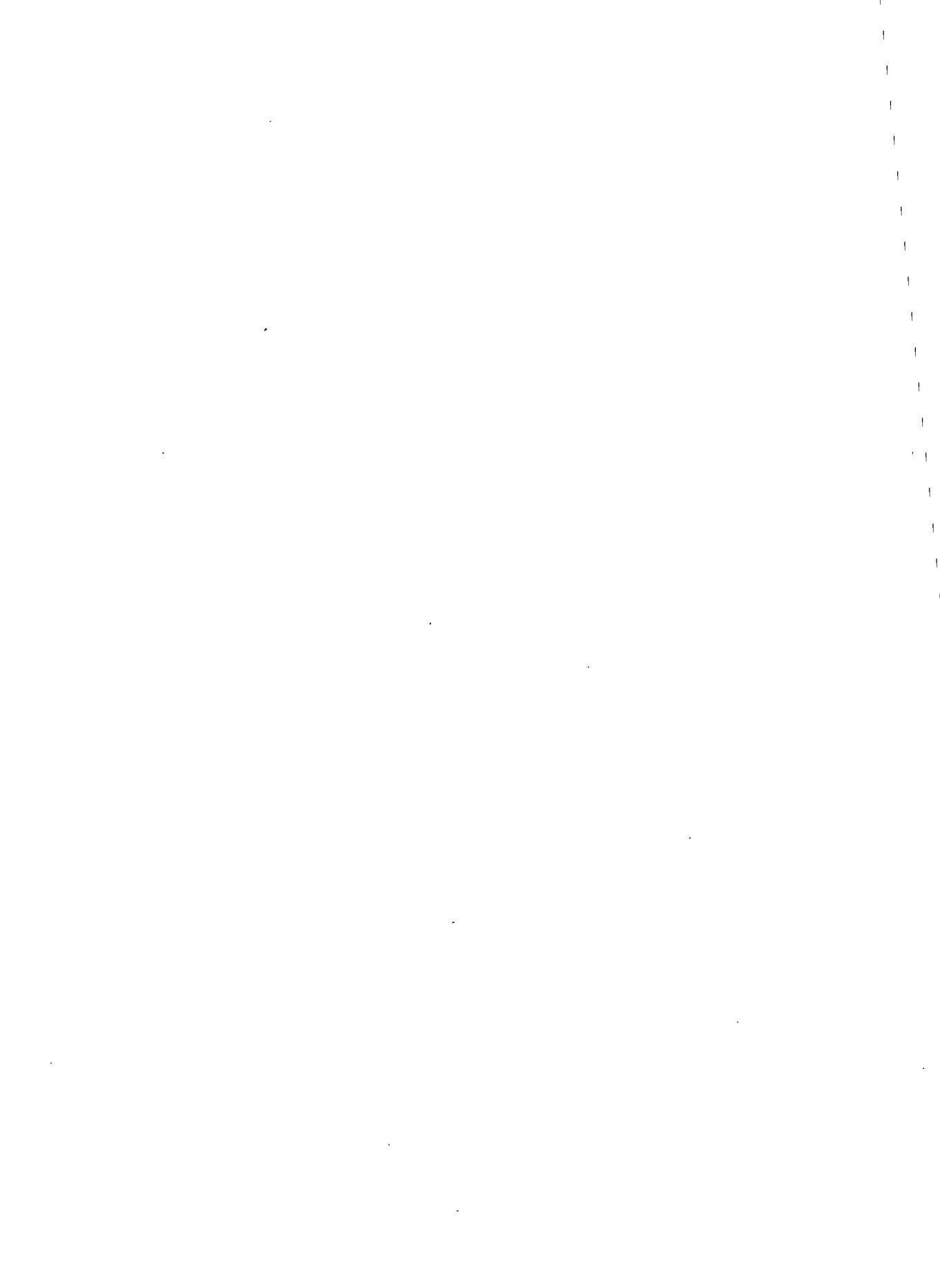
Katsauksia Suomen Pankin toimintaan 1902–1913. Aperçu sur le fonctionnement de la Banque de Finlande en 1902–1913.

31 taulu.	Kultakassa 1902–1913. <i>Encaisse or en 1902–1913</i>	62
32 „	Saatavat ulkomaisilta kirjeenvaihtajilta 1902–1913. <i>Comptes courants débiteurs en 1902–1913</i>	62

Yksityispankit. Les banques privées.

33 taulu.	Kotimainen lainanotto 1915–1922. <i>Depôts en 1915–1922</i>	64
34 „	Kotimainen lainananto 1915–1922. <i>Opérations des avances en 1915–1922</i>	64
35 „	Saatavat ulkomailta 1915–1922. <i>Avoir à l'étranger en 1915–1922</i>	66
36 „	Velat ulkomaille 1915–1922. <i>Dettes à l'étranger en 1915–1922</i>	66

Luettelo vuosina 1914–1921 annetuista, Suomen Pankkia ja uomen Srahallaitosta koskevista laeista ja asetuksista. <i>Lois et décrets émanés en 1914–1921 concernant la Banque de Finlande et le système monétaire</i>	68
Eduskunnan Pankkivaltuusmiehet ja Suomen Pankin Johtokunta vuoden 1922 lopussa. <i>Les délégués de la Chambre des Députés et la Direction de la Banque de Finlande à la fin de l'année 1922</i>	70

I. KATSAUS SUOMEN TALOUDELLISIIN OLOIHIN VUONNA 1922.

Pulakauden vaikutus Suomen talouselämään. Kuten tämän vuosikirjan edellisessä vuosikerrassa yksityiskohtaisesti on osoitettu, vaikutti maailmanmarkkinoilla vuosina 1920—1921 tapahtunut hintain lasku Suomen taloudellisiin oloihin pääpiirteissään seuraavalla tavalla.

Suomen tärkeimpäin vientitavarain, sahatun puutavaran, paperin, sellulocsan ja hiomamassan vienti joutui v:n 1921 alkupuolella aivan lamaan, toisaalta siksi, että ulkomaat hintain laskiessa olivat haluttomia ostamaan, toisaalta siksi, että Suomen viejät eivät katsoneet silloisten kursien vallitessa kannattavan myydä niihin suuresti alentuneisiin hintoihin, joita ulkomailta tarjottiin.

Vasta kesällä muuttui tilanne. Ulkomailla oli hintain lasku saavuttanut pohjansa ja varastot vähentyneet pieniksi, niin että ostohalu jälleen elpyi. Toisaalta olivat ulkomaisten valuuttain kurssit Suomessa suuresti nousseet osaksi seurauksena Suomen epäedullisesta kauppatasauksesta, osaksi siksi, että useimpain ulkomaisten valuuttain ostokyky tavaroihin verraten oli noussut. Punnan kurssi, joka joulukuussa 1920 oli keskimäärin 145: 36, oli kesäkuussa 1921 220: 55 ja elokuussa 242: 68. Kotimainen hintataso tosin tämän johdosta myös nousi, mutta aivan vähäpätöisesti kurssien suureen nousuun verraten. Täten kurssivoitto korvasi viejille ulkomaisten hintain laskun, niin että vienti alentuneisiin hintoihin ulkomaan rahassa kävi kannattavaksi. Tosin kurssit vuoden lopulla jälleen alkoivat laskea, mutta kun myöskin hinnat (esim. puutavarain hinnat) ulkomailla nousivat, ei

kurssien laskulla ollut vaikutusta vientiin. Vienti elpyi nopeasti ja vuoden kauppatasaus muodostui lopulta erittäin tyydyttäväksi. Kotimainen hintatasokin laski taas vuoden lopulla. Täten pula ainoastaan varsin ohimenevästi häiritsi tuotannollista toimintaa. Pulan tuntuvin vaikutus, kurssien nousu loppupuolella vuotta, tuli niin sanoaksemme koko maan yhteisesti kannettavaksi. Vuoden 1921 lopulla voi liike-elämän sanoa Suomessa työskennelleen jälleen varsin tyydyttävissä olosuhteissa. Teollisuus oli varsin vähän, monilla aloilla ei lainkaan, supistanut tuotantoaan ja työttömyyttä ei ollut enempää kuin normaalioloissa talven aikana. Oikeastaan vain rahamarkkinain kireys oli tavallisuudesta poikkeavaa.

Tätä syksyllä 1921 alkanutta talouselämän vakiintumista jatkui edelleen v. 1922.

Valtion talouspolitiikka. Kuten tämän vuosikirjan edellisessä vuosikerrassa on mainittu, oli talouselämän säännöstelystä jo v.n 1921 kuluessa luovuttu. Normaalioloista poikkeavia rajoituksia liike-elämään nähden oli v. 1922 voimassa enää vain seuraavissa kohdissa: Oikeus ulkomaisten valuuttain kaupan harjoittamiseen oli riippuvainen hallituksen määräajaksi myöntämistä konsessioneista, jotka osaksi annettiin ilman oikeutta Suomen markkain myyntiin ulkomaille. Vuokrasäännöstely oli edelleen voimassa, mutta sitä lievennettiin kesäkuun alusta 1922 siten, että vapaa irtisanomisoikeus palautettiin. Jällelle jäivät kyllä korkeimmat sallitut vuokrat, mutta niitä korotettiin melkoisesti. Ulkomaan kauppa oli säännöstelty ainoastaan sikäli, että vientiä varten Venäjälle oli hankittava vientilupa.

Vuoden 1922 kuluessa ei valtion talouspolitiikassa tapahtunut muita huomattavampia muutoksia kuin alempana mainitut tullienkorotukset.

Vuosina 1920 ja 1921 oli tullimäärät vahvistettu prosenttimääräisinä koroituksina v:n 1919 tullitariffista. Vuoden 1922 tulleja määrättäessä tehtiin menettelytapaan nähden se muodollinen muutos, että tullimäärät jälleen vahvistettiin täsmällisinä määrinä. Edelleen säilytettiin asiallisesti jo v. 1921 käytäntöön otettu n. s. tähtijärjestelmä. Tämän mukaan, tariffin ollessa varustettuna yhdellä tähdellä, hallituksella oli oikeus korottaa nimikkeen tullimäärä korkeintaan nelinkertaiseksi eduskunnan hyväksymästä määrästä; kaksi tähteä nimikkeen edessä oikeutti alentamaan tullimäärää enintään kolmannella osalla. Osittain jo eduskunnan päätöksellä, osittain hallituksen tekemäin muutosten kautta korotettiin tuontitullimääriä.

Alennuksia tapahtui myöskin, joskin vähemmän kuin koroituksia. Vertaamalla tuonnin volyyymi-indeksiä ja tuontitullin tuottoa, ja edellyttäen että tuonnin kokoonpanossa ei ole tapahtunut muutoksia, saadaan tulokseksi, että tullimäärät v. 1922 olivat keskimäärin n. 9 % korkeammat kuin edellisellä vuonna. Aiheena ylläselostettuihin tullitariffin muutoksiin olivat osittain yleiset talouspoliittiset syyt, osittain fiskaaliset, osittain kauppasopimusneuvotteluissa ilmaantuneet käytännölliset tarpeet.

Vientitullin alaisten tavarain lukua vähennettiin ja tullimääriä harvoja poikkeuksia lukuunottamatta alennettiin.

Osittain tuonnin lisääntymisestä, osittain tullimäärien korotuksista johtui, että tuontitulli, joka v. 1921 oli tuottanut 515.9 milj. mk., v. 1922 tuotti 768.5 milj. mk. Viimeksimainittu määrä on 19.4 % v:n 1922 tuonnin arvosta. Vastaava suhdeluku v. 1921 oli 14.4 % ja v. 1913 11.4 %. Edellämainitusta tuontitullin koko määrästä v. 1922 tuli kahvin osalle 166.2 milj., sokerin 120.7 milj., vehnän ja vehnäjauhojen 95.8 milj. ja tupakan osalle 61.5 milj. eli yhteensä näiden neljän tuontitavaran osalle 444.2 milj. eli 57.8 % koko tuontitullista.

Vuodeksi 1923 vahvistetut tullit kuuluvat oikeastaan sen vuoden oloja koskevaan kuvaukseen, mutta kun eduskunnan päätökset asiassa tehtiin v:n 1922 aikana ja kun näillä päätöksillä on melkoinen merkitys, koskeltakoon niitä jo tässä yhteydessä.

Vuoden 1923 tulo- ja menoarvion laatimisen yhteydessä koroitettiin, pääasiassa kotimaisen tuotannon suojelemista silmälläpitäen, viljan, soke-
rin ja kankiraudan tulleja. Suurimmat olivat korotukset viljaan nähden. Niinpä esim. rukiin tulli korotettiin 25 p:stä 50 p:iin, ja ruisjauhojen 35 p:stä 65 p:iin kilolta sesä vehnäjanhojen, lesemättömien 0:95 mk:sta 1:20 mk:aan ja lestyjen 1:20 mk:sta 1:45 mk:aan kilolta. Vuoden 1923 alussa vallinneista viljan hinnoista tuli näinollen tullin osalle n. 20 %. Toisaalta m. m. raakatupakan tuonti-tullia alennettiin.

Vuoden 1923 tulo- ja menoarviossa on tuontitullin laskettu tuottavan 720 milj. mk.

Vientitullia alennettiin vähän paperille ja puupahville. Tulo- ja menoarviossa arvioitiin vientitullin tuotto v. 1923 23 milj. mk:ksi. Vientimaksut, joilla varemmin on ollut melkoinen merkitys, poistettiin kaikilta muilta tavaroilta paitsi sahaamattomilta puutavaroilta. Näidenkin vienti-

maksu on siksi alhainen, että tulo- ja menoarviossa arvioitiin vientimaksujen tuottavan kaikkiaan vain 5.0 milj. mk.

Vuonna 1922 astui voimaan Viron kanssa solmittu kauppa- ja merenkulkusopimus. Tätä ennen oli varsinaisia kauppasopimuksia tehty vain Ranskan kanssa, nim. v. 1921. Molemmat nämä kauppasopimukset olivat n. s. tariffisopimuksia. Muista valtakunnan v. 1922 tekemistä, taloudellista laatua olevista sopimuksista mainittakoon seuraavat: Suomen ja Saksan väliset erinäiset taloudelliset suhteet (kauppamatkustajain toiminta, tavaränäytteet, laivaliike j. n. e.) järjestettiin sopimuksella. Venäjän kanssa saatiin v. 1922 syntymään sopimukset posti- ja lennätinyhteydestä, kalastuksen harjoittamisesta Suomenlahdella ja Venäjän kansalaisten oikeudesta kauttakulkuun Petsamon alueen kautta y. m. Sopimus postin vaihdosta tehtiin Ruotsin, Norjan ja Tanskan kanssa sekä sopimus pakettipostin vaihdosta Amerikan Yhdysvaltain kanssa.

Elinkeino-elämä. Maanviljelykselle ei v. 1922 kaikissa suhteissa ollut edullinen. Myöhäisen kevään ja sateisen kesän vuoksi sääsuhteet eivät olleet maan kasvulle suotuisat. Sato oli kuitenkin keskinkertainen viljassa, mutta huono perunassa. Heinäsato oli tavallista runsaampi, mutta sateiden vuoksi oli korjuu vaikeaa ja korjatun heinän laatu huono. Enempi kuin epäedulliset säät tuotti kuitenkin maataloudelle haittaa hintain lasku. Etenkin laski viljan hinta, joka v:n 1922 lopulla oli n. 40 % alempi kuin syksyllä 1921. Kotimaista viljaa oli ulkomaisen kilpailun vuoksi vaikea saada kaupaksi. Myöskin karjantuotteiden tähän saakka erittäin korkeat hinnat laskivat. Vuonna 1921 oli meijerien voista saama hinta keskimäärin n. 40 mk. kilolta, mutta v. 1922 noin 34 mk. eli n. 15 % pienempi. Juuston hinta laski n. 37 %, kananmunain n. 20 %, vasikan nahkain 30 % j. n. e. Ainoastaan naudanlihan ja ajoittain myöskin sianlihan hinta oli korkeampi kuin edellisellä vuonna. Tuotanto, etenkin voin, lisääntyi kaikesta huolimatta. Alentuneinakaan eivät nim. hinnat olleet kannattamattomia.

Kuten edellä on mainittu, lisättiin v:n 1923 tullimääriä vahvistettaessa kotimaisen viljantuotannon tullisuojelelusta melkoisesti.

Vientiteollisuus työskenteli vuonna 1922 varsin tyydyttävissä olosuhteissa. Puutavarain hinnat osoittivat koko vuoden nousevaa suuntaa.

Vuoden alussa, jolloin myytiin melkein yksinomaan ehdolla, että hinta suoritettiin kauppasopimusta allekirjoitettaessa, myytiin niinkin alhaisiin hintoihin kuin n. 10—11 puntaa 7" mäntysoiroista. Maalis—huhtikuulla, jolloin alettiin myydä yleisesti tavallisilla ehdoilla (s. o. suoritus laivaus-papereita vastaan) olivat hinnat n. £ 14.10 à 15 ja vuoden lopussa n. £ 17 à 17.10. Myynti oli vilkasta koko vuoden, ja harvoin ovat puutavaran viejät voineet myydä varastojaan niin täydellisesti kuin v. 1922.

Myöskin selluloosan ja hiomomassan menekki oli varsin tyydyttävä. Hinnat laskivat tosin keväällä ja kesällä, mutta nousivat jälleen elokuussa, ja vuoden lopussa olivat yhtä korkeat tai korkeammatkin kuin vuoden alussa. Sanomalehtipaperin hinta sitävastoin laski esim. Englannissa hinnasta n. £ 19.10 tonnilta cif vuoden alussa hintaan n. £ 18 vuoden lopussa. Hienompien paperilaatujen hintasuhteet yleensä olivat epä-tyydyttäviä.

Puutavaraan, selluloosaan ja hiomomassaan nähden hintain nousu ulkomailta siis jossain määrin korvasi kotimaassa tapahtunutta ulkomaisten valuuttain kurssien laskua. Tärkeimmän paperilaadun, sanomalehtipaperin, sekä hienompain paperilajien tuotannon kannattavuutta sitävastoin vähensi sekä hintain lasku että kurssisuhteet, mistä johtui, että kilpailu ulkomaiden kanssa kävi vuoden kuluessa yhä vaikeammaksi. Kuitenkaan ei paperin tuotanto liene v. 1922 vähentynyt.

Edellisinä vuosina oli teollisuus puunjalostuksen alalla melkoisesti laajentunut uusien tehtaiden perustamisen ja entisten suurentamisen kautta. Vuonna 1922 ei tässä suhteessa enää sanottavaa edistystä tapahtunut. Tosin valmistui eräitä uusia teollisuuslaitoksia, joiden rakentamiseen oli varemmin ryhdytty, mutta uusia yrityksiä ei pantu alulle. Syynä tähän lienee ollut lähinnä rahamarkkinain kireys.

Eräät ulkomaisia raaka-aineita käyttävät, pääasiassa kotimaan markkinoita varten työskentelevät teollisuuden haarat olivat epäedullisemmassa asemassa. Osaksi liian pienen menekin vuoksi kotimaassa, osaksi ulkomaisen kilpailun vuoksi etenkin nahka-, metalli- ja tupakkateollisuudella oli jonkun verran vaikeuksia. Tärkein tuontiteollisuuden haara, tekstiili-teollisuus, sitävastoin työskenteli tyydyttävissä olosuhteissa. Kuten edellä on mainittu, saivat rauta- ja tupakkateollisuus v:n 1923 alusta tukea tullimäärien muutosten kautta.

Työolot olivat erittäin rauhalliset, lukuunottamatta lyhyttä aikaa alkukesästä, jolloin Pohjois-Suomessa oli jonkun verran työlakkoja. Palkat teollisuudessa ja maataloudessa pysyivät suurin piirtein katsoen muuttumattomina koko vuoden. Työttömyyttä ei yleensä ollut lainkaan havaittavissa, lukuunottamatta talvikuukausia, jolloin, kuten tavallista, kaupungeissa oli jonkun verran työttömiä.

Ulkomaankauppa. Vuosi 1922 oli merkkivuosi Suomen ulkomaankaupassa sen kautta, että kauppabilanssi ensi kerran oli aktiivinen sinä 67 vuoden aikana, jolta luotettavia tietoja Suomen ulkomaan kaupasta on olemassa. Tuonnin arvo oli 3,969.9 milj. mk. ja viennin 4,467.6 milj. mk., joten viennin enemmyys oli 497.7 milj. mk. Viennin arvo oli 112.5 % tuonnin arvosta.

Tämä edullinen tulos oli luonnollisesti seuraus monien eri tekijäin vaikutuksesta.

Mitä ensiksikin vientiin tulee, vaikutti siihen vielä v. 1922, lukuunottamatta ehkä vuoden viimeisiä kuukausia, elvyttävästi kotimaiseen hintatasoon verrattuna varsin korkeat ulkomaisten valuuttain kurssit. Tästä huolimatta ei vienti vielä 1922 näytä nousseen tavaramäärien puolesta v:n 1913 tasalle. Jos viedyille tavaroille asetetaan v:n 1913 hinnat, käy ilmi, että viennin »volyymi» oli 93.4 % v:n 1913 viennistä. Vastaava suhdeluku edellisena v. oli 69.0 %. Yksityisistä tärkeämmistä tavaralajeista osoittivat suurempaa lisäystä edelliseen vuoteen verraten etenkin selluloosa, paperi, faneeri, sahattu puutavara ja voi. Kahden viimeksi mainitun tavaran vienti ei kuitenkaan vielä ollut noussut vuoden 1913 viennin tasalle. Viennin arvosta tuli n. 84 % puunjalostustuotteiden (puutavara, paperi, selluloosa j. n. e.) osalle.

Myöskin tuonnin volyyymi edellämämainitulla tavalla laskettuna lisääntyi, nim. 54.5 %:sta v. 1921 74.4 %:iin v. 1922 v:n 1913 tuonnista. Se seikka, että tuonti tavaramäärältään vielä v. 1922 oli vain $\frac{3}{4}$ sodan edellisistä määristä, johtuu lähinnä siitä, että viljan tuonti edelleen oli melkoisesti pienempi kuin ennen sotaa. Vuoden 1913 hintojen mukaan laskien oli v. 1922 maahan tuodun viljan ja viljatuotteiden määrä ainoastaan 56 % vastaavasta määrästä v. 1913.

Taloudellisesti edulliseen tulokseen vaikuttivat myöskin hintasuhteet siten, että maailmanmarkkinoilla tapahtunut hintain lasku on kohdannut enempi Suomen tuontitavaroita kuin vientitavaroita. Tuontihintoja Suomen rahassa cif Suomi, sekä vientihintoja Suomen rahassa fob Suomi osoittavat seuraavat hintaindeksit.

Vuosi.	Tuontihinnat.	Vientihinnat.
1913	100	100
1920	1,387	1,053
1921	1,329	1,213
1922	1,072	1,180

Vuonna 1922 siis tuontihinnat laskivat n. 19 %, mutta vientihinnat tuskin 3 %. Tähän tulokseen vaikutti suuresti m. m. se, että viljan hinnat ulkomailla laskivat, mutta puutavaran hinnat nousivat.

Eri kuukausina oli tuonnin ja viennin arvo (milj. mk.) seuraava:

Kuukausi.	Tuonti.	Vienti.	Tuonnin (—) tai viennin (+) enemmisyys.
Tammikuu	146.1	146.2	+ 0.1
Helmikuu	116.6	116.3	— 0.3
Maaliskuu	225.7	200.3	— 25.4
Huhtikuu	322.3	256.0	— 66.3
Toukokuu	456.4	333.3	— 123.1
Kesäkuu	426.4	532.3	+ 105.9
Heinäkuu	319.9	623.5	+ 303.6
Elokuu	399.8	600.0	+ 200.2
Syyskuu	360.8	511.0	+ 150.2
Lokakuu	365.0	479.2	+ 114.2
Marraskuu	392.5	391.1	— 1.4
Joulukuu	438.4	278.4	— 160.0
Yhteensä	3,969.9	4,467.6	+ 497.7

Edelläolevia lukuja arvosteltaessa on otettava huomioon, että Suomen maksutasauksen sesonkivaihtelut eivät ole niin suuret kuin kauppatausauksen vaihtelut. Tämä johtuu m. m. siitä, että melkoinen osa puutavaraa myydään etumaksuja vastaan, tavallisesti marras—maaliskuulla.

Rahamarkkinat. Vuosikausia kestänyt, liiketoimintaa suuresti rasittanut rahamarkkinain kireys helpottui jonkun verran lopulla vuotta 1922.

Vuoden 1922 alussa oli rahamarkkinoilla edellisen syyskuun aikana alkanut vaikein aika jo sivuutettu. Vastapainoksi kotimaisten talletusten ja ulkomaisten Suomen markkatalletusten vähenemiselle, mikä tilannetta oli pahentanut, oli yksityispankkien onnistunut v:n 1921 viimeisinä kuukausina melkoisesti vähentää vekselisalkkujaan. Syyskuulle 1921 sattunutta yksityispankkien lainanannon maksimimäärää ei vielä v:n 1922 lopussakaan ollut uudelleen saavutettu. Sitäpaitsi helpotti yksityispankkien asemaa se, että valtion liikoja kassavaroja talletettiin yksityispankkeihin 90 milj. mk. Suomen Pankin luotonantokyky oli myös melkoisesti lisääntynyt joulukuun 30 p:nä 1921 voimaan tulleiden uusien setelinantossäännösten kautta, jotka m. m. tekivät mahdolliseksi lisätyn lainanannon kautta neutralisoida valtion velan lyhennyksen setelimäärää vähentävä vaikutus.

Mutta vielä oli asema luottomarkkinoilla jännittynyt. Verrattain jyrkästi päättyneen inflatsioonikauden jälkeensä jättämä epäsuhte pääoman suuren kysynnän ja verrattain heikon tarjonnan välillä oli vielä tuntuva.

Vuoden 1922 kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana rahamarkkinain yleistila pysyi jotenkin samanlaisena huolimatta erinäisistä pääoman liikunnoista eri rahalaitosten kesken. Yksityispankkien kotimaiset talletukset kasvoivat hitaasti, mutta verrattain tasaaisesti. Osan vapaiden varojensa lisäyksestä käyttivät pankit lainanantonsa lisäämiseen, mutta suunnilleen saman verran rediskonttausten vähentämiseen.

Yksityispankkien lainanannon vähäistä kasvua korvasi Suomen Pankin lisääntynyt lainananto. Tähän taas oli keskuspankilla mahdollisuutta, lisäämättä setelistöä, sen kautta, että valtio melkein säännöllisesti 10—20 milj. mk:lla kuukaudessa lyhensi lyhytaikaista velkaansa. Ulkomaiset Suomenmarkka talletukset, joilla on ollut niin suuri merkitys Suomen rahamarkkinoilla, lisääntyivät keväällä ulkomaisen valuutan ostamisen kautta, mutta toisina kuukausina tapahtunut vähennys tasasi tämän nousun, niin että ne elokuun lopussa olivat jotenkin samalla tasolla kuin vuoden alussa.

Mutta syyskuulla tapahtui asemassa varsin nopea käänne. Syynä tähän oli ulkomaisen valuutan saanti maahan entistä paljon suuremmassa määrin, sekä rinnan tämän ilmiön kanssa esiintynyt Suomen valuutan ulko-

maisen arvon nousu. Vuoden alkupuolella ei valuuttoja suinkaan riittänyt varastoon koottavaksi. Osasta vientiä oli valuutta jo saatu etumaksuina ja käytetty; muut vientivaluutat kulutti tuonti, eivätkä ne edes riittäneet, vaan ostettiin kevätkuukausina valuuttaa Suomen markkoilla. Kesällä suhde kysynnän ja tarjonnan välillä tasaantui Suomen kauppataasauksen tultua vahvasti aktiiviseksi, ja syyskuussa alkoi markkinoille ilmaantua ulkomaista valuuttaa odottamattoman suurina määriä, mitä menoa kesti marraskuulle saakka. Pääosa valuutoista oli epäilemättä saatu äsken tapahtuneesta viennistä. Mutta ulkomaisen valuutan kurssien lasku toi markkinoille muunkinlaisia valuuttoja. Vastaisuudessa laivattavasta viennistä kiirehtivät viejät ottamaan etumaksuja säästyäkseen kurssien laskun aiheuttamasta tulojen vähennyksestä. Todennäköisesti myöskin vanhempia valuuttavarastoja nyt muutettiin Suomen rahaksi. Valuuttavarastoa lisäsi sekin, että ulkomaille halukkaasti ostettiin Suomen arvossa nousevaa valuuttaa.

Melkein kaiken maahan tulleen valuutan osti Suomen Pankki, osaksi vahvistaakseen asemaansa valuuttamarkkinoilla, osaksi myöskin tasoittaakseen Suomen markan voimakasta nousua. Syyskuulla lisääntyivät Suomen Pankin ulkomaiset konttokuranttisaatavat 239.2 milj. mk. ja lokakuulla 569.9 milj. mk. Valuutan myynnistä saamallaan varoilla vientiliikkeen lyhensivät velkojaan Suomen Pankkiin ja yksityispankkeihin, taikka tallettivat tileilleen. Tästä oli seurauksena, että Suomen Pankin vekselisalkku jo syyskuulla väheni 134.6 milj. mk. ja yksityispankkien ottolainaus, pääasiassa kotimaisten kirjeenvaihtajain tilillä, kasvoi 82.5 milj. mk.

Tilanteen täten selvästi parannuttua Pankkivaltuusmiehet päättivät Suomen Pankin Johtokunnan esityksestä, että Pankin korkomäärät, jotka 10 p:stä marraskuuta 1920 olivat olleet muuttamattomina, oli alennettava.

Alennetut korkomäärät, jotka astuivat voimaan lokakuun 17 p:nä, olivat edellisiin verrattuina seuraavat:

	$\frac{10/11}{10/10} 1920 -$	$\frac{17/10}{10/10} 1922 -$
	%	%
Diskontattaessa puhtaita liikevekseleitä, joiden maksupäivään ei ole kolmea kuukautta pitempi aika ..	9	8
Diskontattaessa samanlaisia vekseleitä, joiden maksupäivään on pitempi aika kuin kolme kuukautta ..	9½	8½
Diskontattaessa muita vekseleitä, riippumatta siitä, onko niiden maksupäivään pitempi tai lyhempi aika	10	9

	$\frac{10}{16}$ / $\frac{11}{10}$ 1920 — 1922.	$\frac{17}{10}$ 1922 — %
Myönnettäessä hypoteekkilainoja ja kassakreditiiveja, joiden vakuutena on kultaa tai hopeaa, Suomen valtion obligatsioneja, Suomen Hypoteekkiyhdis- tyksen valtion takuulla varustettuja ulkomaan rahan määräisiä obligatsioneja sekä ulkomaisten valtioiden antamia taikka valtiotakuulla varus- tettuja obligatsioneja	9½	8
Myönnettäessä hypoteekkilainoja ja kassakreditiiveja, joiden vakuutena on muunlaisia obligatsioneja, yk- sityispankkien talletustodistuksia ja kiinnityksiä.	10	8½
Myönnettäessä hypoteekkilainoja ja kassakreditiiveja osakkeita vastaan	11	9
Kassakreditiivien sisäänkirjoitusmaksu	1	1

Kuten edellisistä luvuista käy ilmi, alennettiin diskonttokorkomääriä 1 % ja lainauskorkomääriä 1½—2 %.

Yksityispankit seurasivat keskuspankin esimerkkiä ainoastaan sikäli, että ne osalle varimmista asiakkaistaan alensivat lainanantokorkoa.

Vuoden viimeisinä kuukausina ei rahamarkkinoilla tapahtunut sanottavaa muutosta yleisessä tilanteessa. Yksityispankkien lainanotto kasvoi heikommasti kuin lainananto, mikä aiheutti lisääntyntä luoton kysyntää Suomen Pankissa, mutta kun tällainen kehitys vuoden lopulla on varsin säännöllisesti uusiutuva sesonki-ilmiö, ei sitä voi tilanteen huonontumisena pitää.

Yksityispankkien kotimaisessa lainanotossa ja lainanannossa tapahtuneet muutokset v. 1922 ja verrattuna edellisiin vuosiin olivat seuraavat (milj. mk.):

	1920	1921	1922
Juoksevat ja konttokuranttitilit	+ 50.3	+ 56.8	+ 77.8
Talletus- ja säästökassatilit	+ 178.3	+ 118.4	+ 269.7
Yhteensä	+ 228.6	+ 175.2	+ 347.5
Vekselit	+ 457.4	+ 74.6	+ 321.0
Lainat, kassakreditiivit ja kotimaiset kirjeenvaihtajat	+ 596.1	+ 344.6	— 147.9
Yhteensä	+ 1,053.5	+ 419.2	+ 173.1

Kuten ylläolevat luvut osoittavat, tapahtui yksityispankkien lainanoton ja -annon suhteessa v. 1922 sikäli käänne, että lainanotto kasvoi enempi kuin lainananto. Sitäpaitsi on pantava merkille, että yksityispankkien likviditeetti parantui toisaalta sen kautta, että lainanoton kasvusta pääosa tuli pitempiaikaisten talletusten osalle, toisaalta siten, että luotonannon eri muodoista vekseliluotto tuli entistä yleisemmäksi.

Kuten ylläolevasta käy ilmi, voitiin rahamarkkinoilla v. 1922 havaita helpottumista. Mutta nähtävästi oli tämä suurelta osalta seurausta nousukonjunktuurien jälkeisille depressionikausille ominaisesta yritteliäisyyden heikkenemisestä, joka vähentää liikepääoman tarvetta. Että vuosi 1922 kokonaisuuteensa katsoen kantoi laskukauden leimaa, osoittavat m. m. pörssi- ja emissionitoimintaa, protestattuja vekseleitä ja konkursseja koskevat tiedot, joita konjunktuurikuvan täydentämiseksi tässä esitettäköön.

Vaihto Helsingin arvopaperipörssissä väheni edelleen. Vuonna 1920 oli liikevaihto kaikkiaan 686.2 milj. mk., ja vielä v. 1921 217.9 milj. mk., mutta v. 1922 ainoastaan 135.9 milj. mk. Eräs pörssissä noteerattujen tärkeimpien arvopaperien hintoja koskeva indeksilaskelma osoitti hintojen alimman kohdan, keskimäärin 141 % nimellisarvosta, sattuneen kesäkuulle 1922.

Pääoman sijoitus osakkeisiin v. 1922 ja edellisinä vuosina käy ilmi allaolevasta Tilastollisen Päätoimiston laatimasta tilastosta.

	Uusien osakeyhtiöiden		Kaikkien osakeyhtiöiden			
	luku	pääoma Milj. mk.	luku	lisäys	pääoma Milj. mk.	lisäys Milj. mk.
1914 ..	241	22.6	3,270	+ 187	749.5	+ 26.2
1919 ..	813	466.0	5,428	+ 720	2,570.9	+ 856.9
1920 ..	677	490.0	6,033	+ 605	3,712.6	+ 1,141.7
1921 ..	506	150.1	6,409	+ 376	4,189.7	+ 477.1
1922 ..	517	126.2	6,742	+ 333	4,350.8	+ 160.6

Kuten ylläolevat luvut osoittavat, olivat uudet osake-emissionit v. 1922 luvultaan edellisen vuoden tasalla, mutta pääomamäärä oli pienempi. Mutta varsinkin osakepääomain koroitukset jo toimivissa yhtiöissä olivat entistä paljon vähäisemmät. Uusia obligatsioonilainoja, lukuunottamatta järempänä mainittavaa valtiolainaa, ei v. 1922 lainkaan sijoitettu.

Protestattujen vekselien sekä alkaneiden konkurssien luku viime vuosina käy ilmi seuraavasta yhdistelmästä:

Vuosi.	Protestatut vekselit.		Konkurssit.
	Luku.	Määrä (milj. mk.)	Luku.
1920	2,852	55.8	.
1921	3,973	49.1	359
1922	4,404	36.8	369

Myöskin ylläolevat luvut osoittavat, että tilanne rahamarkkinoilla v. 1922 edelleen oli kireä.

Minkä verran ulkomaista pääomaa lainain muodossa saatiin maahan ja paljonko velkoja ulkomaille maksettiin, ei ole numerollisesti selvitetävissä. Vuoden 1922 kuluessa otettiin kaksi suurempaa ulkomaista lainaa, nim. valtion 150 milj. mk:n ja Helsingin kaupungin 40 milj. mk:n suuruiset lainat, jotka merkittiin pääasiassa Skandinavian maissa. Edellisestä merkittiin kuitenkin kotimaassa yli 30 milj. mk. Nämä lainat olivat kumpikin Suomen rahan määräisiä. Ne voitiin siten ulkomailla merkitä joko niillä varoilla, joita ulkomaalaisilla ennestään oli tileillä Suomen pankeissa taikka Suomesta ulkomaan rahalla tätä tarkoitusta varten ostetuilla markkoilla. Kumpaan tapaan tiedetään lainan merkitsemisessä käytetyn. Yksityispankeissa olevat ulkomaalaisten Suomenmarkka saatavat olivat kuitenkin vuoden lopussa vain 10—20 milj. mk. pienemmät kuin vuoden alussa. Tämä osoittaa että, sikäli kuin mainittujen lainain merkitsemiseen on käytetty ulkomaalaisten markkatalletuksia, nämä talletukset ovat uusien markkaostojen kautta melkein vastaavasti kasvaneet. Täten on joka tapauksessa jommassakummassa muodossa ulkomaista pääomaa tullut maahan markkojen oston kautta ulkomaille suunnilleen sama määrä kuin edellämainittuja lainoja on ulkomailla merkitty. Kun nämä lainat olivat pitkäaikaisia, ei vakauttamaton ulkomainen velka kuitenkaan lisääntynyt.

Vientietumaksut, joilla on melkoinen merkitys Suomen rahamarkkinoilla, olivat ehkä tavallista suuremmat v. 1922, niin että ulkomainen lyhytaikainen velka ehkä jonkun verran tätä tietä suureni.

Muissa muodoissa ei ulkomaalaista pääomaa suuremmassa määrin v. 1922 maahan tullut.

Täsmällisiä tietoja yksityisten lyhytaikaisista veloista ulkomaille ei

ole saatavissa, mutta se vähä, mikä tässä suhteessa tiedetään, viittaa siihen, että puheenaolevat velat ovat v:n 1922 kuluessa vähentyneet.

Lopuksi huomautettakoon, että Suomen Pankin setelimäärä ei ole puoleen eikä toiseen vaikuttanut rahamarkkinoihin. Liikkeessä olevan setelistön keskimäärä oli v. 1922 hiukan alempi kuin v. 1921 ja osoitti setelistö varsin läheisesti samoja tavallisia sesonkivaihteluita kuin edellisenäkin vuonna.

Valtion raha-asiat. Myöskin valtion raha-asiat osoittivat edullista kehitystä.

Useat valtion tulolähteet, etenkin tullit, rautatiet, metsät sekä tulo- ja omaisuusvero tuottivat melkoisesti enempi kuin oli laskettu, niin että syksyllä tehdyn arvion mukaan voitiin odottaa koko vuodelta kertyvän tuloja n. 450 milj. mk. enempi kuin budjettiin oli merkitty. Tämän edullisen tuloksen johdosta lisättiin myöskin menoja, pääasiassa ylimääräisiä, osaksi eduskunnan eri päätöksillä vuoden varrella, osaksi vuoden lopussa hyväksytyssä lisäbudjetissa, johon kaikki vuoden varrella lisäksi tulleet menot kootaan. Kun menojen lisäys oli pienempi kuin tulojen arvioitu lisäys, on v:n 1922 tilinpäätöksessä odotettavissa ylijäämää.

Valtion velan tila vuosien 1921 ja 1922 lopussa ja velan eri ryhmissä vuoden kuluessa tapahtuneet muutokset käyvät ilmi seuraavasta yhdistelmästä:

	^{31/12} 1921	^{31/12} 1922	Lisäys (+) tai vähennys (-).
	Milj. mk.	Milj. mk.	Milj. mk.
Ulkomainen velka			
Vakautettu	535.5	659.8	+ 124.3
Vakauttamaton	156.1	167.1	+ 11.0
Yhteensä	691.6	826.9	+ 135.3
Kotimainen velka			
Vakautettu	955.9	956.0	+ 0.1
Vakauttamaton	286.3	95.0	— 191.3
Yhteensä	1,242.2	1,051.0	— 191.2
Koko valtiovelka	1,933.8	1,877.9	— 55.9

Kuten ylläolevasta käy ilmi, väheni valtiovelka vuoden 1922 kuluessa 55.9 milj. mk:lla. Tämä vähennys oli tulos erilaisesta kehityksestä eri

lainaryhmissä. Kotimainen vakautettu velka kasvoi 0.1 milj. mk. ja ulkomainen 124.3 milj. mk. Vakauttamaton ulkomainen velka kasvoi 11.0 milj. mk., mutta kotimainen väheni 191.3 milj. mk. Ulkomaisen vakauteen velan kasvu johtui Skandinavian maista syksyllä 1922 pääasiassa kulkulaitosten tarpeita varten otetusta 150 milj. mk:n suuruisesta lainasta. Laina oli Suomen rahassa takaisin maksettava ja korko 7 %. Suuri vähennys kotimaisessa vakauttamattomassa velassa johtui lähinnä valtion lyhytaikaisen velan suorituksesta Suomen Pankille.

Vuoden 1922 kuluessa suoritti valtio kokonaan lyhytaikaisen velkansa Suomen Pankkiin. Sitä määrää valtion lyhytaikaisia sitoumuksia, 71.7 milj. mk., joka vuoden 1922 lopussa vielä esiintyy Suomen Pankin bilanssissa, ei valtio ole Pankilta lainannut, vaan vastaa se korvausta, minkä valtio tulee suorittamaan Suomen Pankille eräistä arvottomiksi käyneistä venäläisistä valuutoista.

Valtion rahallisesta asemasta vuoden 1922 lopussa mainittakoon vielä, että valtionrahastolla oli joulukuun viimeisenä päivänä tilillään Suomen Pankissa 324.3 milj. mk. ja talletettuna yksityispankeissa 118.5 milj. mk. eli yhteensä kassavaroja 442.8 milj. mk., mitä määrää ennen sotaakin vallinneita oloja silmälläpitäen on pidettävä huomattavan suurena.

Suomen valuutan arvo. Suomen valuutan kotimaisessa ostokyvyyssä ei vuonna 1922 tapahtunut sanottavia muutoksia. Tukkuhinnat pysyivät suurin piirtein katsoen samalla tasolla tai vähän laskivat, varsinkin vuoden viimeisinä kuukausina. Vanhempi elinkustannusindeksi (heinäkuu 1914 = 100, ilman veroja) oli keskimäärin 1,060.5. Vastaava luku edelliseltä vuodelta oli 1,097.2. Uudempi indeksi (edellinen vuosipuolisko 1914 = 100, verot mukaan luettuna), jota alettiin julaista v:n 1921 alusta, oli v. 1922 keskimäärin 1,139.2 ja edellisenä vuonna 1,170.8. Eri kuukausina oli uudempi elinkustannusindeksi seuraava:

		Muutos edellisestä kuukaudesta.
Tammikuu	1,124.4	— 47.4
Helmikuu	1,119.9	— 4.5
Maaliskuu	1,106.7	— 13.2
Huhtikuu	1,109.1	+ 2.4
Toukokuu	1,111.4	+ 2.3
Kesäkuu	1,137.4	+ 26.0

		Muutos edellisestä kuukaudesta.
Heinäkuu	1,142.4	+ 5.0
Elokuu	1,159.2	+ 16.8
Syyskuu	1,159.5	+ 0.3
Lokakuu	1,176.0	+ 16.5
Marraskuu	1,167.9	— 8.1
Joulukuu	1,156.7	— 11.2

Vuoden jälkimmäisellä puoliskolla tapahtunut nousu johtui pääasiassa vuokrasäännöstelyn lieventämisen johdosta tapahtuneesta vuokrain noususta.

Suomen valuutan ulkomainen ostokyky parani melkoisesti v. 1922. Dollarin kurssi (pari 5: 18) oli v. 1921 keskimäärin 52: 07, mutta 46: 62 v. 1922. Joulukuussa v. 1921 oli dollarin kurssi keskimäärin 52: 94, mutta v. 1922 39: 95. Vuoden kuluessa tapahtui kurseissa kuitenkin melkoisia heilahduksia.

Vuoden 1921 lopussa oli dollarin kurssi 53: 25. Vuoden ensimmäisellä neljänneksellä markan arvo nousi, s. o. ulkomaisten rahalajien kurssit laskivat, niin että 18 päivänä maaliskuuta esim. dollarin kurssi oli 46: 75. Markan arvon nousun aiheuttivat nähtävästi neuvottelut suuremman ulkomaisen valtiolainan ottamisesta. Kun neuvottelut eivät johtaneet tulokseen, nousivat kurssit jälleen melkoisesti. Toinen huippukohta oli 29 päivä kesäkuuta, jolloin Suomen Pankin dollarin noteeraus oli 44: —. Tälläkin kertaa oli syynä Suomen markan nousuun jatkuvat neuvottelut ulkomaisen valtiolainan ottamisesta. Kun hallitus ei hyväksynyt tarjottuja lainaehdoja, ja lainahanke siten raukesi, tapahtui jälleen käänne ja ulkomaisen valuutan kurssit nousivat heinäkuun loppuun saakka. Elokuun alusta alkoi Suomen markan arvossa kolmas nousukausi, jonka aikana Suomen markka — edelisiin vuosiin verraten paljon tasaisempaa — nousi siihen määrin, että dollarin noteeraus marraskuun ensimmäisellä viikolla oli keskimäärin 38: 46. Korkein Suomen markan noteeraus Tukholmassa oli samoihin aikoihin 10: 15 (pari 72: —). Tämänkin Suomen valuutan nousun jälkeen tuli taka-askel, mutta korkeammaksi eivät kurssit enää nousseet kuin että dollarin kurssi oli marraskuulla keskimäärin 39: 42 ja joulukuulla 39: 95, vaihdellen marraskuun puolivälistä vuoden loppuun niin ahtaissa rajoissa kuin 39: 30—40: 30. Vuoden viimeisenä päivänä oli dollarin noteer-

raus 40: 25, punnan 186: 30, Ranskan frangin 292: — ja Ruotsin kruunun 1,087. —

Viimeisen nousun Suomen markan arvossa aiheutti epäilemättä lähinnä runsas valuuttain saanti maahan, josta lähemmin on puhuttu edellä rahamarkkinain helpottumisesta kerrottaessa. Mutta epäilemättä vaikutti tähän, samoin kuin vuoden edellisiinkin heilahduksiin, myöskin ulkomainen spekulatsioni Suomen markoilla. Viimeksi kuvattu Suomen markan nousu olisi epäilemättä ollut paljon jyrkempi, elleivät Suomen Pankin runsaat valuuttaostot sekä jossain määrin tapahtunut markkain myynti ulkomaille olisi nousua hillinneet.

Tärkein tulos Suomen valuutan arvossa tapahtuneesta kehityksestä v. 1922 oli, että Suomen paperivaluutan suhde kulta-arvoonsa (dollarin kurssin mukaan laskettuna) joka joulukuussa 1921 oli 9.8 %, oli joulukuussa 1922 noussut 13.0 %:iin. Täten Suomen valuutan ulkomainen arvo nousi, mikäli asiaa voi arvostella, verrattain lähelle sen kotimaisen ostokyvyn osoittamaa arvoa. Toinen huomattava muutos oli, että heilahdukset Suomen markan arvossa vuoden loppupuolella olivat paljon pienemmät kuin minään aikana sodan jälkeen. Viimeksimainittu saavutus johtui, paitsi maksutasauksen paranemisesta, myöskin Suomen Pankin entistä aktiivisemmasta esiintymisestä valuuttamarkkinoilla, johon suurentunut valuuttavarasto antoi mahdollisuutta.

Kun punnan kurssi — Suomen viennille tärkeimpänä mainittakoon se esimerkkinä, — joka toista vuotta oli pysytellyt 210—220 tienoilla, ajoittain korkeammallakin, nyt oli laskenut 175—185 tienoille, oli luonnollista, että tämä melkoisesti vähensi vientiteollisuuden tuottavaisuutta. Mutta kun markan ulkomainen arvo ei noussut sen kotimaisen arvon yläpuolelle, ei vienti, lukuunottamatta harvoja vientitavaroita, kuten eräitä paperilajeja, tullut kannattamattomaksi. Valuutan ulkomaisen arvon paraneminen ei senvuoksi aiheuttanut häiriötä Suomen talouselämässä.

Se seikka, että Suomen Pankki kurssien laskeutuksessa osti suuria määriä ulkomaista valuuttaa, aiheutti Pankille agiotappiota 76.0 milj. mk. Mutta vaikka tappion vaara olikin alusta alkaen ilmeinen, katsoi Suomen Pankki valuuttojen oston kuitenkin oikeaksi lähinnä seuraavista syistä: Runsaat valuuttojen osto ehkäisi osaltaan Suomen markan arvon nousemasta — mikä muutoin ainakin joksikin ajaksi todennäköisesti olisi tapahtunut — sellaiselle tasolle, joka olisi aiheuttanut häiriötä viennille, ja jolle Suomen

markka arvattavasti ei kuitenkaan olisi voinut jäädä. Toisaalta oli valuuttain oston ehkä oleellisimpana aiheena se, että katsottiin tilaisuuden tarjoutuessa pitävän keskuspankkiin koota valuuttavarastoa, jolla voidaan tasata niitä epätasaisuuksia ulkomaisen valuutan tarjonnan ja kysynnän välisessä suhteessa, joita Suomen ulkomaankaupan melkoiset sesonkivaihtelut, tilapäiset konjunktuurin muutokset j. n. e. aiheuttavat.

Vuoden lopussa oli Suomen Pankilla saatavia ulkomaisilta kirjeenvaihtajiltaan 708.0 milj. mk:n arvosta, mikä vastaa n. 18 % v:n 1922 tuonnin arvosta. Vertauksen vuoksi mainittakoon; että vuosina 1920—1921 ei vastaava valuuttamäärä minään aikana noussut 253.2 milj. mk. suuremmaksi.

II. SUOMEN PANKKI VUONNA 1922.

1. SETELINANTO.

Suomen Pankin setelinantoa osoittavat järempänä olevassa tauluosastossa taulut 1—10. Näistä 1. taulu koskee yksinomaan vuotta 1922, muut sitävastoin sisältävät katsauksia myöskin edellisiin vuosiin. Mainitut taulut perustuvat Pankin sekä viikko- että kuukausibilansseihin lukuunottamatta 2. taulua, joka on laadittu yksinomaan kuukausibilanssien nojalla. Viimeksi mainittuun nähden huomautettakoon, että setelinanto kuukausien lopussa yleensä on suurempi kuin muutoin, joskin tämä periodinen vaihtelu Suomessa ei ole niin huomattava kuin useissa muissa maissa.

Setelinanto-oikeus. Suomen Pankin ohjesäännön 18 §:n mukaan sellaisena kuin se on laissa 30 p:ltä joulukuuta 1921, on Suomen Pankin koko liikkeessä oleva setelistö, muut vaadittaessa maksettavat sitoumukset, sekä myönnettyjen kassakreditivien nostamaton osa täysin katettava joko varsinaiseen tai n. s. lisäkatteeseen luettavilla varoilla.

Varsinaiseen katteeseen luetaan:

1. kultakassa;¹⁾ sekä
2. riidattomat saatavat ulkomaisilta asiamiehiltä.

Lisäkatteeseen luetaan:

1. lyöty Suomen hopearaha;
2. ulkomailla maksettavat tavaravekselit;

---

¹⁾ Järempänä esitettävät määräykset Pankin setelinanto-oikeudesta ovat laaditut edellyttäen, että kultakassa kirjataan rahalain mukaiseen entiseen arvoonsa s. o. kilo hienoa kultaa 3,444:44 markaksi.

3. ulkomaisissa pörsseissä noteeratut ulkomaan rahan määräiset obligatsioonit;
4. ulkomaan rahan määräiset setelit ja korkoliput;
5. kotimaiset vekselit, joiden maksupäivään ei ole kolmea kuukautta pitempi aika ja joiden maksamisesta on vastuussa ainakin kaksi täysin vakavaraista henkilöä tai toiminimeä; sekä
6. ne muuta kuin edellämainittua laatua olevat Suomen valtion antamat obligatsioonit ja muut velkasitoumukset, jotka yllämainitun lain voimaan tullessa olivat Suomen Pankin hallussa.

Suomen Pankin oikeus laskea liikkeeseen seteleitä (niihin luettuna myöskin muut avista sitoumukset ja kassakreditivien nostamaton osa) ilman katetta kullassa tai ulkomaisissa konttokuranttisaatavissa on rajoitettu kvantitatiivisesti sen kautta, että tällaisella setelinannolla on ylin raja, 1,500 milj. mk., sekä kvalitatiivisesti siten, että myöskin tämä setelinanto pitää olla katettu lisäkatteeseen luettavilla varoilla. Kultaa ja ulkomaisia valuuttoja vastaan sitävastoin voi Pankki antaa seteleitä saman määrän kuin näitä varsinaiseen katteeseen luettavia varoja Pankilla kulloinkin on. Toisin sanoen: Suomen Pankin setelinanto-oikeus on =kultakassan ja ulkomaisten konttokuranttisaavain summa + 1,500 milj. mk., kuitenkin ehdolla, että se osa setelistöä, joka ei ole kullalla tai ulkomaisilla konttokuranttisaatavilla katettu, on katettu lisäkatteeseen luettavilla varoilla.

Poikkeustapauksissa voidaan setelinanto-oikeutta vielä lisätä 100 milj. mk:lla. Ohjesäännön mukaan voi nimittäin tasavallan presidentti, jos asianhaarat välttämättä vaativat, pankkivaltuusmiesten esityksestä myöntää, että sitä määrää, jolla Pankin setelistö saa nousta sen kultakassaa ja riidattomia saatavia Pankin ulkomaisilta asiamiehiltä suuremmaksi, saa määrääjäksi lisätä korkeintaan sadalla miljoonalla markalla.

Tätä oikeutta ei toistaiseksi ole kertaakaan käytetty.

Edellä mainittu määräys, että kaikkien setelien tulee olla katettuja, tekee, että osa kultavaluutalla kattamattomasta eli n. s. fidusiärisestä setelinanto-oikeudesta voi olla ehdollista. Jos nimittäin Pankilla jonain hetkenä on lisäkatetta vähemmän kuin 1,500 milj. mk., on erotus käytettävissä setelinantoon vain ehdolla, että lisäkate samalla kasvaa. Tämä käy paraiten ilmi esimerkistä. Joulukuun 30 p:nä 1922 oli Suomen Pankin

varsinainen setelikate 751.4 milj. ja lisäkate 1,159.9 milj. mk. eli yhteensä 1,911.3 milj. mk. Setelinanto-oikeus oli siten $751.4 + 1.500 = 2.251.4$ milj. mk. Kun siis katetta yhteensä oli ainoastaan 1,911.3 milj. mk., oli setelinanto-oikeuden ja katteen erotus, 340.1 milj. mk., käytettävissä setelinantoon ainoastaan sellaisia varoja vastaan, jotka voidaan lukea lisäkatteeseen, siis esim. ulkomaisia tavaravekseleitä, kotimaisia vekseleitä vastaan j. n. e., mutta ei esim. hypoteekkilainoja ja uusia valtion sitoumuksia vastaan. Sama erotus tulee luonnollisesti näkyviin myöskin käyttämättömän setelinanto-oikeuden laskemisessa. Edellä mainittuna päivänä oli liikkeessä olevain setelien ja muiden avista sitoumusten summa 1,845.7 milj. mk. Käyttämätön setelinanto-oikeus oli siis $2,251.4 \div 1,845.7 = 405.7$ milj. mk. Koska katetta oli yhteensä 1,911.3 milj. mk. eli 65.6 milj. mk. enempi kuin avista sitoumuksia yhteensä, oli setelireservistä 65.6 milj. mk. käytettävissä minkälaiseen setelinantoon tahansa, mutta loppuosa 340.1 milj. mk. vain setelinantoon lisäkatteeseen kelpaavia varoja vastaan.

Suomen Pankin bilansseihin liittyvissä laskelmissa on setelinanto-oikeudeksi (ja käyttämättömäksi setelinanto-oikeudeksi) luettu vain se, mikä on ehdotonta. Kun kuitenkin ehdollistakin setelinanto-oikeutta voidaan käyttää setelinantoon m. m. kaikkein tavallisimmassa, nim. vekselien diskonttauksen muodossa, on tämän vuosikirjan tauluissa, samoin kuin allaolevassa tarkastelussa näyttänyt oikeammalta pitää ensi kädessä silmällä *koko* setelinanto-oikeutta. Milloin setelinanto-oikeudesta rajoitummassa merkityksessä puhutaan, käytetään siitä nimitystä »ehdoton setelinanto-oikeus».

Koko setelinanto-oikeus oli alimmillaan, 1,622.5 milj. mk. kesäkuun lopussa ja korkeimmillaan 2,557.6 milj. mk. marraskuun 8 p:nä. Vaihtelu oli siten varsin suuri, 935.1 milj. mk. Setelinanto-oikeuden keskimäärä oli 1,867.5 milj. mk. eli 281.8 milj. mk. suurempi kuin edellisen vuoden keskimäärä, joka oli 1,585.7 milj. mk. Lisäys johtui osittain uusista setelinantoa koskevista määräyksistä, mutta pääasiassa siitä, että suuri lisäys ulkomaisissa konttokuranttisaatavissa vuoden loppupuolella melkoisesti lisäsi setelinanto-oikeutta.

Koko setelinanto-oikeuden ja ehdottoman setelinanto-oikeuden erotus oli tammi—elokuulla yleensä vähäinen, vaihdellen 0—78.3 milj. mk:n välillä. Syyskuusta vuoden loppuun sitävastoin tämä erotus oli varsin suuri,

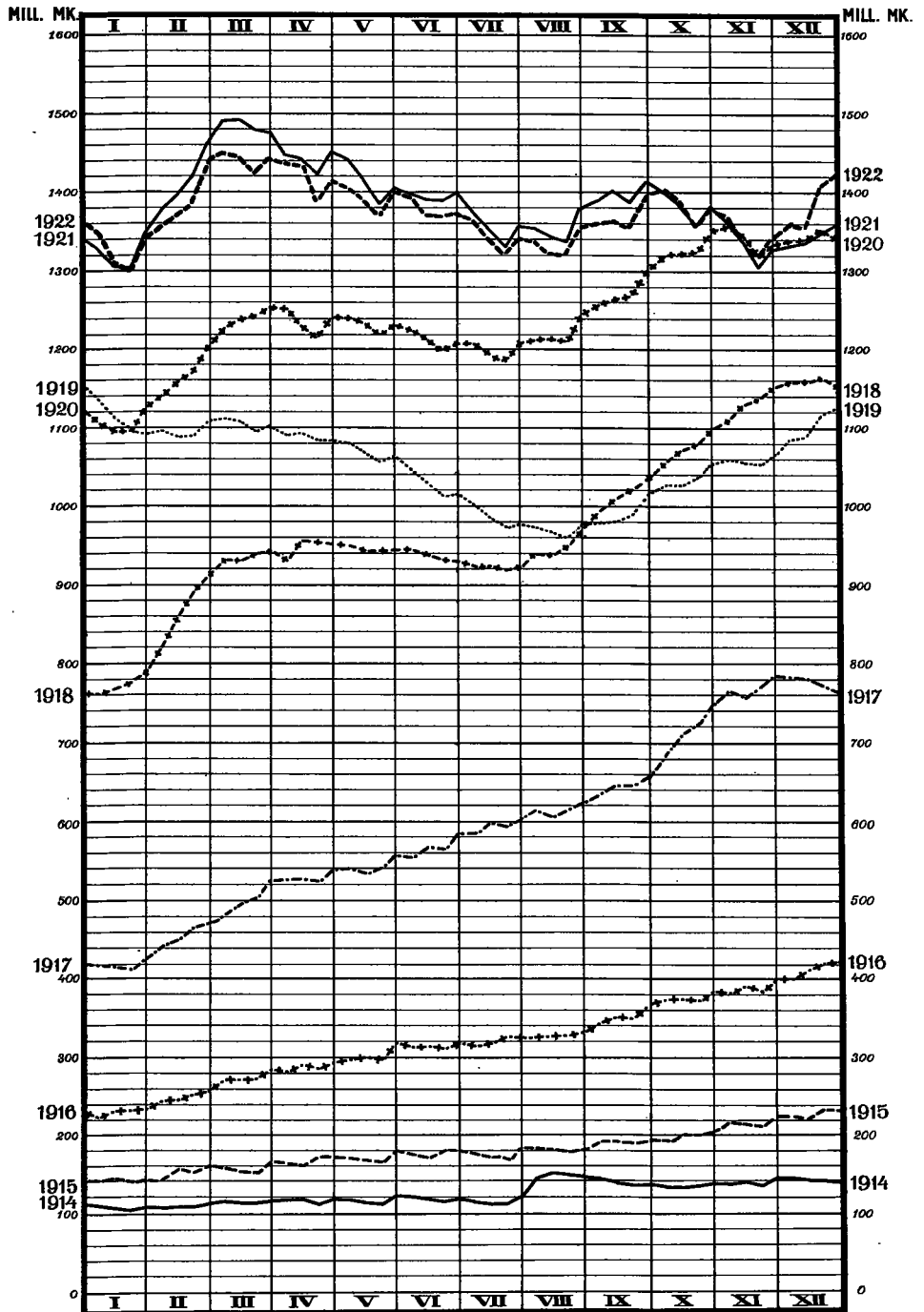
korkeimmillaan marraskuun 23 p:nä 486.4 milj. mk. Tämä johtui toisaalta varsinaiseen katteeseen luettavien varojen lisääntymisestä, toisaalta eräiden lisäkatteeseen kuuluvien varojen, etenkin kotimaisten vekselien vähentymisestä.

Seikkaperäinen selvitys setelinantoa vastaavista varoista ja niissä v. 1922 tapahtuneista muutoksista esitetään tuonnempana 2. luvussa.

Setelinanto. Kuten edellä mainittiin, on Suomen Pankin setelinantoa koskevain määräysten mukaan setelien veroisina pidettävät myöskin Pankin muut vaadittaessa maksettavat sitoumukset ja kassakreditivien nostamaton osa. Kaikkien näitten velkojen, joita puheena olevissa tauhuissa on nimitetty käytetyksi setelinanto-oikeudeksi, yhteissumma vaihteli 1,448.8 milj. mk:sta elokuun 15 p:nä 2,008.6 milj. mk:aan marraskuun 8 p:nä ja oli keskimäärin 1,613.9 milj. mk. Setelien ja muiden vaadittaessa maksettavien sitoumusten keskinäinen suhde vaihtelee melkoisesti sekä saman vuoden kuluessa että eri vuosina. Vuoden 1914 alkupuolella oli setelien osuus n. 80—85 %. Viime vuosina setelien osuus ensin suurentui, pääasiassa sen johdosta, että pano- ja ottotileillä on ollut vähemmän varoja kuin ennen sotaa. Niinpä v. 1921 tämä suhdeluku vaihteli 85.0—96.1 % välillä ja oli keskimäärin 91.0 %. Kun v:n 1922 loppupuolella pano- ja ottotilit melkoisesti lisääntyivät, setelien suhteellinen merkitys kaikkien avista sitoumusten joukossa kuitenkin jälleen väheni. Vuonna 1922 vaihteli puheenaoleva suhde 68.1 % ja 94.9 %:n välillä ja oli keskimäärin 85.9 %.

Liikkeessä olevat setelit. Vuonna 1922 liikkeessä olevain setelien määrä ensi kerran sodan jälkeen koko vuotta silmällä pitäen väheni. Tosin inflatsioonikauden Suomessa voi katsoa päättyneen v:n 1920 lopussa, mutta koko vuoden keskimäärä oli vielä v. 1921 korkeampi kuin edellisenä vuonna. Vuonna 1922 sitävastoin on jo vähennystä havaittavissa: v. 1921 liikkeessä olevain setelien keskimäärä oli 1,385.8 milj. mk., mutta v. 1922 1,374.0 milj. mk. eli 11.8 milj. mk. pienempi. Sesonkivaihtelut olivat kuitenkin melkoiset. Alimmillaan, 1,300.2 milj. mk., oli setelistö 23 p:nä tammikuuta ja korkeimmillaan, 1,449.9 milj. mk., 8 p:nä maaliskuuta. Että nämä vaihtelut todella olivat sesonki-ilmiöitä, käy ilmi oheellisesta diagrammista, joka osoittaa, että setelistö v. 1922 seurasi

SUOMEN PANKIN LIIKKEESSÄ OLEVA SETELISTÖ VV. 1914—1922.

erittäin läheisesti edellisen vuoden vaihteluita. Ainoastaan vuoden viimeisinä viikkoina oli setelimäärä korkeampi kuin edellisenä vuonna. Tämä johtui ilmeisesti tilapäisistä syistä, m. m. siitä, että joulukuun lopulla valtion virkamiehille ylimääräisenä palkanlisänä suoritettiin 50 milj. mk. Sama kuvio näyttää myös osoittavan, että setelimäärällä Suomessa on kaksi huippukohtaa, nim. maaliskuun puolivälissä ja syyslokakuun vaihteessa sekä kolme laaksokohtaa nim. tammikuussa, heinä- tai elokuussa sekä marraskuussa, kunkin näiden kuukauden kolmannen viikon lopussa.

Se seikka, että setelimäärä myöskin vuoden jälkipuoliskolla erittäin läheisesti seurasi edellisen vuoden vaihteluita, ei ole vailla mielenkiintoa. Kun Suomen Pankki — kuten setelinantoa vastaavia varoja käsiteltäessä lähemmin osoitetaan — lisäsi valuuttavarastoaan muutaman kuukauden kuluessa yli 900 milj. mk:lla, oli likellä mahdollisuus, että setelimäärä olisi suuresti kasvanut. Niin ei kuitenkaan tapahtunut. Samanaikaisesti Pankin vekselisalkku väheni ja velka pano- ja ottotilillä kasvoi, niin että valuuttain oston setelistöä lisäävä vaikutus tuli neutralisoiduksi.

Käyttämätön setelinanto-oikeus. Setelinanto-oikeuden ja kaikkien vaadittaessa maksettavain sitoumusten (joita I. taulussa on nimitetty käytetyksi setelinanto-oikeudeksi) erotus osoittaa Suomen Pankin käyttämättömän setelinanto-oikeuden. Kuten edellä on osoitettu, voi Suomen Pankin käyttämättömästä setelinanto-oikeudesta osa olla ehdollista. Ehdollinen käyttämätön setelinanto-oikeus vastaa sitä »vähennystä puuttuvan lisäkattteen vuoksi», joka esiintyy Suomen Pankin bilansseihin liittyvässä selonteossa setelinanto-oikeudesta ja joka ylempänä mainitussa taulussa sisältyy sarakkeeseen »edellisestä ehdollista setelinanto-oikeutta».

Syistä, jotka edellä on esitetty, näyttää asianmukaiselta tässäkin pitää lähinnä silmällä setelireservin yhteissummaa. Tähän on sitä enempi syytä kun Suomen Pankin käyttämätön setelinanto-oikeus on se osoitin, joka paraiten ilmaisee Suomen Pankin luotonantokykyä kunakin hetkenä.

Koko käyttämätön setelinanto-oikeus vaihteli 111.4 milj. mk:sta kesäkuun 23 p:nä 618.0 milj. mk:aan marraskuun 23 p:nä ja oli keskimäärin koko vuonna 253.6 milj. mk. eli melkoisesti suurempi kuin edellisenä vuonna, jolloin keskimäärä oli ainoastaan 63.9 milj. mk. Käyttämättömän

setelinanto-oikeuden suhde koko setelinanto-oikeuteen vaihteli 6.78 %:sta 24.94 %:iin ja oli keskimäärin 10.73 %. Kun vastaava keskimäärä edellisenä vuonna oli ainoastaan 3.99 %, osoittaa tämä, että Pankin liikkumala setelinannossa v. 1922 melkoisesti laajentui.

Setelistön kokoonpano. Minkä verran mitäkin setelilajia on ollut liikkeessä vuosien 1916—1922 lopussa, osoittaa 8. taulu. Kuten on helppo arvata, ovat suuremmat setelilaadut tulleet yhä yleisemmiksi niinkauan kuin rahan arvo aleni. Tämä käy ilmi myöskin allaolevasta yhdistelmästä, jossa setelistön kokoonpanoa vuosina 1913, 1921 ja 1922 on verrattu keskenään.

Setelilaji	31/12 1913		31/12 1921		30/12 1922	
	Milj. mk.	%	Milj. mk.	%	Milj. mk.	%
1,000 mk.	16.1	14.2	416.0	30.7	428.5	30.2
500 »	7.9	7.0	230.0	17.0	241.3	17.0
100 »	27.3	24.2	464.2	34.2	523.1	36.8
50 »	9.0	8.0	101.6	7.5	106.9	7.5
20 »	22.5	19.9	60.2	4.4	45.4	3.2
10 »	17.2	15.2	42.2	3.1	41.8	2.9
5 »	11.3	10.0	24.6	1.8	25.2	1.8
1 »	—	—	10.8	0.8	4.5	0.3
50 penniä	—	—	2.5	0.2	1.1	0.1
25 »	—	—	2.4	0.2	1.5	0.1
Vanhempia kaavoja eri lajeja	1.7	1.5	1.6	0.1	1.6	0.1
Yhteensä	113.0	100.0	1,356.1	100.0	1,420.9	100.0

Kuten ylläolevista luvuista käy ilmi, oli v. 1913 neljän suurimman setelilajin osuus koko setelistöstä 53.4 %, mutta v. 1922 oli vastaava suhde 91.5 %. Vertailu kahden viimeisen vuoden välillä sitä vastoin näyttää osoittavan, että setelistön kokoonpanon sisäiset suhteet ovat nyttemmin suurin piirtein katsoen jo vakiintuneet.

Kappalemäärään nähden oli eri setelilajeja vuosien 1920, 1921 ja 1922 lopussa liikkeessä, jos ei oteta huomioon yllämainittua pientä määrää vanhempia, ennen vuotta 1897 liikkeeseen laskettuja kaavoja, seuraava lukumäärä:

Varsinaiset setelit:	1920	1921	1922
1,000 mk.	374,614 kpl.	416,042 kpl.	428,520 kpl.
500 »	468,081 »	459,982 »	482,620 »
100 »	4,485,320 »	4,642,405 »	5,230,546 »
50 »	2,306,369 »	2,031,546 »	2,138,603 »
20 »	3,371,574 »	3,011,691 »	2,271,547 »
10 »	5,043,848 »	4,224,442 »	4,176,731 »
5 »	5,364,023 »	4,921,498 »	5,043,078 »
Yhteensä	21,413,829 kpl.	19,707,606 kpl.	19,771,645 kpl.

Väliaikaiset pikkusetelit:

1 mk.	16,003,416 kpl.	10,764,710 kpl.	4,506,340 kpl.
50 p.	6,923,737 »	4,969,932 »	2,288,982 »
25 »	11,239,370 »	9,457,220 »	5,933,060 »
Yhteensä	34,166,523 kpl.	25,191,862 kpl.	12,728,382 kpl.

Kuten ylläolevista luvuista käy ilmi, ei varsinaisten setelien kappaleluvussa v. 1922 tapahtunut sanottavia muutoksia. Väliaikaisten pikkusetelien liikkeestä häviäminen on edelleen jatkunut vastaavain nikkeli-rahain liikkeelle laskemisen johdosta, joka alkoi 27 p:nä heinäkuuta 1921. Vuoden 1922 lopussa oli nikkelirahoja liikkeessä, 1 mk:n 16,335,273 kpl., 50 pennin 9,741,265 kpl. ja 25 pennin 8,190,723 kpl.

Nikkelirahaa ja vastaavia suuruuksia pikkuseteleitä oli vuosien 1920—1922 lopussa liikkeessä seuraavat määrät:

	1920 Seteleitä	1921 Seteleitä ja nikkeli- rahaa	1922 Seteleitä ja nikkeli- rahaa
1 mk.	16,003,416 kpl.	19,425,056 kpl.	20,841,613 kpl.
50 p.	6,923,737 »	8,960,214 »	12,030,247 »
25 »	11,239,370 »	14,932,406 »	14,123,783 »

Ylläolevat luvut osoittavat, että nikkelirahain liikkeeseen laskemisen jälkeen puheenaolevain vaihtorahain kirjanpidon mukaan liikkeessä oleva määrä, etenkin 50 pennin rahojen, on melkoisesti kasvanut. Todennäköisesti tämä johtuu osittain siitä, että pikkuseteleitä on käyttökeltottomiksi kuluneina hyljätty ja hävitetty sekä osaksi ehkä siitähän, että nikkeli-rahoilla miellyttävämpinä maksuvälineinä on pienempi kiertonopeus.

Setelien valmistus ja poltto. Suomen Pankin setelipainossa vuosina 1914—22 valmistettujen ja samoina vuosina poltettujen setelien lukumäärä osoittavat 9. ja 10. taulu. Vuonna 1922 painettiin Pankin setelipainossa seteleitä 26,200,000 kpl., eniten 10 ja 5 mk:n seteleitä uutta, v. 1922 kaavaa. Jos vuoteen lasketaan 300 työpäivää, oli setelien valmistus 87,333 kpl. päivässä. Arvoltaan vastasivat valmistetut setelit 358,740,000 mk. Uutta kaavaa olevat setelit laskettiin liikkeeseen vasta vuonna 1923. Hävitettyjen setelien lukumäärä oli sattumalta melkein sama kuin valmistettujen, 26,199,840 kpl. Niiden raha-arvo sitävastoin oli suurempi, 432,038,500 mk. Setelien hävittäminen tapahtui osittain jauhamalla massaksi, osittain siten, että ne poltettiin Pankin keskuslämmitysuneissa.

2. SETELINANTOA VASTAAVAT VARAT.

Suomen Pankin setelinantoa vastaavia varoja osoittavat 11.—15. taulut. Kaikki nämä taulut perustuvat sekä viikko- että kuukausibilansseihin, lukuunottamatta 15. taulua, joka osoittaa setelinantoa vastaavia varoja vain vuosien 1921 ja 1922 lopussa, sellaisina kuin ne esiintyivät uusien setelinantomääräysten mukaan laadituissa vuositilinpäätöksissä.

Ennen setelikatteeseen kuuluvien varojen yksityiskohtaisempaa tarkastelua selostettakoon lyhyesti katteen käytännöllistä merkitystä.

Kuten edellisestä luvusta on käynyt ilmi, on *setelinanto-oikeus*, s. o. setelimäärän ja vaadittaessa maksettavain sitoumusten ylin mahdollinen raja, riippuvainen yksinomaan varsinaisen katteen suuruudesta. Lisäkatetta koskevat määräykset eivät vaikuta setelinanto-oikeuden suuruuteen, vaan ainoastaan rajoittavat niiden varain laatua, joita vastaan setelinanto voi tapahtua.

Todellisuudessa *liikkeessä olevaan setelimäärään*, joka aina on pienempi kuin setelinanto-oikeus, vaikuttavat sekä varsinaiseen että lisäkatteeseen luettavain varain suuruudessa tapahtuvat muutokset. Yleensä minkä tahansa bilanssissa varojen puolella esiintyvän kohdan lisääntymisen kautta joutuu seteleitä lisää liikkeeseen ja päinvastoin.

Katteen ja yleensä katemääräysten vaikutus *valuutan arvoon*, setelien lunastuksen ollessa keskeytettynä ja itse rahayksikön tosiasiallisen suuruuden ollessa epämääräinen, on vain välillinen. Tämä vaikutus esiintyy pääasiassa seuraavilla tavoilla.

Se että katemääräykset eivät anna mahdollisuutta ilmeisesti liialliseen setelinantoon, on arvattavasti omiaan lisäämään luottamusta valuutan arvon suhteelliseen pysyvyyteen.

Kokemus on osoittanut, että liikkeessä olevan rahan määrällä on vaikutusta valuutan arvoon. Setelimäärää taas keskuspankki voi lisätä tai vähentää pääasiassa lainanantoa laajentamalla ja supistamalla s. o. *diskonttopolitiikan* kautta, mutta myöskin ostamalla ja myymällä varsinaiseen katteeseen luettavia arvoja — nykyään käytännössä ulkomaisia valuuttoja. Setelimäärän vaihtelut vaikuttavat lähinnä rahan kotimaiseen arvoon.

Valuutan paljon vaihtelevampaan ulkomaiseen arvoon ulkomaisten valuuttain ostot ja myynnit vaikuttavat samaan suuntaan kuin kotimaiseen arvoon, mutta voimakkaammin. Jos ulkomaisia valuuttoja ostetaan — mikä yleensä suuremmissa määrin tapahtuu silloin kuin valuuttoja on runsaasti tarjolla ja niiden kurssit ovat laskemassa — tämä keskuspankin taholta tuleva kysyntä vastustaa kurssien laskua s. o. oman valuutan arvon nousua. Valuuttain myynti vaikuttaa päinvastoin. Tällainen ostojen ja myyntitoiminta, *valuutapolitiikka*, voi vähentää valuutan ulkomaisen arvon vaihteluita.

Käytännöllisesti katsoen riittävän vakavuuden — kullan arvossa tapahtuvat muutokset kuitenkin huomioonottaen — voi paperiraha kuitenkin saada, mikäli entiseen kultapariteettiin ei voida palata, vasta sitten kun rahayksikkö on jälleen saanut määrätyn suuruuden kultaan verrattuna, joko uuden laillisen kultapariteetin määräämisen kautta tai siten, että maan taloudellinen tila ja keskuspankin asema ovat sellaiset, että keskuspankki jo ennen laillista devalvatsionia käytännössä voi noteerata kullan arvoisen ulkomaisen valuutan kurssin muuttumattomasti tai hyvin ahtaissa rajoissa.

A. *Varsinainen kate.*

Varsinainen kate s. o. kultakassan ja saatavain ulkomaisilta kirjeenvaihtajilta summa vaihteli v. 1922 122.5 milj. mk:sta kesäkuun lopussa 1,057.6 milj. mk:aan marraskuun 8 p:nä ja oli keskimäärin 367.5 milj. mk. Erittäin suuri erotus pienimmän ja suurimman määrän välillä, 935.2 milj. mk., johtui alempana esitettävistä syistä.

Kultakassa. Kultakassan suuruudessa tapahtuneet muutokset olivat myöskin v. 1922 vähäpätöisiä. Huomattavin muutos oli kullan ostosta johtunut pieni lisäys vuoden viimeisinä kuukausina, 746,800 mk.

Vuoden lopussa oli kultakassan suuruus ja kokoonpano seuraava:

	Mk.
Suomen kultarahaa	28,624,570: —
Ulkomaan »	13,632,577: 26
Rahaksi lyömätöntä kultaa	1,115,594: 28
Yhteensä	43,372,741: 54

Kultakassa on erikoisasemassa siihen nähden, että sitä ei kirjata paperivaluutassa, vaan edelleen rahalain mukaiseen nimellisarvoonsa s. o. kilogramma hienoa kultaa 3,444: 44 mk:si. Voimassa olevat setelinantomääräykset ovat laaditut nimenomaan edellyttäen, että kultakassan arvo näin kirjoihin merkitään.

Kultakassan ja setelimäärän sekä kultakassan ja kaikkien vaadittaessa maksettavain sitoumusten suhde käy ilmi 13. ja 14. tauluista. Edellinen suhdeluku oli v. 1922 keskimäärin 3.12 % ja jälkimmäinen 2.68 %. Nämä suhdeluvut ovat kuitenkin oikeastaan harhaanviepiä, kun kultakassan arvo on laskettu kultamarkoissa ja niihin verratut avista sitoumukset paperimarkoissa. Joulukuun viimeisen päivän dollarikurssin mukaan oli kultakassan arvo paperimarkoissa 337.0 milj. mk. Tämän määrän suhde liikkeessä oleviin seteleihin oli 23.7 %. Jos yllämainitulla tavalla laskettuun kultakassaan lisätään ulkomaiset konttokuranttisaatavat, on summan s. o. varsinaisen katteen suhde liikkeessä oleviin seteleihin 73.5 %. Kuten tunnettua ei kuitenkaan sillä seikalla, onko katesuhde suurempi tai pienempi, ole paljoakaan vaikutusta valuutan arvoon.

Ulkomaiset konttokuranttisaatavat. Suurimman osan, vuoden lopussa kirjanpitoarvojen mukaan 94.2 % Suomen Pankin varsinaisesta katteesta muodostivat ulkomaiset konttokuranttisaatavat. Jo ennen sotaakin oli suhde yleensä sellainen, että konttokuranttisaatavia Suomen Pankilla oli enempi, usein 2—3 kertaa enempi kuin kultaa. Se, mitä edellä on varsinaisen katteen merkityksestä sanottu, kohdistuu siis pääasiassa konttokuranttisaataviin. Puheenaolevat saatavat ovat yleensä kirjatut kulloinkin val-

litseviin kursseihin. Tavallisimmin muutetaan, ainakin milloin kurssit laskevat, saatavain kirjanpitokursseja joka kuukauden lopussa.

Konttokuranttisaatavain suuri lisääntyminen oli huomattavin muutos Suomen Pankin bilanssissa v. 1922. (Vert. diagrammia ed. siv.). Vuoden kahdeksana ensimmäisenä kuukautena vaihtelivat Pankin ulkomaiset konttokuranttisaatavat 79.8—223.6 milj. mk:n välillä, ja olivat elokuun lopussa 106.1 milj. mk. Senjälkeen ne alkoivat nopeasti lisääntyä: syyskuulla 239.2 milj. ja lokakuulla 569.9 milj. mk:lla. Korkein määrä ulkomaisia konttokuranttisaatavia, 1.014.3 milj. mk., esiintyy marraskuun 8 p:nä. Sen jälkeen puheenaolevat saatavat vähenivät, pääasiassa myynnin, mutta myös kirjanpitoarvon alentumisen kautta, niin että niiden määrä joulukuun lopussa oli 708.0 milj. mk. Suomen Pankin bilanssissa on harvoin niin lyhyessä ajassa tapahtunut niin suuria muutoksia. Mistä ulkomaisten konttokuranttisaatavain suuri lisääntyminen johtui ja mikä merkitys tällä lisäyksellä oli Suomen valuuttaan ja Suomen Pankin valuuttapolitiikkaan nähden, on edellä (siv. 16) osoitettu.

Kuten edellä on huomautettu, ei puheenaolevan bilanssin kohdan suurenemisesta seurannut — kuten lähinnä olisi voinut arvata — setelimäärän lisäys, vaan vaikutti se pääasiassa toisaalta sen, että Suomen Pankin vekselisalkku, etenkin rediskontatut vekselit, vähenivät, toisaalta sen, että pano- ja ottotilillä olevat varat lisääntyivät. Toisin sanoen, valuuttain oston kautta liikkeeseen joutuneet setelit palasivat mainittuja teitä takaisin Suomen Pankkiin. Pano- ja ottotileillä olevat varat ovat tosin erittäin liikkuvaisia, ne voivat milloin tahansa muuttua liikkeessä oleviksi seteleiksi. Näin tapahtuikin jossain määrin vuoden viimeisinä viikkoina, tosin m. m. sellaisesta tilapäisestä syystä, että valtion virkamiehille, joulukuulla suoritettiin ylimääräisenä palkanlisänä 50 milj. mk. Setelimäärän lisäys oli kuitenkin, kuten edellä on mainittu, verrattain vähäinen. Mutta setelimäärän kasvu ulkomaisten konttokuranttisaatavain lisäyksen johdosta ei missään tapauksessa olisi ollut inflatsionia sanan tavallisessa merkityksessä. Jos — kuten tässä tapauksessa — ulkomaisen maksutasauksen parantumisen johdosta maahan tulee tavallista runsaammin valuuttaa ja kurssit laskevat, on valuuttain setelipankkiin ostamisen johdosta aiheutuva setelimäärän kasvu aivan luonnollinen vastavaikutus oman valuutan nousulle. Sama ilmiö esiintyy myöskin kultakannan vallitessa.

B. Lisäkate.

Lisäkatteeseen luettavia varoja käsitellään seuraavassa esityksessä siinä järjestyksessä kuin ne esiintyvät 11. taulussa.

Suomen hopearaha. Lyöty Suomen hopearaha, joka samoin kuin kultakassa edelleen kirjataan nimellisarvoonsa, on Suomen Pankin bilanssissa osoittanut varsin vähän muutoksia sen jälkeen kuin uuden hopearahan lyönti v. 1918 lopetettiin ja hopearaha sen metalliarvon noustua yli nimellisarvon, hävisi liikkeestä. Vuoden 1922 lopussa oli hopearahan kirjattu arvo 546,970: — mk.

Ulkomaiset obligatsioonit sekä ulkomaan rahan määräiset setelit ja kupongit muodostavat lisäkatteessa vähäpätöiset ryhmät. Vuoden lopussa oli edellisiä 6.9 milj. mk:n ja jälkimmäisiä 0.9 milj. mk:n arvosta.

Ulkomaiset vekselit. Vuonna 1922 Suomen Pankki diskonttasi ulkomaisia vekseleitä yhteensä 724.0 milj. mk:n arvosta. Salkussa on Pankilla ulkomaisia vekseleitä kuitenkin yleensä varsin vähän. Mikäli diskonttatut ulkomaiset vekselit ovat vaadittaessa maksettavia, kuten ne enimmäiten ovat, lähetetään ne heti perittäviksi. Vuonna 1922 kuitenkin Suomen Pankilla oli salkussaan eräitä suuria pitempiaikaisia ulkomaisia vekseleitä, joten puheena oleva tili osoitti tavallista suurempia lukuja. Suurin määrä ulkomaisia vekseleitä salkussa, 85.6 milj. mk., oli marraskuun lopulla. Kun yllämainitut suuret vekselit vuositilinpäätöksessä siirrettiin lisäkateen ulkopuolelle, jäi lisäkatteeseen ulkomaisia vekseleitä jällelle 6.2 milj. mk.

Valtion obligatsioonit Suomen rahassa. Suurimpia ryhmiä lisäkatteessa, v. 1922 lopussa 44.1 %, olivat valtion Suomen rahan määräiset obligatsioonit. Vuoden alussa oli niiden määrä 525.5 milj. mk. ja lopussa 511.4, joten vähennys vuoden kuluessa oli 14.1 milj. mk.

Niin suuri määrä obligatsioneja, käytännössä siis varsin epälikviidisiä varoja, kuin edellä on mainittu, on luonnollisesti vähemmän sovelias sijoitusmuoto setelipankille. Mutta tässä on juuri se kohta, jossa entisten vuosien vaikeudet tulevat Suomen Pankin bilanssissa edelleen näkyviin. Suurimman osan yllämainitusta obligatsioonimäärästä muodostavat ni-

mittäin ne obligatsioonit (350 milj. mk.), jotka valtio v. 1918 antoi Suomen Pankille venäläisten valuuttain arvon alenemisen ja v:n 1918 punakapinan aiheuttamain tappioiden korvaamiseksi. Vuoden 1922 lopussa oli Pankilla näitä obligatsioneja 348.5 milj. mk:n arvosta.

Vuonna 1922, kuten edellisinäkin vuosina, valtio otti tulo- ja menoarvioonsa Suomen Pankin voittovaroista sen määrän, joka valtion oli Pankille vuotuismaksuina näistä obligatsioneista suoritettava. Vuoden 1923 tulo- ja menoarvioon sitävästoin ei Suomen Pankin voittovaroja otettu, joten Pankki tulee saamaan vuotuismaksut todellisena suorituksena.

Toisen suuren ryhmän muodostavat vuoden 1918 kulkulaitoslainaan kuuluvat obligatsioonit. Alkuaan yksityispankit olivat merkinneet melkein kokonaisuudessaan tämän 120 milj. mk:n suuruisen lainan, kuitenkin ehdolla, että ne saisivat myydä näitä obligatsioneja Suomen Pankille velvollisuudella ostaa ne määrääjän kuluttua takaisin. Syksyllä 1921 tämä Suomen Pankille epäedullinen sopimus purettiin. Valtio tarjoutui silloisen suuren rahanniukkuuden aikana, joka teki yksityispankkien aseman vaikeaksi, tallettamaan kassavarojaan yksityispankkeihin ja nämä puolestaan sitoutuivat lopullisesti myymään vuoden 1922 kuluessa puheenaolevat obligatsioonit Suomen Pankille nimellisarvoa alempaan hintaan. Vuoden 1922 lopussa olikin koko laina Suomen Pankin hallussa, lukuunottamatta pientä määrää, joka ostettiin tammikuun alussa 1923. Ostohintaan kirjattuna oli näiden obligatsioonien kirjattu arvo vuoden lopussa 106.3 milj. mk.

Muut Suomen Pankin omistamat valtion obligatsioonit, joiden kirjattu arvo vuoden 1922 lopussa oli 56.6 milj. mk., olivat eri valtiolainoihin kuuluvia eri aikoina ostettuja obligatsioneja. Suurin ryhmä oli v:n 1919 palkintolainaan kuuluvat obligatsioonit, jotka Pankin haltuun olivat tulleet suurimmaksi osaksi siten, että valtio oli niillä lunastanut eräitä muita sitoumuksiaan.

Valtion lyhytaikaiset sitoumukset. Vuoden 1921 lopussa oli Suomen Pankin hallussa valtion lyhytaikaisia sitoumuksia yhteensä 303.9 milj. mk. Tästä määrästä kuitenkin 91.7 milj. mk. vastasi Suomen Pankin valtiolta vaatimaa korvausta Venäjän valtakunnanrahaston lyhytaikaisista sitoumuksista, jotka — alkuaan 305.5 milj. mk:n arvoiset — olivat kirjatut yllämainittuun määrään ja v:n 1921 tilinpäätöksessä siirrettiin

valtion lyhytaikasiin sitoumuksiin. Varsinaisia valtion lyhytaikaisia sitoumuksia oli niinollen 212.2 milj. mk. Koko viimeksi mainitun määrän valtio suoritti v:n 1922 kuluessa. Valtion lyhytaikaiset sitoumukset, joilla oli ollut niin suuri vaikutus inflatsioonin syntymiseen Suomessa, olivat siis nyt lopullisesti lunastetut.

Yllämainitusta Venäjän valtakunnanrahaston sitoumuksia vastaava määrästä Suomen Pankki omilla voittovaroillaan poisti v:n 1922 tilinpäätöksen yhteydessä 19.9 milj. mk. Loput, 71.7 milj. mk., jäivät edelleen valtion lyhytaikasiin sitoumuksiin. Eduskunnan maaliskuun 2 p:nä 1923 tekemän päätöksen mukaan tulee valtio kuuden vuoden kuluessa suorittamaan mainitun määrän Suomen Pankille.

Kotimaiset vekselit. Suurimman ryhmän lisäkatteessa, v:n 1922 lopussa 48.5 %, muodostavat kotimaiset vekselit. Niitä käsitellään lähemmin 4 luvussa muun kotimaisen lainanannon yhteydessä. Tässä huomauttakkoon ainoastaan, että setelikatetta koskevien säännösten vuoksi, joiden mukaan lisäkatteeseen voidaan lukea vain sellaiset kotimaiset vekselit, joiden maksupäivään ei ole kolmea kuukautta pitempi aika ja joiden maksamisesta on vastuussa ainakin kaksi täysin vakavaraista henkilöä tai toiminimeä, pieni osa vekseleitä on jäänyt lisäkateen ulkopuolelle. Vuoden 1922 lopussa tällaisia vekseleitä oli 28.5 milj. mk.

3. VAADITTAESSA MAKSETTAVAT SITOUMUKSET.

Vaadittaessa maksettaviin sitoumuksiin sisältyy kaksi sekä määränsä että merkityksensä puolesta erilaista ryhmää, nim. liikkeessä olevat setelit ja muut sitoumukset. Määrältään suurempi ryhmä ovat setelit, joiden suhde kaikkiin vaadittaessa maksettaviin sitoumuksiin vaihteli v. 1922 68.2—95.0 % välillä ja oli keskimäärin 86.0 %. Mutta setelien vaadittaessa maksettavaisuus, joka tarkoittaa niiden vaadittaessa lunastamista kullalla, on vailla kaikkea käytännöllistä merkitystä niinkauan kuin kullalla lunastaminen on lakkautettuna. Muilla vaadittaessa maksettavilla veloilla on merkitystä Suomen Pankin toiminnalle lähinnä sen kautta, että ne melkoisesti vaikuttavat liikkeessä olevaan setelimäärään. Niiden lisääntyessä vähenee setelimäärä ja päinvastoin. Myöskin on huomattava, että tätä

tietä tapahtuvat setelimäärän muutokset ovat kokonaan ulkopuolella setelipankin oman vaikutuksen. Tästä syystä Suomen Pankin, kuten usean muunkin keskuspankin, setelinantomääräysten mukaan kaikki vaadittaessa maksettavat sitoumukset ovat katteeseen ja setelinant-oikeuteen nähden pidettävät setelien veroisina.

Suomen Pankin vaadittaessa maksettavia sitoumuksia v. 1922 osoittaa 16. taulu, joka perustuu sekä viikko- että kuukausibilansseihin. Tässä yhteydessä uudistettakoon huomautus, että puheenaolevat vaadit-taessa maksettavat sitoumukset eivät ole täsmälleen samaa kuin 1. tau-lussa esiintyvä käytetyn setelinanto-oikeuden summa, koska edellisiin ei bilanssissa sisälly kassakreditivien nostamaton osa. Viimeksimainittu esiintyy ainoastaan setelinanto-oikeutta koskevassa laskelmassa.

Vaadittaessa maksettavain sitoumusten keskimäärä v. 1922 oli 1,612.0 milj. mk. eli suurempi kuin edellisenä vuonna, jolloin vastaava keski-määrä oli 1,522.4 milj. mk. Erotus korkeimman määrän, 2,006.4 milj. mk., ja pienimmän määrän, 1,443.5 milj. mk., välillä oli 562.9 milj. mk. eli siis erittäin suuri. Tämä johtui pano- ja ottotileillä olevain varain suu-resta lisääntymisestä vuoden viimeisinä kuukausina.

Vaadittaessa maksettavia sitoumuksia käsitellään seuraavassa, siinä järjestyksessä kuin ne esiintyvät Suomen Pankin bilanssissa.

Liikkeessä olevat setelit. Erikoisen merkityksensä vuoksi on liikkeessä olevia seteleitä käsitelty erikseen 1. luvussa, johon tässä ainoastaan viitattakoon.

Liikkeessä olevat postivekselit. Suomen Pankin asettamat posti-vekselit joutuvat liikkeeseen osittain Suomen Pankin omaan, osittain yleisön tässä muodossa toimittamain rahalähetysten kautta. Postivekse-leitä myy Suomen Pankki ilman toimituspalkkiota. Viimeisinä kolmena vuotena on Suomen Pankki asettanut ja lunastanut postivekseleitä seu-raavat määrät (milj. mk.):

Vuosi	Asetettu	Lunastettu	Liikkeessä vuoden lopussa.
1920	492.3	492.2	6.7
1921	506.6	510.4	2.8
1922	442.0	439.4	5.4

Kuten ylläolevat luvut osoittavat on Suomen Pankin postivekseli-liike taantumassa. Vuonna 1922 vaihteli liikkeessä olevain postivekselien määrä 1.8 ja 10.0 milj. mk:n välillä ja oli keskimäärin 3.1 milj. mk.

Pano- ja ottotili. Liikkeessä olevain setelien jälkeen suurin ryhmä Suomen Pankin vaadittaessa maksettavia sitoumuksia ovat talletukset pano- ja ottotileillä.

Pankin ohjesäännön 2 §:n mukaan on Pankin tehtävänä m. m. »vastaanottaa raha-panoksia, niistä kuitenkin korkoa maksamatta». Tämän nojalla on Pankki avannut erinäisille valtiarahastoille rahalaitoksille ja yksityisille pano- ja ottotilejä. Useimmilla valtiovirastoilla on toukokuun 3 p:nä 1899 annetun asetuksen mukaan nimenomainen velvollisuus säilyttää kassavarojaan Suomen Pankissa. Pankin bilansseissa esiintyy pano- ja ottotili kahtena ryhmänä, nim. valtiovaraston pano- ja ottotili ja muiden pano- ja ottotili. Edellisellä tilillä säilytetään ainoastaan valtiokonttorin ja lääninhallitusten kassavaroja. Muiden pano- ja ottotili käsittää niiden valtiovirastojen pano- ja ottotilit, joilla on itsenäinen kassanhoito (valtionrautatiet, postilaitos, j. n. e.), yksityispankkien sekä yksityishenkilöiden pano- ja ottotilit. Suurin osa viimeksimainitulla pano- ja ottotilillä olevista varoista on yksityispankkien kassavaroja.

Valtion saatava pano- ja ottotilillä vaihteli v. 1922 suuresti (vert. diagrammia siv. 29). Vuoden alkupuolella oli valtion saatava pieni: ellei oteta huomioon yhtä viikkobilanssia, jossa ei valtiolla lainkaan esiinny saatavaa, vaihteli se n. 8—130 milj. mk:n välillä. Syyskuun lopussa puheenaoleva määrä oli 26.5 milj. mk. Mutta lokakuulla valtion saatava alkoi nopeasti lisääntyä, kohoten joulukuun 23 p:nä 379.0 milj. mk:aan. Vuoden viimeisenä päivänä oli vastaava luku 239.3 milj. mk., jota paitsi vuosibilanssissa esiintyy myös valtion määräaikaista saatavia 85.0 milj. mk., joita sellaisina ei luettu vaadittaessa maksettaviin sitoumuksiin.

Edellä kuvattu valtion kassavarain lisääntyminen oli sikäli yhteydessä runsaan valuuttojen saannin ja rahamarkkinain siitä johtuvan paranemisen kanssa, että yksityispankit käyttivät oikeuttaan suorittaa takaisin valtion verrattain korkeakorkoisia talletuksia sekä siten, että valtiovarainministeriölle suorittamattomista veroista annettuja vekseleitä silloin lunastettiin.

Valtion pano- ja ottotilillä tapahtunut lisäys vaikutti suuresti siihen, että setelimäärä ei juuri lainkaan noussut sinä aikana, jolloin Suomen Pankki osti valuuttoja. Mutta samalla oli Suomen Pankin setelimäärä tullut enempi kuin ennen riippuvaiseksi valtion vapaiden kassavarain kulloisestakin määrästä.

Myöskin muiden pano- ja ottotilillä tapahtui vastaavanlaatuinen nousu syyskuukausina. Elokuun loppuun oli Suomen Pankin velka tällä tilillä vaihdellut 28—99 milj. markan välillä, mutta syyskuulla se alkoi kasvaa ja oli korkeimmillaan ollessaan, lokakuun 23 p:nä 297.3 milj. mk. Syynä tähän lisäykseen oli se, että yksityispankkien talletukset varsinkin kotimaisten kirjeenvaihtajain tilillä nopeasti lisääntyivät ja että pankit jättivät nämä varat pääasiassa kassoihinsa, arvaten, että ne otettaisiin pian jälleen ulos rahantarpeen tavallisuuden mukaan talvella lisääntyessä. Niin tapahtuikin osittain jo ennen vuoden loppua. Joulukuun viimeisenä päivänä oli muiden pano- ja ottotilillä varoja 110.6 milj. mk.

Perityt vekselit. Tällä nimellä esiintyvät Suomen Pankin bilansseissa perityistä vekseleistä kertyneet, vielä tilittämättä olevat varat. Pankin perittäväksi annetut vekselit ovat olleet miltei yksinomaan ulkomaisia. Vuonna 1922 oli perittyjen vekselien vasta-arvo Suomen rahassa yhteensä 142.2 milj. mk., vuonna 1921 109.1 milj. mk., ja vuonna 1920 43.7 milj. mk. Edellä mainitulla tavalla syntynyt velka oli keskimäärin 1.0 milj. mk. eikä noussut missään bilanssissa 2.4 milj. mk. suuremmaksi.

Vuotuismaksuja. Tämä ryhmä Suomen Pankin velkain joukossa on syntynyt sen kautta, että Pankki tehtyjen sopimusten nojalla asiamiehenä lunastaa pääasiassa valtion, mutta myöskin eräiden kaupunkien lainoihin kuuluvia kuponkeja ja arvottuja obligatsioneja. Lankeamispäiväksi lähettävät asianomaiset lainanottajat lunastamiseen tarvittavan rahamäärän. Kun obligatsioonien ja kuponkien haltiat eivät kaikki määräpäivänä nosta saataviaan, on Suomen Pankilla melkein jatkuvasti suorittamatta olevia varoja tällä tilillä. Vuonna 1922 oli ainoastaan kaksi bilanssia, joissa näitä velkoja ei esiintynyt. Korkein määrä oli 6.1 milj. mk. ja keskimäärä 1.8 milj. mk.

Ulkomaiset kirjeenvaihtajat. Suurimpia ryhmiä vaadittaessa maksettavien sitoumusten joukossa on velka ulkomaisille kirjeenvaihtajille.

Tämän velan muodostaa yksinomaan Pankin kirjeenvaihtajain Suomen-markkasaatavat (conti lori). Näiden määrä vaihteli vuonna 1922 10.0 ja 35.3 milj. markan välillä ja oli keskimäärin 14.8 milj. markkaa. Vastaava keskimäärä edellisenä vuonna oli melkein sama, 14.4 milj. markkaa.

Eri tilejä. Nämä myöskin vaadittaessa maksettaviin sitoumuksiin luettavat tilit sisältävät pääasiassa ennakkoja s. o. maksusuorituksia varten ennen suorituspäivää saapuneita varoja. Nämä velat vaihtelivat 0.6 ja 49.6 milj. mk:n välillä ja olivat keskimäärin 15.5 milj. mk.

4. KOTIMAINEN LAINAUS.

Suomen Pankin kotimaista lainanantoa yleisölle ja yksityispankeille joka viikko v. 1922 osoittaa 17. taulu sekä lainanantoa joka kuukauden lopussa vv. 1915—1922 18. taulu. Ensimmäinen taulu poikkeaa kahden edellisen vuosikirjan vastaavista tauluista sikäli, että siihen ei enää tällä kertaa sisälly lainanantoa valtiolle. Aikaisemmissa Suomen Pankin lainanantoa osoittavissa tauluissa esiintyvä valtion velka oli — lukuunottamatta vähäpätöistä määrää v:n 1921 loppupuolella — yksinomaan valtion *suoraan* Suomen Pankista ottamia lainoja. Sen jälkeen kuin Suomen Pankki on vähässä määrässä vapailla markkinoilta sekä varsinkin yksityispankeilta (vert. siv. 32) ostanut valtion obligatsioneja, olisi ollut vaikeaa jatkuvasti seurata valtion suoraan Suomen Pankista ottaman velan kehitystä. Tämän vuoksi ja kun setelinantoa vastaavia varoja osoittava 16. taulu sisältää tiedot kaikista Suomen Pankin hallussa olevista valtiopapereista, on näyttänyt tarpeelliselta tehdä ylempänä mainittu muutos.

Puheenaoleva 17. taulu osoittaa erikseen lainanannon yleisölle ja yksityispankeille. Vuoden alussa oli jälkimmäinen ryhmä suurempi, mutta huhtikuulla muuttui suhde päinvastaiseksi suoranaisen lainanannon lisääntyessä ja pankkien vähentäessä luotonottoaan. Vuoden lopussa oli pankkien osuus ainoastaan 26.3 %.

Lainananto yleisölle. Lainananto yleisölle diskonttauksen, hypoteekkilainain ja kassakreditivien muodossa vaihteli 260.7—541.7 milj. mk:n

välillä ja oli keskimäärin 439.7 milj. mk. Edellisenä vuonna oli vastaava luku ainoastaan 152.7 milj. mk., mikä osoittaa Suomen Pankin toiminnassa tässä kohden tapahtuneen melkoisen muutoksen. Vuoden 1922 kuluessa suoranaisen lainanannon lisäys jatkui vuoden alusta, jolloin tämä ryhmä lainanantoa oli 260.7 milj. mk. aina elokuulle saakka, jolloin yllämainittu korkein määrä esiintyi. Lainanannon suuri lisäys ilman setelistön kasvamista oli mahdollinen sen kautta, että valtio samanaikaisesti suuressa määrin vähensi lyhytaikaista luottoaan. Samasta syystä oli luotonannon lisäys myös tarpeellinen, koska setelimäärä muutoin olisi vähentynyt, ilman että maksuvälineiden tarve oli itsestään pienentynyt. Vuoden lopussa oli suoranainen lainananto 482.1 milj. mk. Tästä määrästä tuli suurin osa, 422.6 milj. mk., vekselien osalle. Hypoteekkilainoja oli 51.0 ja kassakreditivilainoja 8.5 milj. mk.

Lainananto pankeille. Sen jälkeen kuin luotonanto yksityispankeille rediskontattuja valtiovekseleitä vastaan marraskuussa 1921 lakkasi, ovat pankit käyttäneet luottoa Suomen Pankissa vain kahdessa muodossa nim. rediskontattuja liikevekseleitä ja määrääjäksi myytyjä obligatsioita vastaan. Niin kauan kuin alkuperäinen sitoumus, jonka mukaan yksityispankeilla oli oikeus takaisinostovelvollisuudella määrääjäksi myydä v:n 1918 rautatielainaan kuuluvia obligatsioita Suomen Pankille oli voimassa, oli yksityispankkien täten saamat rahamäärät selvästi rinnastettavat niiden muussa muodossa saaman luoton kanssa. Yllämainittu sitoumus muutettiin syksyllä 1921 siten (vert. siv. 32) että yksityispankkien oli vuoden 1922 kuluessa myytävä lopullisesti mainitut obligatsioonit Suomen Pankille. Tämän liikesuhteen luonne luotonantona ei niinollen enää ole aivan selvä, mutta siitä huolimatta on edelleen se määrä, mikä Suomen Pankilla kulloinkin on ollut lopullisesti ostamattomia, yllämainittuun lainaan kuuluvia obligatsioita, luettu yksityispankeille annetuksi luotoksi. Kuten ennen on mainittu, lunasti Suomen Pankki lopullisesti viimeisetkin puheenaolevista obligatsioista tammikuulla 1923.

Näin laskettu yksityispankkien nauttiman luoton yhteissumma oli vuoden 1921 lopussa 517.2 milj. mk., mutta väheni vuoden kuluessa osittain yllämainitun obligatsioonien oston, mutta pääasiassa rediskonttausten vähenemisen kautta, niin että se vuoden lopussa oli ainoastaan 171.8 milj. mk. Korkein määrä vuoden kuluessa oli 511.2 ja alin 83.6 milj. mk. Redis-

konttauksia oli vuoden alussa 396.0 milj. mk. ja vielä elokuun lopussa 275.3 milj. mk. mutta lokakuun lopussa vain 44.7 milj. mk., mikä nopea vähennys oli seurausta runsaan valuuttain saannin aiheuttamasta rahamarkkinain tilan parantumisesta. Rediskonnttausten vähenemisestä yhdessä pano- ja ottotilien kasvamisen kanssa oli seurauksena, että ulkomaisten valuuttain erittäin runsas osto Suomen Pankkiin ei lisännyt setelimäärää. (Vert. diagrammia siv. 29).

Jos yksityispankkien lainaukseen ei lueta yllämainittuja Suomen Pankille takaisinostovelvollisuudelle myytyjä obligatsioneja, oli Suomen Pankin lainananto liiketoimintaan eri kuukausien lopussa joulukuusta 1921 v:n 1922 loppuun seuraava:

	Yleisölle Milj. mk.	%	Pankeille Milj. mk.	%	Yhteensä Milj. mk.
1921					
Joulukuu.....	261.1	39.7	396.0	60.3	657.1
1922					
Tammikuu	325.1	50.3	320.9	49.7	646.0
Helmikuu.....	341.6	45.1	415.6	54.9	757.2
Maaliskuu.....	388.1	53.0	343.5	47.0	731.6
Huhtikuu.....	455.9	63.6	260.9	36.4	716.8
Toukokuu.....	480.1	62.0	293.9	38.0	774.0
Kesäkuu	503.6	61.3	318.5	38.7	822.1
Heinäkuu.....	526.7	65.9	272.0	34.1	798.7
Elokuu	536.1	66.1	275.3	33.9	811.4
Syyskuu	522.5	76.9	157.2	23.1	679.7
Lokakuu	376.8	89.4	44.7	10.6	421.5
Marraskuu	431.1	90.2	46.9	9.8	478.0
Joulukuu.....	482.1	74.1	168.2	25.9	650.3

Kuten ylläolevat luvut osoittavat, oli Suomen Pankin ylläselitetyllä tavalla laskettu kotimainen lainananto korkeimmillaan, 822.1 milj. mk., kesäkuun lopussa. Alimmillaan ollessaan, lokakuun lopussa oli se 421.5 milj. mk. eli vain vähän yli puolet siitä, mitä se oli neljä kuukautta varemmin. Vuoden lopussa oli kotimainen lainananto melkein samalla tasolla kuin vuoden alussa.

5. PANKIN TILA JA OMAT VARAT.

Pankin tila vuoden lopussa. Suomen Pankin tilaa vuosien 1921 ja 1922 lopussa osoittaa 19. taulu. Vertaileva katsaus Suomen Pankin tilaan vuosien 1914—1920 lopussa sisältyy 20. tauluun. Nämä taulut ovat laaditut Pankin vuosikertomuksissa julaistujen tilinpäätösten mukaisesti muuten, paitsi että »muissa varoissa» on pienempiä ryhmiä yhdistetty.

Kaikki tärkeimmät kohdat Pankin bilanssissa ovat jo edellisessä esityksessä tulleet käsitellyiksi, lukuunottamatta Pankin omia varoja, joihin seuraavassa kiinnitettäköön lähemmin huomiota.

Omat varat. Suomen Pankin omia varoja vuosina 1868—1922 osoittaa 21. taulu.

Pankin ohjesäännön 3 § sellaisena kuin se nykyään on voimassa (laki 11 päivältä kesäkuuta 1920) säättää Pankin rahastoista seuraavaa: Pankin rahastot ovat kantarahasto, joka on saatettava 100 milj. markan suuruiseksi ja semmoisena pysytettävä, sekä vararahasto, joka on kartutettava 50 milj. markkaan, Pankin kiinteistöjen ja kaluston arvoa sekä epävarmoja saamisia siihen lukematta. Kunnes vararahasto on tähän määrään noussut, on joka vuosi Pankin säästyneestä voitosta siirrettävä kolmasosa tähän rahastoon, ja on eduskunnan asia jokaisilla valtiopäivillä tutkia, onko sen lisäksi vieläkin voittovaroja siirrettävä vararahastoon ja onko jokin osa Pankin voitosta siirrettävä vararahastoon sittenkin, kun tämä on saatettu yllä säädettyyn määrään.

Kuten edellisissä vuosikirjoissa on mainittu, oli kantarahasto jo v:n 1920 tilinpäätöksessä ja vararahasto 1921 tilinpäätöksessä koroitettu yllämainittuihin määriin. Käsitellessään Suomen Pankin voittovarojen käyttämistä eduskunta päätti joulukuun 18 p:nä 1922, että Suomen Pankin käyttämättömät voittovarot 48,984,257: 27 mk. ovat käytettävät Pankin aseman vahvistamiseksi. Nimenomaista päätöstä rahastoihin siirtämisestä ei niin ollen tehty, vaan jäivät kantarahasto ja vararahasto vuoden 1922 tilinpäätöksessä edellämainitun suuruisiksi.

Pankin rahastoihin kuuluvat myöskin kiinteistöjen ja kaluston arvoa vastaavat varat, joita Pankin vuosikertomuksessa nimitetäänkin vararahastoksi pankikiinteistöjä ja kalustoa varten. Tämä rahasto oli vuoden 1921 lopussa 6,000,100: — mk., mikä vastaa tasan bilanssissa varo-

jen puolella esiintyvää kiinteistöjen ja kaluston arvoa. Vuoden 1922 kuluessa kasvoi kiinteistöjen arvo Pankin Tampereen konttoria varten ostetun talon ja tontin, Pankin henkilökunnan asunnoiksi Helsingissä ostetun talon sekä pääkonttorin toimitalon laajentamisen kautta 8,655,031: 74 mk:lla. Tilinpäätöksessä kiinteistöjen arvosta kuitenkin poistettiin 2,655,031: 74 mk., joten niiden arvoksi tuli 12,000,000 mk. Kaluston arvo lisääntyi 250,827: 50 mk:lla, mutta kirjattiin se edelleen 100 mk si. Yhteensä oli siis kiinteistön ja kaluston arvo v:n 1922 lopussa 12,000,100: — mk. Tavallisesti on jo tilinpäätöksessä kiinteistöjen ja kaluston arvoa vastaavat varat koroitettu samaan määrään. Puheenaolevana vuonna ei tätä siirtoa voiton vähyyden vuoksi tehty tilinpäätöksen yhteydessä, vaan vasta v:n 1923 puolella.

Paitsi näitä rahastoja, on Pankilla useimpien vuosien lopulla ollut omia varoja käyttämättömien voittovarojen muodossa. Ohjesäännön 5 §:n mukaan saa eduskunta, noudattaen edellämainittuja ohjesäännön 3 §:n säännöksiä, määrätä säästyneen voiton yleisiin valtiotarkoituksiin käytettäväksi. Milloin voittovarojen käytöstä ei ole ollut eduskunnan päätöstä olemassa, on ne puheenaolevassa 21. taulussa luettu Pankin omiin varoihin. Voittovaroja, joiden käyttö on lopullisesti määrätty, mutta joita ei vielä ole nostettu, sekä voittovaroja, joiden käytöstä eduskunta on päättänyt, mutta joita koskeva päätös ei ole vielä saanut hallituksen vahvistusta, ei sitävastoin ole omiin varoihin luettu. On kuitenkin huomattava, että, milloin vahvistusta eduskunnan päätökselle ei ole tullut, nämä varat ovat jälleen siirtyneet käyttämättömiin voittovaroihin.

Vuoden 1922 lopussa oli Pankilla omia varoja käyttämättömiin voittovarain muodossa 39,505,065: 72 mk.

Yllämainittujen omain varain eri ryhmäin yhteissumma oli vuoden 1922 lopussa 195,505,165: 72 mk.

6. TULOT JA MENOT, VOITTOVARAIN KÄYTTÖ.

Tulot ja menot. Suomen Pankin tuloja ja menoja vuosina 1916—1922 osoittaa 22. taulu. Tämä taulu on yhdistelmä Pankin vuosikertomuksissa julaistuja voitto- ja tappiotileistä. Niistä muutoksista, joita edellisten vuosien kuluessa on tapahtunut tulojen ja menojen merkitsemisessä voitto- ja tappiotilille on tämän vuosikirjan edellisissä vuosiker-

roissa mainittu. Vuonna 1922 tuli lisää vain se muutos, että poisto kaluston arvosta, joka varemmin oli tehty kulunkitilillä, nyt tehtiin suoraan voitto- ja tappiotilillä.

Vuonna 1922 oli Pankilla tuloja 104,498,395: 11 mk. (119.9 milj. mk. v. 1921) sekä menoja 94,036,314: 80 mk. (21.4 milj. mk. v. 1921), joten nettovoitto oli 10,462,080: 31 mk. (98.5 milj. mk. v. 1921). Edellisestä selviää, että voitto edelliseen vuoteen verraten oli erittäin pieni. Kuten seuraavasta käy ilmi, johtui voiton vähyyys suurista agiotappioista.

Tuloista oli suurin osa, 67.8 milj. mk., korkoja kotimaisesta lainausliikkeestä. Toinen suuri ryhmä, 30.7 milj. mk., oli obligatsioneista saadut korkotulot. Muut ryhmät olivat vähäpätöisiä. Agiovoittoa, jota esim. edellisenä vuonna oli 35.5 milj., ei v:n 1922 voitto- ja tappiotilissä lainkaan esiinny.

Menopuolen suurin erä oli agiotappio 76.0 milj. mk., joka syntyi sen kautta, että kurssien alennuttua Suomen Pankin valuuttavaraston, jonka keräämisestä edellä on kerrottu, kirjanpitoarvoa oli eri kuukausien lopussa pitänyt alentaa. Myöskin niistä valuuttapoliittisista syistä, joiden vuoksi Suomen Pankki, huolimatta kurssien laskevasta suunnasta, osti runsaasti valuuttoja, on edellä (siv. 16) tehty selkoa.

Muista suuremmista menopuolen eristä mainittakoon setelien valmistus 7.9 milj. mk. (4.8 milj. mk. v. 1921) sekä palkat ja palkkiot 5.1 milj. mk. (4.0 v. 1921).

Voittovarojen käyttö. Suomen Pankin voittovarojen käyttöä vuosina 1891—1922 osoittaa 23. taulu. Tähän tauluun nähden huomauttakaan, että siinä on vuoden lopussa käyttämättä oleviin voittovaroihin luettu myöskin ehdollisesti varatut ja nostamatta olevat voittovarot.

Vuoden 1921 lopussa oli käyttämättömiä voittovaroja 69,984,257: 27 mk. Tästä määrästä eduskunta otti ylimääräisenä tulona v:n 1922 tulo- ja menoarvioon 21 milj. mk. eli saman määrän, jonka valtion tuli suorittaa Suomen Pankille korkona Pankin aseman vahvistamiseksi annetuista obligatsioneista (350 milj. mk.). Jällellä olevasta määrästä voittovaroja, 48,984,257: 27 mk., eduskunta 18 p:nä joulukuuta 1922 päätti, että ne ovat käytettävät Suomen Pankin aseman vahvistamiseksi. Tämän päätöksen nojalla käytettiin v:n 1922 tilinpäätöksen yhteydessä 19,941,271: 86 mk. seuraavassa selitettävään poistoon.

Venäjän valtakunnanrahaston markan ja ruplan määräiset lyhytaikaiset sitoumukset, joita Suomen Pankki oli vuosina 1916—1917 ollut pakotettu ostamaan yhteensä 305,512,000: — mk:n arvosta, olivat vuoden 1921 lopussa kirjatut 91,653,600: — mk:n arvoon. Kun Suomen Pankki katsoi valtion olevan velvollisen suorittamaan korvausta näistä sitoumuksista, siirrettiin mainittu määrä, vaikkakaan lopullista sopimusta asiassa ei vielä ollut tehty, valtion lyhytaikaisiin sitoumuksiin. Sittemmin käytyjen neuvottelujen jälkeen Suomen Pankki v:n 1922 tilinpäätöksessä poisti puheenaolevista sitoumuksista yllämainitun määrän, 19,941,271: 86 mk. joka otettiin käyttämättömistä voittovaroista. Loput mainittujen sitoumusten arvosta, 71,712,328: 14 mk. valtio eduskunnan maaliskuun 2 p:nä 1923 tekemän päätöksen mukaan korvaa Suomen Pankille siten, että vuonna 1923 maksetaan 11,712,328: 14 mk. ja viitenä lähinnä seuraavana vuonna 12 milj. mk. vuodessa.

Sen jälkeen kuin voittovaroista oli otettu edellämainitut määrät, jäi niitä jällelle 29,042,985: 41 mk., joihin nähden on voimassa eduskunnan päätös, että ne ovat käytettävät Suomen Pankin aseman vahvistamiseksi. Vuoden 1922 voiton 10,462,080: 31 käyttämisestä ei vielä ole mitään päätöstä tehty. Vuoden lopussa oli Suomen Pankilla käyttämättömiä voittovaroja niin ollen 39,505,065: 72 mk.

Vuosina 1920—1922 eli siitä saakka kun vuotuismaksuja (vv. 1920—1922 vain korkoa) Suomen Pankin aseman vahvistamiseksi annetuista obligatsioneista (350 milj. mk.) oli suoritettava, on eduskunta tulo- ja menoarvioon ylimääräisenä tulona Suomen Pankin voittovaroista ottanut vuotuismaksuja vastaavan määrän. Vuoden 1923 tulo- ja menoarvion järjestelyyn sensijaan ei Suomen Pankin voittovaroja ole lainkaan käytetty, vaan saa Suomen Pankki puheenaolevan vuotuismaksun todellisenä suorituksena. Tämä on ensimmäinen kerta, jolloin valtiolla on todellisia rahallisia menoja Suomen Pankin aseman vahvistamisesta.

Kun eduskunnassa oli esitetty väitteitä, että eräistä eduskunnan aikaisemmin asiassa tekemistä päätöksistä seuraisi, että ilman eduskunnan joka kerta tekemää päätöstä Suomen Pankin voittovaroista olisi valtiolle luovutettava edellämainittujen obligatsionien vuotuismaksua vastaava määrä, päätti eduskunta vastauksessaan hallituksen tulo- ja menoarvioesitykseen lausua, »että eduskunnan 25 päivänä helmikuuta 1919 tekemän päätöksen, joka koskee puheenaolevaa lainaa koskevain määräysten muut-

tamista on katsottava sisältävän sen, että Suomen Pankin omistusoikeus kysymyksesssäoleviin obligatsioneihin on rajoitettu ainoastaan sikäli, että Suomen Pankilla ei ole oikeutta myydä näitä obligatsioneja sopimatta siitä hallituksen kanssa, ja että niinollen Suomen Pankilla ei ole kerta-kaikkiaan määrättyä jatkuvaa velvollisuutta luovuttaa voittovaroistaan valtiolle vuotuismaksuihin tarvittavaa määrää.»

7. ERINÄISET TOIMINNAN HAARAT.

Clearing-liike. Suomen Pankin clearing-liikettä, joka alkoi syyskuun 1 päivänä 1906, osoittaa 24. taulu, joka käsittää vuodet 1907—1922. Vielä tällä kertaa ei tässä taulussa ole otettu huomioon toukokuulla 1922 viidessä Suomen Pankin sivukonttorissa aloitettua clearingiä.

Clearingiin, jonka Suomen Pankki tehdyn sopimuksen mukaisesti korvauksetta pääkonttorissaan toimittaa kerran päivässä, otti vuonna 1922 osaa 11 yksityispankkia. Toistaiseksi clearing koskee ainoastaan postivekseleitä ja shekkejä. Postivekseleillä tarkoitetaan tällöin kotimaisen pankin asettamia, näytettäessä tai 3 päivän kuluessa maksettavia omia vekseleitä ja kotimaisen pankin toisen kotimaisen pankin maksettavaksi asettamia avista vekseleitä. Shekkeinä pidetään myöskin vekseleitä ja maksuosoituksia, jotka kotimaisen pankin maksettavaksi on asettanut muu kuin kotimainen pankkilaitos. Tämän mukaista ryhmitystä on myöskin puheenaolevassa taulussa noudatettu. Clearingiin osallisten pankkien tulee Suomen Pankin pano- ja ottotilillä ilman korkohyvitystä pitää niin suuri säästö, että se yleensä riittää peittämään clearingissä mahdollisesti syntyvän velan. Jos tämä säästö ei riitä, on puuttuva määrä samana päivänä ennen pankkiajan päättymistä pano- ja ottotilille suoritettava.

Kuten 24. taulu osoittaa, oli clearingvaihdon koko määrä vuonna 10,316.7 milj. mk., eli melkoisesti suurempi kuin edellisenä vuonna, jolloin vastaava määrä oli 8,234.3 milj. mk. Myöskin clearingissä vuonna 1922 selvitettyjen velkatodistusten luku, 512,506 oli kasvanut melkoisesti edellisestä vuodesta, jolloin vastaava luku oli 412,729.

Miten clearing v. 1922 jakaantui postivekselien ja shekkien kesken, osoittaa seuraava yhdistelmä:

	Määrä		Luku	
	Milj. mk.	%	Kpl.	%
Postivekseleitä	4,155.6	40.3	422,969	82.5
Shekkejä	6,161.1	59.7	89,537	17.5
Yhteensä	10,316.7	100.0	512,506	100.0

Ylläolevat luvut osoittavat, että shekkien lukumäärä oli ainoastaan 17.5 % kaikista velkatodistuksista, mutta että ne olivat määrältään niin paljon suurempia kuin postivekselit, että niiden osalle tuli yli puolet, 59.7 % koko vaihdosta. Postivekselien keskimääräinen suuruus oli 9,824: 89 ja shekkien 68,810: 48 mk. Vertailu edellisiin vuosiin osoittaa kehityksen olevan menossa siihen suuntaan, että shekkien osuus clearingissä kasvaa suhteellisesti nopeammin kuin postivekselien.

Avoimet talletukset. Suomen Pankin ohjesäännön 2 §:n mukaan on Pankilla oikeus m. m. »ottaa talletettavakseen asiakirjoja, arvopapereita ja kalleuksia, sekä sinetillä suljettuina että avoimina talletuksina, sillä edesvastauksella, minkä laki säättää». Tämän nojalla on Pankki ottanut talletettavakseen arvoesineitä suljettuina kääreinä, joista on suoritettava säilytysmaksua niiden vaatiman tilan mukaan, sekä arvopapereita, joista maksu, $\frac{1}{2}$ —1.0 ‰ vuodelta, suoritetaan niiden arvon mukaan, joka säilytysopimusta tehtäessä arvioidaan. Jälkimmäisistä, n. s. avoimista talletuksista julkaistaan tietoja tämän vuosikirjan 25. taulussa.

Avoimet talletukset esiintyvät puheenaolevassa taulussa kahtena ryhmänä: hoidettavaksi annetut ja säilytettäväksi annetut talletukset. Edelliseen ryhmään sisältyy pääasiassa obligatsioneja, joiden arpomisista, kuponkien lunastuksia j. n. e. Pankki säilyttäjän puolesta valvoo. Hoidettavaksi annettujen talletusten luku v:n 1922 päättyessä oli 68 (114 ed. v.) ja niiden säilytysopimusta tehtäessä arvioitu arvo 12.3 milj. mk. (16.0 milj. ed. v.) Säilytettäväksi annetut talletukset olivat myöskin pääasiassa obligatsioneja. Näiden talletusten luku oli 34 (49 ed. v.) ja arvo 118.4 milj. mk. (144.3 milj. ed. v.).

Hoidettavaksi annettujen talletusten luku ja, jos rahan arvon aleneminen otetaan huomioon, myöskin määrä, on viime vuosina jonkun verran alentunut. Säilytettäväksi annettujen talletusten sekä luku että varsinkin niiden edustama rahamäärä kasvoi sodan aikana melkoisesti. Korkeimmillaan oli niiden luku v. 1919 ja raha-arvo v. 1920, mutta sen jälkeen, etenkin v. 1922, ovat nämä talletukset melkoisesti vähentyneet.

III. YKSITYISPANKIT VUONNA 1922.

Kun rahamarkkinain yleinen tila mitä läheisimmin vaikuttaa Suomen Pankin toimintaan ja sen asemassa tapahtuviin muutoksiin, on tähän vuosikirjaan otettu eräitä yksityispankkien asemaa koskevia tauluja (taulut 33—36), jotka samalla kuvastavat rahamarkkinain tilaa. Alla-oleva esitys yksityispankeista perustuu osittain näihin tauluihin, osittain muihin virallisen tilaston yksityispankeista sisältämiin tietoihin.

Pankkien luku. Vuoden 1921 lopussa oli yksityispankkien luku 21. Vuoden 1922 alusta ei enää toiminut Privatbanken i Helsingfors Ab., jonka yhdistäminen Oy. Pohjoismaiden Yhdyspankkiin oli päätetty jo v. 1921. Kun toisaalta yhtään uutta pankkia ei perustettu, oli pankkien luku v:n 1922 lopussa 20.

Kun yllämainitun pankin lakkaaminen on oikeammin luettava vuoden 1921 osalle, voidaan sanoa, että monien muiden maiden pankkilaitoksille niin vaikea vuosi 1922 ei harventanut Suomen pankkien lukua. Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, että pankeilla ei olisi ollut mitään vaikeuksia. Päinvastoin saivat monet pankit tehdä melkoisia poistoja saatavistaan ja kaksi pientä pankkia selviytyi vaikeuksistaan vain suurpankkien väliintulon kautta. Syynä pankkien tappioihin oli edelläkäyneenä inflatsiokautena tapahtunut liiketoiminnan liiallinen laajentuminen sekä asiakkaiden ulkomaiset velat ja vain vähemmässä määrässä hintain lasku, joka Suomessa v. 1922 oli varsin vähäpätöinen. Yleensä eivät tappioita aiheuttaneet teollisuuden, vaan pääasiassa kaupan ja osittain merenkulun saamat luotot.

Yksityispankeilla oli yli maan kaupungeissa ja maaseudulla v. 1922 lopussa yhteensä 396 sellaista haarakonttoria, joissa kaikkia pankkitoimia suoritetaan, sekä joukko eri asteisia asioimistoja pääasiassa talletusten vastaanottamista varten. Lisäys konttorien luvussa v. 1922 oli 25. Jos yksityispankkien pääkonttorit sekä Suomen Pankki ja sen 13 haarakonttoria otetaan lukuun, oli Suomessa v:n 1922 lopussa 430 pankkikonttoria eli yksi pankkikonttori n. 7,900 asukasta kohti.

Yksityispankkien tiliasema. Yksityispankkien yhteenlaskettua tiliasemaa vuosien 1920—1922 lopussa osoittaa seuraava yhdistelmä:

V a r a t:

	³¹ / ₁₂ 1920 Milj. mk.	³¹ / ₁₂ 1921 Milj. mk.	³⁰ / ₁₂ 1922 Milj. mk.
Kassa	171.1	156.6	251.2
Ulkomaisia kirjeenvaihtajia	41.5	80.5	67.2
Ulkomaisia vekseleitä	13.1	6.2	5.1
Kotimaisia vekseleitä	1,509.7	1,584.3	1,905.3
Lainoja	1,927.4	1,943.5	1,828.9
Kassakreditiivejä	793.3	747.2	757.2
Kotimaisia kirjeenvaihtajia	1,323.2	1,697.9	1,654.5
Obligatsioneja	229.4	156.9	145.5
Osakkeita	96.6	96.2	104.8
Muiden pankkien talletustodistuksia	6.8	7.8	6.3
Siirtyviä korkoja	50.5	54.7	49.3
Kiinteistöjä	65.4	87.5	98.5
Irtaimistoja	2.7	5.0	6.0
Eri tilejä	60.6	156.9	63.6
Yhteensä	6,291.3	6,781.3	6,943.4

V e l a t:

Osakepääoma	873.0	859.0	863.0
Vararahasto	317.2	333.5	240.4
Muut rahastot	154.3	146.9	156.5
Talletustili	2,453.4	2,548.2	2,779.9
Säästökassatili	272.2	295.8	333.8

	^{31/12} 1920 Milj. mk.	^{31/12} 1921 Milj. mk.	^{31/12} 1922 Milj. mk.
Juoksevätili	605.2	562.0	615.3
Postilähetysvekseleitä	150.3	144.2	198.1
Ulkomaisia kirjeenvaihtajia	795.9	994.6	971.8
Kotimaisia kirjeenvaihtajia	282.5	382.3	406.9
Rediskontattuja vekseleitä	208.6	345.2	155.6
Eri tilejä	178.7	169.6	222.1
Yhteensä	6,291.3	6,781.3	6,943.4

Ylläolevan tiliaseman tärkeimpiä kohtia tarkastettakoon vielä erikseen.

Omat varat. Pankkien omista varoista on allaolevassa otettu tarkastettavaksi tärkeimmät, nim. osakepääoma ja vararahastot. Kun ne muutokset, joita vuositulo omissa varoissa aiheuttaa, eivät tule näkyviin vielä pankkien vuosibilansseissa, vaan vasta ensimmäisessä bilanssissa yhtiökokouksen pitämisen jälkeen, on allaolevaan yhdistelmään mainitut omat varat otetut sellaisina kuin ne ovat olleet eri vuosina maaliskuun lopussa, jolloin kaikkien pankkien yhtiökokoukset ovat pidetyt. Luvut osoittavat siis lähinnä edellisen toimivuoden aiheuttamia muutoksia omissa varoissa.

	^{31/3} 1921 Milj. mk.	^{31/3} 1922 Milj. mk.	^{31/3} 1923 Milj. mk.	1920 Milj. mk.	M u u t o s.	
					1921 Milj. mk.	1922 Milj. mk.
Osakepääoma ...	873.0	810.0	863.0	+ 191.7	— 63.0	+ 53.0
Vararahasto	336.1	288.9	254.4	+ 83.5	— 47.2	— 34.5
Yhteensä	1,209.1	1,098.9	1,117.4	+ 275.2	— 110.2	+ 18.5

Ylläolevat luvut osoittavat, että v. 1922 pankkien omat varat, jotka edellisenä vuonna vähenivät 110.2 milj. mk., jälleen v. 1922 kasvoivat 18.5 milj. mk. Osakepääoman ja vararahaston muutokset kävivät kuitenkin eri suuntiin.

Osakepääomat kasvoivat 53 milj. mk. kahdessa pankissa, joista toisen osalle tuli 50 milj. ja toisen 3 milj. mk. Mainittu suurempi osakepääoman korotus toimeenpantiin maan suurimmassa yksityispankissa ottamalla mainittu määrä lisävararahastosta vapaaosakkeiden antoa varten. Vararahastojen yhteissumma väheni 34.5 milj. mk. Tämä luku on tulos siitä, että vararahasto 12 pankissa kasvoi yhteensä 11.4 milj. ja väheni 6 pan-

kissa 45.9 milj. Tällöin on kuitenkin otettava huomioon, että mainitusta vähennyksestä 35.0 milj. mk. tuli edellämaitun osakepääomaansa koroitaneen suurpankin osalle (50 milj. mk. vähennystä vapaaosakkeiden antoa varten ja 15 milj. mk. lisäystä v. 1922 voittovaroista). Tappioista johtuneet vararahastojen vähennykset olivat siten ainoastaan 10.9 milj. markkaa.

Yllämainitusta osakepääomain yhteissummasta tuli 71.8 % ja vararahastoista 80.0 % neljän suurimman pankin nim. Oy. Pohjoismaiden Yhdyspankin, Kansallis-Osake-Pankin, Suomen Liittopankki Oy:n ja Helsingin Osakepankin osalle.

Kotimainen lainanotto ja lainananto. Yksityispankeilla oli kotimaisia talletuksia (niihin luettuna suhteellisesti vähäpätöinen määrä ulkomaalaisten pitempiaikaisia talletuksia Suomen rahassa) vuosien 1920—1922 lopussa seuraavat määrät:

	31/12 1920 Milj. mk.	31/12 1921 Milj. mk.	30/12 1922 Milj. mk.	1920 Milj. mk.	M u u t o s.	
					1921 Milj. mk.	1922 Milj. mk.
Juokseva tili . .	605.2	562.1	615.3	+ 122.1	— 43.1	+ 53.2
Kotim. kirj.vaiht.	282.4	382.3	406.9	— 71.8	+ 99.9	+ 24.6
Talletustili	2,453.4	2,548.2	2,779.9	+ 168.1	+ 94.8	+ 231.7
Säästökassatili .	272.2	295.8	333.8	+ 10.2	+ 23.6	+ 38.0
Yhteensä	3,613.2	3,788.4	4,135.9	+ 228.6	+ 175.2	+ 347.5

Kuten ylläolevat luvut osoittavat, oli pankkitalletusten kasvu v. 1922 n. kaksikertaa suurempi kuin edellisenä vuonna. Erotus on, mikäli varsinaisia yleisön talletuksia pidetään silmällä, itse asiassa vieläkin suurempi, sillä v:n 1921 lisäyksestä 90 milj. mk. eli yli puolet oli valtion talletuksia. Vuoden 1922 lisäyksestä taas vain 23.5 milj. mk. johtui valtion talletusten kasvusta. Yllämainituista talletuksista tuli edellämaittujen neljän suurpankin osalle 80.3 %.

Tässä yhteydessä huomautettakoon, että yksityispankeilla on paitsi kotimaisia, myöskin melkoisia määriä ulkomaalaisten enimmäkseen avista talletuksia Suomen rahassa, jotka pankkien bilansseissa esiintyvät ulkomaisten kirjeenvaihtajain tilillä. Nämä talletukset, jotka luonnollisesti ovat käytettävissä lainanantoon aivan samoin kuin kotimaiset talletukset, ovat syntyneet pääasiassa siten, että ulkomaan valuuttaa Suomen rahalla

ostettaessa markkamäärät on maksettu ulkomaisen myyjän tilille takäläisessä pankissa. Näihin pankkien Suomen rahan määräisiin velkoihin ulkomaille palaamme tuonnempana. Ylläolevat luvut koskevat siis miltei yksinomaan varsinaisia kotimaisia talletuksia, joista yksityispankkien luotonantokyky kuitenkin lähinnä on riippuvainen.

Yksityispankkien kotimaisen luotonannon suuruutta vv:n 1920—1922 lopussa osoittaa seuraava yhdistelmä:

	^{31/12} 1920	^{31/12} 1921	^{30/12} 1922	M u u t o s.		
	Milj. mk.	Milj. mk.	Milj. mk.	1920 Milj. mk.	1921 Milj. mk.	1922 Milj. mk.
Kotim. veksel.	1,509.7	1,584.3	1,905.3	+ 457.4	+ 74.6	+ 321.0
Lainoja	1,927.4	1,943.5	1,828.9	+ 239.0	+ 16.1	— 114.6
Kassakreditiiv.	793.3	747.2	757.2	+ 99.4	— 46.1	+ 10.0
Kotim. kirj. v.	1,323.2	1,697.8	1,654.5	+ 257.7	+ 374.6	— 43.3
Yhteensä	5,553.6	5,972.8	6,145.9	+ 1,053.5	+ 419.2	+ 173.1

Jos vertaa kotimaisten talletusten ja kotimaisen lainanannon suuruutta keskenään, havaitsee, että pankit olivat v:n 1922 lopussa voineet antaa luottoa 2,010.0 milj. mk. yli kotimaisten talletusten määrän. Tämän eroituksen selittävät pääasiassa pankkien omat varat, ulkomaiset Suomen rahan määräiset talletukset sekä rediskonttaukset Suomen Pankissa.

Ylläolevat luvut osoittavat, että yksityispankkien lainanannon lisäys v. 1922 oli erittäin vähäinen, 173 milj. mk. eli ainoastaan 16.4 % vuoden 1920 lisäyksestä. Tässä on siirtyminen inflatsioonikaudesta säännöllisiin oloihin selvästi nähtävissä. Kuten edelliset luvut osoittavat, oli lainanannon lisäys v. 1922 noin puolta pienempi kuin lainanoton lisäys. Tämä pidättyväisyys lainanannossa ei ollut pakollista, sillä sen selittää lähinnä pankkien halu vähentää luoton käyttöönsä Suomen Pankissa. Että pankit saattoivat käyttää suuren osan vapaiden varojensa lisäyksestä rediskonttausten vähentämiseen, on todistus rahamarkkinain tilan paraneemisesta.

Sen johdosta, että lainat ja konttokuranttiluotot vähenivät ja vekselit lisääntyivät, parani pankkien likviidisyys.

Lainanannon yhteissummasta v. 1922 lopussa oli yllämainittujen neljän suurimman pankin osuus 82.6 %.

Eri kuukausina olivat yksityispankkien kotimainen lainanotto ja lainananto sekä niissä tapahtuneet muutokset seuraavat:

	Lainanotto.		Lainananto.	
	Milj. mk.	Muutos edell. kk. verraten. Milj. mk.	Milj. mk.	Muutos edell. kk. verraten. Milj. mk.
Tammikuu	3,851.4	+ 63.1	5,868.8	— 104.1
Helmikuu	3,859.9	+ 8.5	5,940.8	+ 72.0
Maaliskuu	3,939.0	+ 79.1	5,988.6	+ 47.8
Huhtikuu	3,957.5	+ 18.5	6,051.1	+ 62.5
Toukokuu	3,923.1	— 34.4	6,100.7	+ 49.6
Kesäkuu	4,009.7	+ 86.6	6,137.5	+ 36.8
Heinäkuu	4,027.8	+ 18.1	6,101.7	— 35.8
Elokuu	4,008.4	— 19.4	6,102.0	+ 0.8
Syyskuu	4,090.9	+ 82.5	6,101.6	— 0.4
Lokakuu	4,094.3	+ 3.4	6,061.9	— 39.7
Marraskuu	4,116.4	+ 22.1	6,104.9	+ 43.0
Joulukuu	4,135.9	+ 19.5	6,145.9	+ 41.0

Ennen sotaa oli yksityispankkien lainanotossa ja -annossa havaittavissa erittäin säännöllisiä jaksottaisia vaihteluita. Lainanotto kasvoi voimakkaasti joulun—maaliskuulla, väheni tai heikkeni huhti—toukokuulla, kasvoi jälleen kesä—heinäkuulla sekä väheni sitten tai heikkeni hitaasti elo—marraskuulla. Lainananto taas alkoi kasvaa syys- tai lokakuulla lisääntyen varsin tasaisesti toukokuun loppuun saakka, mutta vähentyi taas jyrkästi kesä—elokuulla, joskus vielä syyskuullakin. Merkkeitä samanlaisista periodisista vaihteluista, jotka ilmeisesti ovat seurauksia vientiteollisuuden ja maanviljelyksen vuodenaikain mukaan vaihtelevasta rahantarpeesta, on jo taas nähtävissä v. 1922 luvuissa, vaikka varsinkin syksyllä runsas valuuttain saanti ja sen seuraukset aiheuttivat melkoisen poikkeuksen ylläkuvatusta kurvain kulusta. Säännöllisten vaihteluiden jälleen rahamarkkinoille ilmeneminen on epäilemättä todistus siitä, että taloudelliset olot maassa jälleen ovat suuressa määrin vakiintuneet.

Yksityispankkien lainanantokorko oli v. 1922 9½—12 %. Sen jälkeen kuin Suomen Pankki 17 p:stä lokakuuta alkaen alensi diskonttokorkoaan yhdellä prosentilla, alensivat yksityispankit osalle varmimmista asiakkaistaan lainanantokorkoa jossain määrin. Lainanotokorko juoksevilla tileillä olevista talletuksista oli 5—5½ % sekä pitempiaikaisista talletuksista 6½—7 %. Eräiden pienempien pankkien lainanotokorkomäärät olivat ½ % näitäkin korkeammat.

Asema ulkomaihin nähden. Ennen sotaa oli Suomen yksityispankkien asema ulkomaihin nähden, lyhyitä aikoja lukuunottamatta se, että saattavia oli enempi kuin velkoja. Vuodesta 1917 on asema tässä kohdin muuttunut. Kun Suomen kauppabilanssi vuosina 1918—1920 oli varsin epäedullinen ja ulkomaisten valuuttain puute, etenkin puolivälistä vuotta 1919, oli melkein alituinen, ostettiin ulkomaista valuuttaa myymällä Suomen markkoja ulkomaille. Näiden myyntien kautta on ulkomaalaisten tileille tšekäläisissä pankeissa kertynyt melkoisia määriä Suomen rahan määräisiä talletuksia, jotka v:n 1922 lopussa muodostivat yli 90 % pankkien veloista ulkomaille.

Vuoden 1922 eri kuukausina tapahtui pankkien ulkomaisissa veloissa ja saatavissa seuraavat muutokset.

K u u k a u s i	Saatavat	Velat	Nettovelka	Muutos ed. kk. verraten
	Milj. mk.	Milj. mk.	Milj. mk.	Milj. mk.
Tammikuu	96.8	944.8	848.0	— 59.8
Helmikuu	116.2	936.4	820.2	— 27.8
Maaliskuu	86.8	947.6	860.8	+ 40.6
Huhtikuu	103.6	1,034.6	931.0	+ 70.2
Toukokuu	84.7	1,036.3	951.6	+ 20.6
Kesäkuu	81.8	999.9	918.1	— 33.5
Heinäkuu	115.1	1,001.4	886.3	— 31.8
Elokuu	107.4	988.4	881.0	— 5.3
Syyskuu	119.9	998.5	878.6	— 2.4
Lokakuu	92.1	1,086.1	994.0	+ 115.4
Marraskuu	79.2	1,078.8	999.6	+ 5.6
Joulukuu	72.2	971.8	899.6	— 100.0

Ylläolevat luvut osoittavat, että yksityispankkien nettovelka lisääntyi maalis—toukokuulla ja loka—marraskuulla, sekä muina kuukausina väheni. Lisäys keväällä ja syksyllä oli kuitenkin erilaatuista. Kuten edellä on mainittu, on Suomen markkain myynti, josta edellämainittu nettovelan kasvu epäilemättä johtui, ollut seuraus ulkomaisen valuutan puutteesta. Tästä syystä ovat luultavasti myöskin keväällä tapahtuneet myynnit pääasiassa johtuneet. Mutta syksyllä oli syy varmaan toinen. Silloinhan oli valuuttoja tarjona yli tarpeen. Tällöin johtui markkojen myynti toisaalta siitä, että markan arvon liian äkkinäisen nousemisen estämiseksi

Suomesta markkoja ulkomaille tarjottiin, toisaalta siitä, että ulkomaille spekulatsioonitarkoituksessa, osittain myös v:n 1922 Suomen rahan määräisen valtiolainan merkitsemistä varten ostettiin melkoisia määriä Suomen rahaa. Joulukuulla tapahtunut vähennys nettovelassa johtui osittain siitä, että Suomen Pankki markan arvon tukemiseksi osti takaisin markkoja ulkomailta.

Viimeisten kuuden vuoden lopussa on yksityispankkien asema ulkomaihin ollut seuraava:

V u o s i	Saatavat	Velat	Nettovelka	Nettovelan muutos
^{21/12}	Milj. mk.	Milj. mk.	Milj. mk.	Milj. mk.
1917	57.9	75.6	17.7	+ 18.3
1918	60.6	158.7	98.1	+ 80.4
1919	108.9	561.3	452.4	+ 354.3
1920	54.6	795.9	741.3	+ 288.9
1921	86.8	994.6	907.8	+ 166.5
1922	72.2	971.8	899.6	— 8.2

Kuten ylläolevat luvut osoittavat väheni nettovelka v. 1922 hieman, 8.2 milj. mk., ja oli vuoden lopussa melkein tasan 900 milj. mk. Jos myöskin Suomen Pankin ulkomaiset saatavat ja velat otetaan huomioon, oli kaikkien pankkien nettovelka ulkomaille vuoden 1922 lopussa ainoastaan 220.7 milj. mk.

Vuositulo. Kun virallista pankkitilastoa varten yhtenäisen suunnitelman mukaan annettavia tietoja yksityispankkien voitto- ja tappio- tileistä v:lta 1922 ei tätä kirjoitettaessa vielä ole käytettävissä, voidaan tässä yhteydessä esittää ainoastaan eräitä harvoja tietoja pankkien rahallisesta tuloksesta v:lta 1922.

Neljän pankin vuositulo päättyi pankkien vuosikertomusten mukaan yhteensä 13.4 milj. tappioon, josta määrästä yhden osuus oli 8.2 milj. mk. Sitäpaitsi yhden pankin, joka sai tappioiden järjestämiseen avustusta toiselta pankilta ja toimitti poistot jo vuoden varrella, voitto- ja tappio- tili muodollisesti päättyi ilman voittoa tai tappiota. Itse asiassa lienee sen tappio ollut n. 2 milj. mk. Edellisenä vuonna kaksi pankkia sai tappiota, toinen (Privatbanken) 88.7 milj. mk. ja toinen 25.3 milj. mk. Yllämainitut tappioita saaneet pankit kuuluivat pienimpiin pankkeihin.

Kuten edellä on mainittu, johtuivat tappiot edellisten vuosien liian rohkeasta luotonannosta sekä osittain ulkomaan rahan määräisistä takauksista.

Muut 15 pankkia saivat voittoa, yhteensä 126.7 milj. mk. (Edellisenä vuonna 19 pankkia 112.1 milj.)

Myöskin näillä pankeilla oli luonnollisesti poistoja luotonannosta ja ehkä myöskin takausten aiheuttamia tappioita. Mutta ilmeistä on, että kahtena viimeisenä vuotena tässä suhteessa tehdyt runsaat poistot ovat suuresti vakiinnuttaneet pankkien asemaa.

Millaisia osinkoja pankit ovat jakaneet kolmena viimeisenä vuotena, käy ilmi seuraavasta yhdistelmästä:

Osinko	Pankkien luku		
	1920	1921	1922
Ei mitään osinkoa	1	6	5
3—5 %	3	—	4
6—7½ »	7	5	3
8—9 »	5	2	2
10—11 »	4	4	2
12—13 »	1	2	1
14—15 »	—	—	1
16—17 »	1	1	1
18—19 »	—	—	1
20—22 »	1	1	—
	<u>Yhteensä</u> 23	21	20

Ylläolevat luvut osoittavat, että vuoden 1922 voitosta jaetut osingot yleensä olivat jonkun verran pienempiä kuin edellisinä vuosina jaetut osingot.

TAULUJA.
TABLEAUX.

1. Suomen Pankin Emission de billets de la

Päiväys. Date.	Setelinanto-oikeus (laki ^{30/11} 1921). Droit d'émission d'après loi du ^{30/11} 1921.					
	Kultakassa ja ulkomaiset kirjeenvaihtajat. <i>Encaisse or et comptes courants à l'étranger.</i>	Setelinanto- oikeus sen lisäksi. <i>Droit d'émission au-dessus de la couverture.</i>	Setelinanto- oikeus. <i>Droit d'émission.</i>	Edellisestä ehdollista setelinanto- oikeutta. ¹⁾ <i>Dont droit d'émission conditionnel.¹⁾</i>	Ehdoton setelinanto- oikeus. (sar. 4-5). <i>Droit d'émission absolu. (col. 4-5).</i>	Liikkeessä olevia seteleitä. <i>Billets en circulation.</i>
1	2	3	4	5	6	7
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.
Tammikuu 7	266 174 600	1 500 000 000	1 766 174 600	23 545 400	1 712 629 200	1 349 006 200
14	261 400 500	1 500 000 000	1 761 400 500	40 730 500	1 720 670 000	1 310 005 800
23	249 199 600	1 500 000 000	1 749 199 600	69 692 400	1 679 507 200	1 300 180 200
31	244 101 700	1 500 000 000	1 744 101 700	78 301 500	1 665 800 200	1 341 183 300
Helmikuu 8	235 785 100	1 500 000 000	1 735 785 100	76 529 900	1 659 255 200	1 356 932 300
15	203 870 000	1 500 000 000	1 703 870 000	52 777 400	1 651 092 600	1 372 349 100
23	193 056 000	1 500 000 000	1 693 056 000	—	1 693 056 000	1 385 082 900
28	204 095 700	1 500 000 000	1 704 095 700	—	1 704 095 700	1 442 089 400
Maaliskuu 8	203 611 800	1 500 000 000	1 703 611 800	—	1 703 611 800	1 449 927 400
15	221 722 300	1 500 000 000	1 721 722 300	7 553 700	1 714 168 600	1 444 253 200
23	215 095 100	1 500 000 000	1 715 095 100	5 758 400	1 709 336 700	1 424 867 000
31	198 231 900	1 500 000 000	1 698 231 900	36 048 900	1 662 183 000	1 441 226 300
Huhtikuu 8	185 441 700	1 500 000 000	1 685 441 700	2 398 900	1 683 042 800	1 437 736 700
13	178 482 400	1 500 000 000	1 678 482 400	3 920 800	1 674 561 600	1 432 914 800
22	158 778 100	1 500 000 000	1 658 778 100	—	1 658 778 100	1 388 976 900
29	227 589 700	1 500 000 000	1 727 589 700	46 204 400	1 681 385 300	1 415 446 800
Toukokuu 8	236 467 100	1 500 000 000	1 736 467 100	17 070 500	1 719 396 600	1 405 572 000
15	227 638 600	1 500 000 000	1 727 638 600	26 834 600	1 700 804 000	1 387 805 900
23	210 028 400	1 500 000 000	1 710 028 400	27 783 400	1 682 245 000	1 369 819 400
31	195 851 600	1 500 000 000	1 695 851 600	25 862 100	1 669 989 500	1 400 029 300
Kesäkuu 8	170 615 500	1 500 000 000	1 670 615 500	—	1 670 615 500	1 392 503 400
15	151 721 400	1 500 000 000	1 651 721 400	10 916 300	1 640 805 100	1 370 808 500
23	144 500 500	1 500 000 000	1 644 500 500	—	1 644 500 500	1 367 939 800
30	122 462 300	1 500 000 000	1 622 462 300	2 606 700	1 619 855 600	1 373 107 900
Heinäkuu 8	132 712 800	1 500 000 000	1 632 712 800	5 438 100	1 627 274 700	1 363 612 400
15	143 283 800	1 500 000 000	1 643 283 800	17 699 100	1 625 584 700	1 342 579 500
22	142 240 000	1 500 000 000	1 642 240 000	32 464 700	1 609 775 300	1 320 865 000
31	140 076 800	1 500 000 000	1 640 076 800	39 729 800	1 600 347 000	1 340 381 500

¹⁾ Puheenaoleva määrä on erotus kullalla tai ulkomaisella valuutalla kattamattoman setelinantooikeuden (1,500 milj. mk) ja Pankin hallussa olevan lisäkattteen (vert. li. taulua) välillä. Myöskin tämä määrä on siten itse asiassa setelireservi, jota kuitenkin voidaan käyttää setelinantoon ainoastaan lisäkattteeseen luettavia varoja vastaan. »Ehdottomaan» käyttämättömään setelinanto-oikeuteen (sar. li) nähden ei tällaista rajoitusta ole olemassa.

²⁾ Vert. tekstiä: II Suomen Pankki v. 1922, Setelinanto-oikeus.

setelinanto vuonna 1922.

Banque de Finlande en 1922.

Käytetty setelinanto-oikeus. <i>Droit d'émission utilisé.</i>		Käyttämätön setelinanto-oikeus ¹⁾ . <i>Droit d'émission non utilisé ²⁾.</i>				Päiväys. Date.
Muita vaadittavissa maksettavia sitoumuksia. <i>Autres engagements à vue.</i>	Kassakrediittivien nostamatonta osaa. <i>Montant non utilisé des crédits de caisses consentis.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>	Eldoton (sar. 6 + 10). <i>Absolu (col. 6 + 10).</i>	Yhteensä.	<i>Total.</i>	
				Määrä (sar. 4 + 10 eli sar. 5 + 11). <i>Montant (col. 4 + 10 ou col. 5 + 11).</i>	Suhde setelinantoon oikeuteen (sar. 4). <i>Pour cent du droit d'émission (col. 4).</i>	
8	9	10	11	12	13	14
Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	%	
245 238 700	1 139 900	1 595 384 800	147 244 400	170 789 800	9.67	Tammikuu 7
258 771 500	1 345 100	1 570 122 400	150 547 600	191 278 100	10.86	14
221 210 600	1 324 700	1 522 715 500	156 791 700	226 481 100	12.95	23
188 835 500	744 200	1 530 763 000	135 037 200	213 338 700	12.23	31
144 250 700	963 200	1 502 146 200	157 109 000	233 638 900	13.46	Helmikuu 8
125 281 900	1 163 600	1 498 794 600	152 298 000	205 075 400	12.04	15
168 843 200	1 540 400	1 555 466 500	137 589 500	137 589 500	8.13	23
107 580 500	1 508 400	1 551 178 300	152 917 400	152 917 400	8.97	28
108 110 400	1 329 400	1 559 367 200	141 244 600	141 244 600	8.47	Maaliskuu 8
103 476 300	1 588 600	1 549 323 100	164 845 500	172 399 200	10.01	15
114 912 300	1 290 200	1 541 069 500	168 267 200	174 025 600	10.15	23
76 099 200	1 255 400	1 518 580 900	143 602 100	179 651 000	10.58	31
97 159 600	443 900	1 535 340 200	147 702 600	150 101 500	8.91	Huhtikuu 8
102 705 600	415 500	1 536 035 900	138 525 700	142 446 500	8.49	13
149 207 300	568 600	1 538 752 800	120 025 300	120 025 300	7.34	22
127 353 500	465 200	1 543 265 500	138 119 800	184 321 200	10.67	29
170 353 200	466 200	1 576 391 400	143 005 200	160 075 700	9.22	Toukokuu 8
170 116 600	499 100	1 558 421 600	142 382 400	169 217 000	9.79	15
168 965 700	476 800	1 539 261 900	142 983 100	170 766 500	9.99	23
132 257 100	519 000	1 532 805 400	137 184 100	163 046 200	9.61	31
145 357 100	431 000	1 538 291 500	132 324 000	132 324 000	7.92	Kesäkuu 8
130 869 800	450 500	1 502 128 800	138 676 300	149 592 600	9.06	15
164 886 700	241 500	1 533 068 000	111 432 500	111 432 500	6.78	23
113 847 800	237 100	1 487 192 800	132 662 800	135 269 500	8.34	30
118 686 200	2 250 300	1 484 548 900	142 725 800	148 163 900	9.07	Heinäkuu 8
146 356 000	1 886 500	1 490 822 000	134 762 700	152 461 800	9.28	15
150 667 100	1 603 900	1 473 136 000	136 639 300	169 104 000	10.30	22
118 078 500	4 927 800	1 463 887 800	136 959 200	176 689 000	10.77	31

¹⁾ Cette somme représente la différence entre le droit d'émission non garanti en or ou avoirs à l'étranger (1.500 millions de marks) et la couverture supplémentaire (voir table 11). Cette somme constitue donc en réalité une réserve qui, en tous cas, ne peut être utilisée pour émission que contre un actif pouvant compter comme couverture supplémentaire. Le droit d'émission non utilisé "absolu" (col. 11) peut être employé sans cette limitation.

²⁾ Voir la note précédente.

1. (Jatk) Suomen Pankin
Emission de billets de la

Setelinanto-oikeus (laki ^{20/12} 1921). <i>Droit d'émission d'après loi du ^{20/12} 1921.</i>						
Päiväys. <i>Date.</i>	Kultakassa ja ulkomaiset kirjeenvaihtajat. <i>Encaisse or et comptes courants à l'étran- ger.</i>	Setelinanto- oikeus sen lisäksi. <i>Droit d'émission au-dessus de la couver- ture.</i>	Setelinanto- oikeus. <i>Droit d'émission.</i>	Edellisestä ehdollista setelinanto- oikeutta. <i>Dont droit d'émission conditionnel.</i>	Ehdoton setelinanto- oikeus. (sar. 4-5). <i>Droit d'émission absolu, (col. 4-5).</i>	Liikkeesst olevia sete- leitä. <i>Billets en circulation.</i>
1	2	3	4	5	6	7
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.
Elokuu 8	155 830 200	1 500 000 000	1 655 830 200	22 962 100	1 632 868 100	1 337 563 400
15	130 482 100	1 500 000 000	1 630 482 100	36 115 600	1 594 366 500	1 321 122 500
23	126 335 100	1 500 000 000	1 626 335 100	18 769 900	1 607 565 200	1 310 726 100
31	148 722 100	1 500 000 000	1 648 722 100	39 109 100	1 609 613 000	1 356 436 200
Syyskuu 8	181 596 400	1 500 000 000	1 681 596 400	31 531 900	1 650 064 500	1 360 281 500
15	278 703 900	1 500 000 000	1 778 703 900	50 651 300	1 728 052 600	1 362 802 900
23	346 720 100	1 500 000 000	1 846 720 100	108 751 200	1 737 968 900	1 354 750 000
30	388 132 300	1 500 000 000	1 888 132 300	186 043 200	1 702 089 100	1 397 168 800
Lokakuu 7	610 045 000	1 500 000 000	2 110 045 000	283 177 200	1 826 867 800	1 403 781 500
14	736 030 900	1 500 000 000	2 296 080 900	293 850 800	1 942 230 100	1 388 878 000
23	922 123 800	1 500 000 000	2 422 123 800	393 289 200	2 028 834 600	1 353 291 000
31	958 445 200	1 500 000 000	2 458 445 200	441 260 500	2 017 184 700	1 375 618 900
Marraskuu 8	1 057 642 100	1 500 000 000	2 557 642 100	424 582 400	2 133 059 700	1 368 700 200
15	1 016 359 300	1 500 000 000	2 516 359 300	485 624 000	2 030 735 300	1 336 493 500
23	978 466 500	1 500 000 000	2 478 466 500	486 415 800	1 992 050 700	1 310 150 900
30	896 667 400	1 500 000 000	2 396 667 400	405 309 800	1 991 357 600	1 343 332 500
Joulukuu 8	879 721 600	1 500 000 000	2 379 721 600	374 493 800	2 005 227 800	1 358 882 100
15	845 419 000	1 500 000 000	2 345 419 000	356 512 900	1 988 906 100	1 355 872 300
23	768 154 200	1 500 000 000	2 268 154 200	275 340 900	1 992 813 300	1 409 403 100
30	751 370 600	1 500 000 000	2 251 370 600	340 109 300	1 911 261 300	1 420 920 100
Korkein <i>Maximum</i> } ^{8/11}	1 057 642 200	1 500 000 000	^{8/11} 2 557 642 200	^{23/11} 486 415 800	^{8/11} 2 133 059 800	^{8/3} 1 449 927 400
Alin <i>Minimum</i> } ^{30/6}	122 462 300	1 500 000 000	^{30/6} 1 622 462 300	^{23/2} —	^{15/9} 1 594 366 500	^{23/1} 1 300 180 200
Vaihtelu <i>Ecart</i> }	935 179 900	—	935 179 900	486 415 800	538 693 300	149 747 200
Keskimäärä <i>Moyenne</i> }	367 526 100	1 500 000 000	1 867 526 100	118 828 500	1 748 697 600	1 374 028 800

setelinanto vuonna 1922.

Banque de Finlande en 1922.

Käytetty setelinanto-oikeus. <i>Droit d'émission utilisé.</i>			Käyttämätön setelinanto-oikeus. <i>Droit d'émission non utilisé.</i>			Päiväys. <i>Date.</i>
Muita vaadit- taessa makset- tavia sitou- muksia. <i>Autres engagements à vue.</i>	Kassakredi- tiivien nos- tamaton osa. <i>Montant non utilisé des crédits de caisse con- sentis.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>	Ehdoton (sar. 6 ÷ 10). <i>Absolu (col. 6 ÷ 10).</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>		
				Määrä. (sar. 4 ÷ 10 eli sar. 5 + 11). <i>Montant. (col. 4 ÷ 10 ou col. 5 + 11).</i>	Suhde setelin- anto- oikeuteen (sar. 4). <i>Pour cent du droit d'émission. (col. 4).</i>	
8	9	10	11	12	13	14
Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	%	
142 915 700	5 359 600	1 485 838 700	147 029 400	169 991 500	10.27	Elokuu 8
122 362 200	5 290 000	1 448 774 700	145 591 800	181 707 400	11.14	15
153 331 400	4 962 200	1 469 019 700	138 545 500	157 815 400	9.67	23
106 618 300	5 053 400	1 468 107 900	141 505 100	180 614 200	10.95	31
137 888 700	5 047 100	1 508 217 300	146 847 200	178 379 100	10.61	Syyskuu 8
215 305 100	4 544 000	1 582 652 000	145 400 600	196 051 900	11.02	15
237 121 500	3 542 500	1 595 414 000	142 554 900	251 306 100	13.61	23
182 870 300	1 543 000	1 581 582 100	120 507 000	306 550 200	16.24	30
287 570 100	1 240 400	1 692 592 000	134 275 800	417 453 000	19.78	Lokakuu 7
429 808 600	246 400	1 818 933 000	123 297 100	417 147 900	18.66	14
537 045 400	5 200 400	1 895 536 800	133 297 800	526 537 000	21.74	23
527 976 800	3 234 900	1 906 830 600	110 354 100	551 614 600	22.44	31
637 650 200	2 242 300	2 008 592 700	124 467 000	549 049 400	21.47	Marraskuu 8
568 547 600	2 241 000	1 907 282 100	123 453 200	609 077 200	24.20	15
549 064 700	1 238 500	1 860 454 100	131 596 600	618 012 400	24.94	23
547 320 500	1 244 000	1 891 897 000	99 460 600	504 770 400	21.06	30
542 593 000	3 760 900	1 905 236 000	99 991 800	474 435 600	19.94	Joulukuu 8
529 773 500	2 250 200	1 887 896 000	101 010 100	457 523 000	19.51	15
472 991 600	2 231 500	1 884 626 200	108 187 100	383 528 000	16.91	23
422 593 700	2 180 800	1 845 694 600	65 566 700	405 676 000	18.02	30
^{8/11} 637 650 200	^{8/8} 5 359 600	^{8/11} 2 008 592 700	^{8/2} 157 109 000	^{23/11} 618 012 400	^{23/11} 24.94	{ Korkein Maximum
^{31/3} 76 099 200	^{30/6} 237 100	^{15/8} 1 448 774 700	^{30/12} 65 566 700	^{23/6} 111 432 500	^{23/6} 6.78	{ Alin Minimum
561 551 000	5 122 500	559 818 000	91 542 300	506 579 900	18.16	{ Vaihtelu Ecart
237 933 900	1 952 700	1 613 915 400	134 782 200	253 610 500	10.73	{ Keskimäärä Moyenne

2. Suomen Pankin liikkeessä olevat setelit

Circulation des billets de la Banque de Finlande

Kuukausi. <i>Mois.</i>	1 9 1 5		1 9 1 6	
	Määrä. <i>Montant.</i>	Lisäys (+) tai vähennys (-). <i>Augmentation (+) ou diminution (-).</i>	Määrä. <i>Montant.</i>	Lisäys (+) tai vähennys (-). <i>Augmentation (+) ou diminution (-).</i>
1	2	3	4	5
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.
Tammikuu	143 062 300	+ 1 338 000	234 531 200	+ 2 917 100
Helmikuu	158 498 300	+ 15 436 000	257 680 200	+ 23 149 000
Maaliskuu	166 918 500	+ 8 420 200	284 380 100	+ 26 699 900
Huhtikuu	173 535 500	+ 6 617 000	292 200 400	+ 7 820 300
Toukokuu	179 402 800	+ 5 867 300	318 248 100	+ 26 047 700
Kesäkuu	180 806 200	+ 1 403 400	317 066 700	- 1 181 400
Heinäkuu	185 013 500	+ 4 207 300	322 074 300	+ 5 007 600
Elokuu	183 357 400	- 1 656 100	329 894 000	+ 7 819 700
Syyskuu	193 574 700	+ 10 217 300	366 935 100	+ 37 041 100
Lokakuu	202 018 300	+ 8 443 600	380 885 000	+ 13 949 900
Marraskuu	224 244 300	+ 22 226 000	398 933 500	+ 18 048 500
Joulukuu	231 614 100	+ 7 369 800	421 284 100	+ 22 350 600

Kuukausi. <i>Mois.</i>	1 9 1 9		1 9 2 0	
	Määrä. <i>Montant.</i>	Lisäys (+) tai vähennys (-). <i>Augmentation (+) ou diminution (-).</i>	Määrä. <i>Montant.</i>	Lisäys (+) tai vähennys (-). <i>Augmentation (+) ou diminution (-).</i>
1	2	3	4	5
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.
Tammikuu	1 093 711 800	- 62 484 300	1 127 632 900	+ 3 690 100
Helmikuu	1 109 496 800	+ 15 785 000	1 202 231 100	+ 74 601 200
Maaliskuu	1 101 758 100	- 7 738 700	1 253 542 600	+ 51 308 500
Huhtikuu	1 084 763 900	- 16 994 200	1 240 755 000	- 12 787 600
Toukokuu	1 062 865 300	- 21 898 600	1 231 870 300	- 8 884 700
Kesäkuu	1 015 545 200	- 47 320 100	1 206 228 600	- 25 646 700
Heinäkuu	976 902 400	- 38 642 800	1 207 114 600	+ 891 000
Elokuu	973 573 900	- 3 328 500	1 244 992 000	+ 37 877 400
Syyskuu	1 015 637 600	+ 42 063 700	1 301 773 200	+ 56 781 200
Lokakuu	1 052 591 700	+ 36 954 100	1 351 674 600	+ 49 901 400
Marraskuu	1 063 120 100	+ 10 528 400	1 332 585 200	- 19 089 400
Joulukuu	1 123 942 800	+ 60 822 700	1 341 041 600	+ 8 456 400

kunkin kuukauden lopussa vuosina 1915—1922.

à la fin de chaque mois en 1915—1922.

1917		1918		Kuukausi. Mois.
Määrä. Montant.	Lisäys (+) tai vähennys (-). Augmentation (+) ou diminution (-).	Määrä. Montant.	Lisäys (+) tai vähennys (-). Augmentation (+) ou diminution (-).	
6	7	8	9	10
Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	
427 426 500	+ 6 142 400	788 986 700	+ 24 501 500	Tammikuu
469 631 900	+ 42 205 400	911 514 300	+ 122 557 600	Helmikuu
525 209 200	+ 55 577 300	943 048 800	+ 31 504 500	Maaliskuu
538 918 600	+ 13 709 400	951 429 000	+ 8 380 200	Huhtikuu
557 493 200	+ 18 574 600	945 063 500	— 6 365 500	Toukokuu
583 852 900	+ 26 359 700	930 258 200	— 14 805 300	Kesäkuu
600 091 700	+ 16 238 800	922 896 500	— 7 361 700	Heinäkuu
623 492 900	+ 23 401 200	972 133 700	+ 49 237 200	Elokuu
658 118 600	+ 34 625 700	1 033 346 100	+ 61 212 400	Syyskuu
714 833 800	+ 86 715 200	1 096 579 900	+ 63 233 800	Lokakuu
782 786 100	+ 37 952 300	1 150 142 000	+ 53 562 100	Marraskuu
764 485 200	— 19 300 900	1 156 196 100	+ 6 054 100	Joulukuu

1921		1922		Kuukausi. Mois.
Määrä. Montant.	Lisäys (+) tai vähennys (-). Augmentation (+) ou diminution (-).	Määrä. Montant.	Lisäys (+) tai vähennys (-). Augmentation (+) ou diminution (-).	
6	7	8	9	10
Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	
1 348 757 900	+ 7 716 300	1 341 183 300	— 14 924 800	Tammikuu
1 464 380 300	+ 115 622 400	1 442 089 400	+ 100 906 100	Helmikuu
1 476 025 700	+ 11 645 400	1 441 226 300	— 863 100	Maaliskuu
1 451 440 900	— 24 584 800	1 415 446 800	— 25 779 500	Huhtikuu
1 404 905 000	— 46 535 900	1 400 029 300	— 15 417 500	Toukokuu
1 398 586 200	— 6 318 800	1 373 107 900	— 26 921 400	Kesäkuu
1 357 741 100	— 40 845 100	1 340 381 500	— 32 726 400	Heinäkuu
1 379 062 800	+ 21 321 700	1 356 436 200	+ 16 054 700	Elokuu
1 415 735 300	+ 36 672 500	1 397 168 800	+ 40 732 600	Syyskuu
1 382 667 600	— 33 067 700	1 375 618 900	— 21 549 900	Lokakuu
1 327 057 500	— 55 610 100	1 343 332 500	— 32 286 400	Marraskuu
1 356 108 100	+ 29 050 600	1 420 920 100	+ 77 587 600	Joulukuu

3. Yleiskatsaus Suomen Pankin setelinanto-oikeuteen vuosina 1914—1922.

Droit d'émission de la Banque de Finlande en 1914—1922.

Vuosi. Année.	Korkein. Maximum.		Alin. Minimum.		Vaihtelu. Ecart.	Keskimäärä. Moyenne.
	Päiväys. Date.	Määrä. Montant.	Päiväys. Date.	Määrä. Montant.		
1	2	3	4	5	6	7
		Mk.		Mk.	Mk.	Mk.
1914	23/12	260 968 300	23/2	172 697 600	88 270 700	208 631 500
1915	23/12	464 005 000	8/1	242 154 100	221 850 900	338 645 700
1916	15/12	668 291 800	8/1	446 815 500	221 476 300	556 223 600
1917	23/11	1 156 807 700	8/1	649 142 000	507 665 700	929 888 700
1918	31/12	1 432 980 100	15/2	1 145 178 700	287 801 400	1 271 742 900
1919	15/10	1 498 768 900	31/7	1 286 949 000	211 819 900	1 367 204 500
1920	8/12	1 555 172 800	8/1	1 378 881 900	176 290 400	1 459 153 100
1921	23/3	1 705 030 300	30/9	1 508 344 700	196 685 600	1 585 666 000
1) 1922	8/11	2 557 642 200	30/6	1 622 462 300	935 179 900	1 867 526 100

5. Suomen Pankin liikkeessä oleva setelistö keski-

Circulation des billets de la Banque de Finlande,

Kuukausi. Mois.	1915	1916	1917	1918
1	2	3	4	5
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.
Tammikuu	142 004 900	231 175 200	418 522 400	773 582 100
Helmikuu	152 576 200	250 268 100	455 207 200	869 991 600
Maaliskuu	158 431 400	273 988 900	500 197 400	936 348 800
Huhtikuu	167 877 200	287 388 800	528 226 800	948 389 000
Toukokuu	171 129 500	302 540 400	542 357 000	945 610 900
Kesäkuu	176 881 000	313 378 600	566 165 000	936 453 000
Heinäkuu	176 812 200	319 533 400	593 391 200	921 982 400
Elokuu	182 993 700	326 173 600	613 428 200	948 619 800
Syyskuu	192 227 600	352 363 800	644 259 700	1 013 318 400
Lokakuu	198 574 300	374 556 300	715 427 800	1 075 009 200
Marraskuu	216 989 400	387 849 500	768 324 100	1 130 251 800
Joulukuu	227 319 500	411 381 500	774 775 100	1 158 620 400

1) Kts. huomautusta siv. 2. 2) Voir la note à la page 3.

4. Yleiskatsaus Suomen Pankin liikkeessä olevaan setelistöön vuosina 1914—1922.

Circulation des billets de la Banque de Finlande en 1914—1922.

Vuosi. Année.	Korkein. Maximum.		Alin. Minimum.		Vaihtelu. Ecart.	Keskimäärä. Moyenne.
	Päiväys. Date.	Määrä. Montant.	Päiväys. Date.	Määrä. Montant.		
1	2	3	4	5	6	7
		Mk.		Mk.	Mk.	Mk.
1914	15/8	152 374 500	23/1	106 089 700	46 334 800	126 362 500
1915	23/12	231 902 200	8/1	188 758 200	93 144 000	180 318 100
1916	30/12	421 284 100	8/1	224 456 900	196 827 200	319 216 500
1917	30/11	732 786 100	23/1	412 479 100	370 307 000	593 356 800
1918	23/12	1 161 948 500	8/1	761 728 600	400 219 900	971 514 800
1919	8/1	1 138 000 900	23/8	958 766 100	179 234 800	1 052 979 100
1920	8/11	1 355 012 500	15/1	1 096 535 500	258 477 000	1 240 689 200
1921	15/3	1 493 342 000	22/1	1 303 164 100	190 177 900	1 385 781 500
1922	8/3	1 449 927 400	23/1	1 300 180 200	149 747 200	1 374 028 800

määrin kunakin kuukautena vuosina 1915—1922.

montant moyen pour chaque mois en 1915—1922.

1919	1920	1921	1922	Kuukausi. Mois.
6	7	8	9	10
Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	
1 111 080 400	1 107 553 400	1 321 057 400	1 325 093 900	Tammikuu
1 096 768 100	1 168 036 800	1 415 091 800	1 339 113 400	Helmikuu
1 105 128 000	1 240 256 300	1 485 171 900	1 440 069 700	Maaliskuu
1 089 238 200	1 233 765 400	1 441 668 800	1 418 768 800	Huhtikuu
1 067 363 800	1 230 755 900	1 411 709 200	1 390 806 700	Toukokuu
1 027 530 700	1 210 768 800	1 394 337 800	1 376 089 900	Kesäkuu
985 370 300	1 197 890 200	1 354 517 600	1 341 859 600	Heinäkuu
968 255 900	1 219 465 300	1 353 204 100	1 331 462 000	Elokuu
989 981 100	1 271 771 100	1 398 418 800	1 368 750 800	Syyskuu
1 034 692 200	1 329 034 200	1 380 542 000	1 380 392 300	Lokakuu
1 057 173 300	1 336 504 700	1 331 939 200	1 339 669 300	Marraskuu
1 103 166 500	1 342 467 600	1 341 719 500	1 386 269 400	Joulukuu

6. Yleiskatsaus Suomen Pankin käyttämättömään setelinantoon oikeuteen vuosina 1914—1922.

Droit d'émission non utilisé de la Banque de Finlande en 1914—1922.

Vuosi. Année.	Korkein. Maximum.		Alin. Minimum.		Vaihtelu. Ecart.	Keskimäärä. Moyenne.
	Päiväys. Date.	Määrä. Montant.	Päiväys. Date.	Määrä. Montant.		
1	2	3	4	5	6	7
		Mk.		Mk.	Mk.	Mk.
1914	23/12	84 345 400	8/8	18 699 100	65 646 300	51 893 000
1915	23/12	79 219 400	8/1	51 920 600	27 298 800	66 077 400
1916	23/12	85 884 200	8/1	56 238 100	29 646 100	74 182 100
1917	31/12	111 510 600	31/8	38 606 000	72 904 600	65 484 100
1918	23/7	115 836 100	31/12	64 631 500	51 204 600	104 531 000
1919	8/8	199 597 300	8/1	65 375 400	134 221 900	138 096 500
1920	15/7	146 179 800	8/11	19 100 500	127 079 300	87 123 800
1921	31/1	125 553 200	30/9	7 369 000	118 184 200	63 852 600
1) 1922	23/11	618 012 400	23/6	111 432 500	506 579 900	253 610 500

8. Suomen Pankin liikkeessä olevan setelistön

Détail de la circulation des billets de la Banque

Setelilaji. Coupons.	1916		1917		1918		1919	
	Määrä. Montant.	%	Määrä. Montant.	%	Määrä. Montant.	%	Määrä. Montant.	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Mk.		Mk.		Mk.		Mk.	p.
1 000 mk.	103 780 000	24.63	198 238 000	25.93	239 136 000	20.68	255 961 000	— 22.77
500 »	26 450 500	6.28	65 813 000	8.61	272 478 500	23.57	270 568 500	— 24.07
100 »	111 267 500	26.41	221 173 900	28.93	231 445 300	24.34	320 933 400	— 28.55
50 »	39 106 400	9.28	79 233 200	10.37	108 170 250	9.36	103 553 250	— 9.21
20 »	66 310 940	15.74	101 893 360	13.32	121 319 430	10.49	56 706 020	— 5.05
10 »	34 926 650	8.29	51 284 860	6.71	73 952 060	6.40	66 887 670	— 5.95
5 »	28 312 545	6.72	32 154 220	4.21	41 306 640	3.57	28 516 825	— 2.54
1 »	9 548 860	2.27	13 047 257	1.71	16 233 848	1.41	14 140 891	— 1.26
50 pen.	—	—	—	—	285 439	0.02	2 880 567	50 0.26
25 »	—	—	—	—	236 717	0.02	2 219 569	50 0.20
Vanh.emiss. Emiss ant.	1 580 711	0.38	1 577 361	0.21	1 581 868	0.14	1 575 108	— 0.14
Yhteensä Total	421 284 106	100.00	764 435 158	100.00	1 156 196 102	100.00	1 123 942 801	— 100.00

1) Kts. huomautusta siv. 2. Voir la note à la page 3.

7. Suomen Pankin käyttämättömän setelinanto-oikeuden suhde setelinanto-oikeuteen vuosina 1914—1922.

Proportion du droit d'émission non utilisé de la Banque de Finlande par rapport au droit d'émission total, en 1914—1922.

Vuosi. Année.	Korkein. Maximum.		Alin. Minimum.		Vaihtelu. Ecart.	Keskimäärä. Moyenne.
	Päiväys. Date.	Prosenttia. Pour cent.	Päiväys. Date.	Prosenttia. Pour cent.		
1	2	3	4	5	6	7
		%		%	%	%
1914	15/12	32.42	8/8	9.60	22.82	24.87
1915	8/2	22.29	31/12	12.19	10.10	19.51
1916	15/3	14.89	30/12	11.70	3.19	13.33
1917	8/1	12.19	31/8	3.75	8.44	7.04
1918	15/1	9.82	31/12	4.51	5.31	8.22
1919	8/8	15.34	8/1	4.66	10.68	10.10
1920	23/7	10.12	8/11	1.28	8.84	5.97
1921	31/1	8.00	30/9	0.49	7.51	3.99
1) 1922	23/11	24.94	23/6	6.78	18.16	10.78

kokoonpano vuosien 1916—1922 lopussa.

de Finlande à la fin des années 1916—1922.

1920		1921		1922		Setelilaji. Coupures.			
Määrä. Montant.	%	Määrä. Montant.	%	Määrä. Montant.	%				
10	11	12	13	14	15	16			
Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.				
374 614 000	—	27.93	416 042 000	—	30.68	428 520 000	—	30.16	1 000 mk.
234 040 500	—	17.45	229 991 000	—	16.96	241 310 000	—	16.98	500 »
448 532 000	—	33.45	464 240 500	—	34.23	523 054 600	—	36.81	100 »
115 318 450	—	8.60	101 577 300	—	7.49	106 930 150	—	7.53	50 »
67 431 480	—	5.03	60 233 820	—	4.44	45 430 940	—	3.20	20 »
50 438 480	—	3.76	42 214 420	—	3.12	41 767 310	—	2.94	10 »
26 820 115	—	2.00	24 607 490	—	1.82	25 215 390	—	1.77	5 »
16 003 416	—	1.19	10 764 710	—	0.79	4 506 340	—	0.82	1 »
3 461 868	50	0.26	2 484 966	—	0.18	1 144 491	—	0.08	50 pen.
2 809 842	50	0.21	2 364 305	—	0.17	1 483 265	—	0.10	25 »
1 571 408	—	0.12	1 557 556	—	0.12	1 557 656	—	0.11	Vanh. emiss. Emiss. antér.
1 341 041 560	—	100.00	1 356 108 067	—	100.00	1 420 920 142	—	100.00	Yhteensä Total

9. Suomen Pankin setelin-
Fabrication de billets de la Banque de

Vuosi. Année.	1000 mk.	500 mk.	100 mk.	50 mk.	20 mk.	10 mk.	L u k u —
	1	2	3	4	5	6	
1914	—	—	1 015 500	—	—	886 000	
1915	—	—	—	—	3 213 500	—	
1916	—	—	—	1 115 000	—	3 120 000	
1917	—	—	975 500	168 000	3 335 500	1 545 000	
1918	—	536 260	2 099 000	781 000	97 000	2 586 000	
1919	192 000	233 000	1 968 000	800 000	3 948 000	2 985 000	
1920	432 000	—	1 576 000	1 456 000	1 944 000	3 776 000	
1921	—	—	2 665 000	2 618 000	688 000	2 445 000	
1922	—	—	1 292 000	684 000	—	14 844 000	

10. Suomen Pankin setelin-
Annulations et destructions de billets

Vuosi. Année.	1000 mk.	500 mk.	100 mk.	50 mk.	20 mk.	10 mk.	5 mk.	L u k u —
	1	2	3	4	5	6	7	
1914	4 910	5 980	93 702	125 400	690 000	1 063 000	2 031 000	
1915	8 000	5 013	160 000	150 500	780 300	1 191 000	2 098 100	
1916	12 200	4 420	165 900	128 746	459 570	669 152	1 753 270	
1917	15 740	7 600	212 600	136 200	331 800	611 700	1 256 400	
1918	11 920	118 183	1 310 003	68 839	175 426	327 718	2 854 003	
1919	86 393	76 582	1 204 901	315 401	5 413 703	1 773 803	5 557 503	
1920	92 320	21 740	361 200	582 600	1 337 600	2 961 900	3 289 400	
1921	79 922	57 722	1 343 742	1 084 599	2 270 736	3 587 315	4 181 809	
1922	85 300	59 340	1 538 700	1 047 800	1 879 400	4 421 200	4 013 100	

valmistus vuosina 1914—1922.

Finlande pendant les années 1914—1922.

5 mk.	1 mk.	50 p.	25 p.	Yhteensä.		Vuosi. Année.
				Total.		
<i>N o m b r e.</i>				Luku. Nombre.	Määrä. Montant.	
8	9	10	11	12	13	14
—	—	—	—	1 901 500	110 410 000	1914
3 264 000	4 800 000	—	—	11 277 500	85 390 000	1915
3 776 000	11 960 000	—	—	19 971 000	117 790 000	1916
496 000	16 296 000	—	—	22 816 000	206 886 000	1917
4 946 000	5 391 000	2 000 000	3 700 000	22 136 260	576 926 000	1918
5 477 000	8 568 000	12 804 000	15 448 200	52 423 200	700 327 050	1919
3 120 000	9 738 000	—	—	22 042 000	764 378 000	1920
4 986 000	1 593 000	—	—	14 995 000	462 133 000	1921
9 380 000	—	—	—	26 200 000	358 740 000	1922

poltto vuosina 1914—1922.

pendant les années 1914—1922.

1 mk.	50 p.	25 p.	Vanh. emiss. Emissions antérieures.	Yhteensä.		Vuosi. Année.
				Total.		
<i>N o m b r e.</i>				Luku. Nombre.	Määrä. Montant.	
9	10	11	12	13	14	15
—	—	—	2 351	4 016 343	Mk. 58 181 415	1914
2	—	—	1 246	4 394 161	72 084 511	1915
4 736 002	—	—	2 081	7 931 291	66 876 110	1916
7 338 000	—	—	217	9 910 257	73 997 008	1917
5 408 000	—	—	700	10 274 792	231 937 120	1918
9 318 003	906 000	779 000	5	25 431 294	424 712 008	1919
9 115 000	3 717 000	3 448 000	20	24 926 780	253 103 500	1920
11 195 002	4 950 000	5 112 000	449	33 866 296	414 563 009	1921
6 588 000	2 853 000	3 714 000	—	26 199 840	432 038 500	1922

11. Suomen Pankin setelinantoa

Couverture de l'émission de la

Päiväys. <i>Date.</i>	Varsinainen kate. <i>Couverture ordinaire.</i>				Lisäkate.
	Kultakassa. <i>Encaisse or.</i>	Ulkomaisia kirjeenvaihtajia. <i>Comptes courants à l'étranger.</i>	Suomen hopearahaa. <i>Monnaie d'argent finlandaise.</i>	Ulkomaisia obligatsioneja. <i>Obligations en monnaies étran- gères.</i>	Ulkomaisia seteleitä ja kuponkeja. <i>Billets de bau- que et coupons en monnaies étrangères.</i>
1	2	3	4	5	6
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.
Tammikuu 7	42 624 600	223 550 000	546 900	9 237 700	2 192 000
14	42 624 600	218 775 900	546 900	9 237 700	1 420 500
23	42 624 600	206 575 000	546 900	9 216 400	697 900
31	42 624 600	201 477 100	546 900	9 216 400	562 100
Helmikuu 8	42 624 600	193 160 500	546 900	9 216 400	1 948 100
15	42 624 600	161 245 400	546 900	9 216 400	436 300
23	42 624 600	150 431 400	546 900	9 216 400	478 100
28	42 580 900	161 514 800	546 900	9 216 400	482 800
Maaliskuu 8	42 624 700	160 987 100	546 900	9 211 900	461 100
15	42 624 700	179 097 600	546 900	9 211 900	399 500
23	42 624 700	172 470 400	546 900	9 211 900	398 200
31	42 625 400	155 606 500	546 900	9 211 900	485 300
Huhtikuu 8	42 625 400	142 816 300	546 900	9 211 900	787 200
13	42 625 400	135 857 000	546 900	9 211 900	822 900
22	42 625 400	116 152 700	546 900	9 211 900	272 700
29	42 625 400	184 964 300	546 900	9 211 900	306 800
Toukokuu 8	42 625 400	193 841 700	546 900	9 205 400	361 200
15	42 625 400	185 013 200	546 900	9 197 000	408 300
23	42 625 400	167 403 000	546 900	9 197 000	249 500
31	42 625 400	153 226 200	546 900	9 197 000	287 800
Kesäkuu 8	42 625 400	127 990 100	546 900	8 877 600	363 200
15	42 625 400	109 096 000	546 900	8 877 600	413 900
23	42 625 400	101 875 100	546 900	8 584 400	630 600
30	42 625 300	79 837 000	546 900	8 336 700	907 600
Heinäkuu 8	42 625 900	90 086 900	546 900	8 336 700	1 333 200
15	42 625 900	100 657 900	546 900	8 336 700	849 800
22	42 625 900	99 614 100	546 900	8 336 700	940 600
31	42 625 900	97 450 900	546 900	8 336 700	972 500

⁴⁾ Suomen Pankin setelinantoa koskevien määräysten mukaan (laki 30 päivältä joulukuuta 1921) voivat lukuunottamatta ulkomaisissa pörssiissä noteerattuja valtio-obligatsioneja, setelin lisäkateena olla ainoastaan ne valtion antamat obligatsioonit ja muut velkasitoumukset, jotka yllämainitun lain voimaan astuessa olivat Pankin hallussa. *Suivant les dispositions législatives relatives au droit d'émission de la Banque de Finlande (Loi du 30 décembre 1921), ne peuvent être utilisés comme couverture supplémentaire, à l'exception des fonds d'Etat cotés dans les bourses de l'étranger, que les obligations et autres engagements de l'Etat qui se trouvaient en possession de la Banque au moment de l'entrée en vigueur de la loi.*

vastaavat varat vuonna 1922.

Banque de Finlande en 1922.

Couverture supplémentaire.				Yhteensä. Total.	Päiväys. Date.
Ulkomaisia vekseleitä. <i>Effets payables à l'étranger.</i>	Valtion obligat- sioneja Suomen rahassa. ¹⁾ <i>Obligations d'Etat en monnaie finlandaise. ¹⁾</i>	Valtion lyhyt- aikaisia sitou- muksia. ²⁾ <i>Avances à l'Etat à court terme. ²⁾</i>	Kotimaisia vekseleitä. ²⁾ <i>Effets payables en Finlande. ²⁾</i>		
7	8	9	10	11	12
Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	
571 900	525 464 300	303 918 600	634 523 200	1 742 629 200	Tammikuu 7
556 100	525 364 400	303 918 600	618 225 300	1 720 670 000	14
553 600	525 327 700	271 653 600	622 311 500	1 679 507 200	23
690 200	520 183 900	271 653 600	618 845 400	1 665 800 200	31
637 700	520 093 300	271 653 600	619 374 100	1 659 255 200	Helmikuu 8
574 000	519 091 200	271 653 600	645 704 200	1 651 092 600	15
596 200	518 091 100	271 653 600	717 001 300	1 710 639 600	33
830 100	518 088 800	251 653 600	730 867 800	1 715 782 100	28
673 600	517 092 800	251 653 600	740 491 200	1 723 742 900	Maaliskuu 8
581 400	518 216 900	251 653 600	711 836 100	1 714 168 600	15
595 500	518 212 300	251 653 600	713 623 200	1 709 336 700	23
621 400	517 211 600	251 653 600	684 220 400	1 662 183 000	31
701 300	517 699 800	251 653 600	717 000 400	1 683 042 800	Huhtikuu 8
771 200	517 699 700	251 653 600	715 373 000	1 674 561 600	13
630 400	517 694 300	251 653 600	741 839 000	1 680 626 900	22
22 817 400	517 688 500	241 653 600	661 570 500	1 681 385 300	29
22 854 400	517 682 900	241 653 600	690 625 100	1 719 396 600	Toukokuu 8
23 450 300	517 682 800	241 653 600	680 226 500	1 700 804 000	15
22 414 800	517 677 300	241 653 600	680 477 500	1 682 245 000	23
22 591 800	517 677 100	216 653 600	707 183 700	1 669 989 500	31
22 432 000	517 671 800	216 653 600	736 877 500	1 674 038 100	Kesäkuu 8
22 274 300	518 564 300	216 653 600	721 753 100	1 640 805 100	15
23 805 300	518 564 000	216 653 600	765 252 700	1 678 538 000	23
22 363 600	518 564 000	191 653 600	755 020 900	1 619 855 600	30
22 355 300	518 563 900	191 653 600	751 772 300	1 627 274 700	Heinäkuu 8
22 258 200	518 563 800	191 653 600	740 091 900	1 625 584 700	15
22 423 900	518 563 300	191 653 600	725 070 300	1 609 775 300	22
23 886 000	518 563 100	181 653 600	726 311 400	1 600 347 000	31

¹⁾ Erotus tässä ja 17. taulussa esiintyvien vekselimäärien välillä johtuu siitä, että kaikkia Pankin salkussa olevia vekseleitä ei ole luettu setelien lisäkatteseen. Vert. tekstissä setelinantoa koskevia määräyksiä. *La différence entre ce nombre d'effets et celui du tableau 17 provient de ce que tous les effets que la Banque a en portefeuille ne sont pas comptés dans la couverture supplémentaire des billets. Comp. dans le texte les dispositions relatives à l'émission des billets.*

11. (Jatk.) Suomen Pankin setelin-
Couverture de l'émission de la

Päiväys. Date.	Varsinainen kate. Couverture ordinaire.			Lisäkate.	
	Kultakassa. Encaisse or.	Ulkomaisia kirjeenvaihtajia. Comptes courants à l'étranger.	Suomen hopearahaa. Monnaie d'argent finlandaise.	Ulkomaisia obligatsioneja. Obligation en monnaies étran- gères.	Ulkomaisia seteleitä ja kuponkeja. Billets de ban- que et coupons en monnaies étrangères.
1	2	3	4	5	6
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.
Elokuu 8	42 625 900	113 204 300	546 900	8 336 700	1 041 500
15	42 625 900	87 856 200	546 900	8 336 700	1 168 800
28	42 625 900	88 709 200	546 900	8 336 700	1 194 500
31	42 625 900	106 096 200	546 900	8 336 700	1 183 000
Syyskuu 8	42 625 900	138 970 500	546 900	8 332 200	1 232 100
15	42 625 900	236 078 000	546 900	8 332 200	1 336 100
23	42 625 900	304 094 200	546 900	8 332 200	1 328 800
30	42 801 900	345 330 400	546 900	8 332 200	1 030 400
Lokakuu 7	43 211 900	566 833 100	546 900	8 332 200	1 300 000
14	43 211 900	692 869 000	546 900	8 332 200	1 041 600
23	43 214 000	878 909 800	546 900	8 332 200	1 260 700
31	43 214 000	915 231 200	546 900	8 332 200	1 284 400
Marraskuu 8	43 372 700	1 014 269 400	546 900	6 798 600	898 600
15	43 372 700	972 986 600	546 900	6 798 600	606 500
28	43 372 700	935 093 800	546 900	6 798 600	525 500
30	43 372 700	853 294 700	546 900	6 798 600	552 400
Joulukuu 8	43 372 700	836 348 900	546 900	6 793 500	565 200
15	43 372 700	802 046 300	546 900	6 793 500	627 100
28	43 372 700	724 781 500	546 900	6 793 500	606 500
30	43 372 700	707 997 900	547 000	6 930 500	895 500
Korkein Maximum	8/11 43 372 700	8/11 1 014 269 400	30/12 547 000	7/1 9 237 700	7/1 2 192 000
Alin Minimum	28/2 42 580 900	30/6 79 837 000	7/1 546 900	8/12 6 793 500	23/5 249 500
Vaihtelu Ecart	791 800	934 432 400	100	2 444 200	1 942 500
Keskimäärä Moyenne	42 801 600	324 724 500	546 900	8 475 400	823 900

antoa vastaavat varat vuonna 1922.

Banque de Finlande en 1922.

<i>Couverture supplementaire.</i>					
Ulkomaisia vekseleitä. <i>Effets payables à l'étranger.</i>	Valtion obligat-sioneja Suomen rahassa. <i>Obligations d'Etat en monnaie finlandaise.</i>	Valtion lyhyt-aikaisia sitou-muksia. <i>Avances à l'Etat à court terme.</i>	Kotimaisia vekseleitä. <i>Effets payables en Finlande.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>	Päiväys. <i>Date.</i>
7	8	9	10	11	12
Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	
23 429 000	517 905 900	181 653 600	744 124 300	1 632 868 100	Elokuu 8
23 398 800	517 899 300	181 653 600	730 880 300	1 594 366 500	15
25 589 000	517 899 000	181 653 600	746 010 400	1 607 565 200	23
25 071 600	517 898 400	171 653 600	736 200 700	1 609 613 000	31
30 327 200	517 525 600	171 653 600	738 850 500	1 650 064 500	Syyskuu 8
24 290 000	515 550 600	171 653 600	727 639 300	1 728 052 600	15
24 232 100	515 549 600	171 653 600	669 605 600	1 737 968 900	23
25 197 400	515 548 200	161 653 600	601 648 100	1 702 089 100	30
25 272 700	517 318 400	161 653 600	502 399 000	1 826 867 800	Lokakuu 7
24 495 500	516 317 900	161 653 600	493 761 500	1 942 230 100	14
23 585 500	516 310 900	161 653 600	395 021 000	2 028 834 600	23
27 740 700	516 307 200	161 653 600	342 874 500	2 017 184 700	31
32 298 600	516 008 800	161 653 600	357 217 600	2 133 059 800	Marraskuu 8
27 529 200	515 948 500	91 653 600	371 292 700	2 030 735 300	15
27 489 600	515 878 000	91 653 600	370 692 000	1 992 050 700	23
35 584 000	515 445 200	91 653 600	394 109 500	1 991 357 600	30
84 565 100	513 977 000	91 653 600	427 404 900	2 005 227 800	Joulukuu 8
84 526 700	511 507 900	91 653 600	447 831 400	1 988 906 100	15
78 051 000	511 507 900	91 653 600	535 499 700	1 992 813 300	23
6 163 400	511 391 600	71 712 300	562 250 400	1 911 261 300	30
³⁰ / ₁₁ 85 584 000	⁷ / ₁ 525 464 300	⁷ / ₁ 303 918 600	²³ / ₆ 765 252 700	⁹ / ₁₁ 2 133 059 800	{ Korkein Maximum
²³ / ₁ 553 600	³⁰ / ₁₂ 511 391 600	³⁰ / ₁₂ 71 712 300	³¹ / ₁₀ 342 874 500	¹⁵ / ₈ 1 594 366 500	{ Alin Minimum
85 030 400	14 072 700	232 206 300	422 378 200	538 693 300	{ Vaihtelu Ecart
21 548 900	517 609 400	199 667 900	634 766 300	1 750 962 400	{ Keskimäärä Moyenne

12. Yleiskatsaus Suomen Pankin kultakassaan vuosina 1914—1922. ¹⁾

Encaisse or de la Banque de Finlande en 1914—1922. ¹⁾

Vuosi. Année.	Korkein. Maximum.		Alin. Minimum.		Vaihtelu. Ecart.	Keskimäärä. Moyenne.
	Päiväys. Date.	Määrä. Montant.	Päiväys. Date.	Määrä. Montant.		
1	2	3	4	5	6	7
		Mk.		Mk.	Mk.	Mk.
1914	31/10	43 012 400	30/6	35 090 500	7 921 900	39 332 200
1915	23/10	42 658 600	31/1	42 524 000	134 600	42 620 600
1916	15/6	42 666 900	7/11	42 613 300	53 600	42 653 500
1917	23/1	42 655 400	31/12	42 629 200	26 200	42 644 000
1918	23/6	42 675 000	8/5	42 634 400	40 600	42 655 200
1919	15/1	42 661 200	31/12	42 628 500	32 700	42 645 200
1920	15/1	42 628 600	15/3	42 613 300	15 300	42 620 500
1921	31/3	42 626 200	23/3	42 624 600	1 600	42 625 700
1922	8/11	43 372 700	28/2	42 580 900	791 800	42 801 600

13. Suomen Pankin kultakassan suhde liikkeessä olevaan setelistöön vuosina 1914—1922. ¹⁾

Encaisse or, proportion par rapport à la circulation en 1914—1922. ¹⁾

Vuosi. Année.	Korkein. Maximum.		Alin. Minimum.		Vaihtelu. Ecart.	Keskimäärä. Moyenne.
	Päiväys. Date.	Prosenttia. Pour cent.	Päiväys. Date.	Prosenttia. Pour cent.		
1	2	3	4	5	6	7
		%		%	%	%
1914	23/7	36.92	15/3	26.92	10.00	31.13
1915	8/1	30.73	23/12	18.39	12.34	23.64
1916	8/1	19.00	31/12	10.12	8.83	13.36
1917	23/1	10.34	8/12	5.45	4.89	7.19
1918	8/1	5.60	23/12	3.67	1.93	4.39
1919	23/8	4.45	8/1	3.75	0.70	4.05
1920	15/1	3.89	7/11	3.15	0.74	3.44
1921	15/1	3.27	15/3	2.85	0.42	3.08
1922	23/1	3.28	8/3	2.94	0.34	3.12

¹⁾ Kultakassa on edelleen kirjattu rahalain mukaiseen nimellisarvoonsa, s. o. kilogramma hienoa kultaa = 3,444: 44 markkaa. *L'encaisse or a alors été portée en compte à sa valeur nominale selon la loi sur la monnaie, c'est à dire à 1 kg. or fin soit: 3,444: 44 marcs.*

14. Suomen Pankin kultakassan suhde vaadittaessa ¹⁾
maksettaviin sitoumuksiin vuosina 1914—1922.

Encaisse or, proportion par rapport aux engagements à vue en 1914—1922. ¹⁾

Vuosi. Année.	Korkein. Maximum.		Alin. Minimum.		Vaihtelu. Ecart.	Keskimäärä. Moyenne.
	Päiväys. Date.	Prosenttia. Four cent.	Päiväys. Date.	Prosenttia. Four cent.		
1	2	3	4	5	6	7
		‰		‰	‰	‰
1914	23/7	28.13	8/8	22.79	5.34	25.15
1915	8/1	22.42	31/12	11.01	11.41	16.43
1916	8/1	10.92	15/12	7.31	3.61	9.01
1917	8/1	7.48	23/11	3.83	3.65	5.17
1918	15/1	4.13	31/12	3.12	1.01	3.67
1919	31/7	3.90	8/1	3.19	0.71	3.48
1920	15/1	3.37	23/10	2.84	0.53	3.11
1921	22/1	3.01	23/3	2.65	0.36	2.80
1922	15/8	2.95	8/11	2.16	0.79	2.68

15. Suomen Pankin setelinantoa vastaavain varain
kokoanpano vuosien 1921 ja 1922 lopussa.

*Détail de la couverture de l'émission de billets de la Banque de Finlande
à la fin des années 1921 et 1922.*

	1921		1922	
	Määrä. Montant.	Pro- senttia. Four cent.	Määrä. Montant.	Pro- senttia. Four cent.
	Mk.	‰	Mk.	‰
Varsinainen kate: — Couverture ordinaire:				
Kultakassa	42 624 600	16.50	43 372 700	5.77
Encaisse or				
Ulkomaisia kirjeenvaihtajia	215 711 600	83.50	707 997 900	94.23
Comptes courants à l'étranger				
Yhteensä — Total	258 336 200	100.00	751 370 600	100.00
Lisäkate: — Couverture supplémentaire:				
Ulkomaan setelirahaa ja kuponkeja				
Billets de banque et coupons en monnaies étran- gères	773 700	0.05	895 500	0.08
Ulkomaisia vekseleitä	8 347 600	0.57	6 163 400	0.53
Effets payables à l'étranger				
Obligatsioneja ulkomaan rahassa	9 237 700	0.62	6 930 500	0.60
Obligations en monnaies étrangères				
Suomen hopearahaa	546 900	0.04	547 000	0.05
Monnaie d'argent finlandaise				
Valtion lyhytaikaisia sitoumuksia	303 918 600	20.59	71 712 300	6.13
Avances à l'Etat à court term				
Suomen valtio-obligatsioneja Suomen rahassa	525 464 300	35.61	511 391 600	44.09
Obligations d'Etat en monnaie finlandaise				
Vekseleitä Suomen rahassa	627 445 100	42.52	562 250 400	48.47
Effets payables en Finlande				
Yhteensä — Total	1 475 733 900	100.00	1 159 890 700	100.00

16. Suomen Pankin vaadittaessa
Engagements à vue de la

Päiväys. Date.	Liikkeessä olevia seteleitä. Billets en cir- culation.	Liikkeessä olevia postivekseleitä. Mandats émis par la Banque.	Pano- ja ottotili, Comptes courants	
			valtionrahaston. du Trésor.	muiden. Autres.
1	2	3	4	5
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.
Tammikuu 7	1 349 006 200	2 922 000	130 766 100	66 051 000
14	1 310 005 800	2 510 000	136 103 700	71 104 400
23	1 300 180 200	1 985 400	97 764 700	70 029 600
31	1 341 188 300	2 662 800	93 480 500	53 855 900
Helmikuu 8	1 356 932 300	2 569 900	74 463 400	34 820 300
15	1 372 349 100	1 278 500	49 721 500	38 835 600
23	1 385 082 900	6 916 700	113 376 700	28 088 500
28	1 442 089 400	1 809 900	41 342 000	47 021 400
Maaliskuu 8	1 449 927 400	1 873 200	24 628 100	58 031 400
15	1 444 258 200	4 993 000	10 941 000	68 537 600
23	1 424 867 000	5 833 000	8 958 200	75 494 700
31	1 441 226 300	2 925 200	—	51 860 100
Huhtikuu 8	1 437 736 700	2 143 700	7 938 000	59 877 800
13	1 432 914 800	4 755 300	22 460 300	48 945 300
22	1 388 976 900	5 695 700	49 335 200	70 342 500
29	1 415 446 800	2 460 800	33 135 300	69 077 600
Toukokuu 8	1 405 572 000	2 248 100	50 644 200	94 181 800
15	1 387 805 900	2 745 600	56 325 600	91 487 200
23	1 369 819 400	2 670 800	60 424 400	76 434 800
31	1 400 029 300	2 276 100	28 791 200	73 433 400
Kesäkuu 8	1 392 503 400	3 306 900	41 761 800	74 303 900
15	1 370 808 500	2 013 500	52 532 100	52 698 800
23	1 367 939 800	3 147 100	59 401 300	73 539 000
30	1 373 107 900	9 955 700	13 274 200	60 474 100
Heinäkuu 8	1 363 612 400	2 402 400	23 704 900	67 220 500
15	1 342 579 500	3 626 600	23 147 000	93 030 100
22	1 320 865 000	2 019 700	45 893 300	77 457 300
31	1 340 381 500	2 671 300	22 035 000	69 331 400

maksettavat sitoumukset vuonna 1922.

Banque de Finlande en 1922.

Perityitä vekseliitä. <i>Effets encaissés.</i>	Vuotuis- maksuja. <i>Annuités.</i>	Ulkomaisia kirjeenvaih- tajia. <i>Comptes courants à l'étranger.</i>	Eri tilejä. <i>Divers.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>	Päiväys. <i>Date.</i>
6	7	8	9	10	11
Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	
531 600	5 260 200	11 474 600	28 233 200	1 594 244 900	Tammikuu 7
200 700	4 120 200	11 047 900	33 684 600	1 568 777 300	14
52 400	2 958 100	11 039 400	37 381 000	1 521 390 800	23
176 300	5 733 700	10 355 300	22 571 000	1 530 018 800	31
227 600	3 762 700	10 339 700	18 067 100	1 501 183 000	Helmikuu 8
19 700	2 180 700	10 186 900	23 059 000	1 497 631 000	15
463 900	2 095 400	10 185 300	7 716 700	1 553 926 100	23
1 108 400	1 918 000	10 093 300	4 287 500	1 549 669 900	28
463 400	1 538 500	10 064 800	11 511 000	1 558 037 800	Maaliskuu 8
203 200	1 510 100	10 236 100	7 055 300	1 547 734 500	15
541 000	1 463 200	10 808 800	11 813 400	1 539 779 300	23
1 596 400	4 101 300	10 552 400	5 063 800	1 517 325 500	31
297 500	1 757 100	10 850 600	14 289 900	1 534 896 300	Huhtikuu 8
1 004 400	1 556 400	11 769 400	12 214 500	1 535 620 400	13
1 812 400	761 500	11 769 100	9 490 900	1 538 184 200	22
569 400	281 500	10 000 200	11 828 700	1 542 800 300	29
1 185 800	238 000	10 353 600	11 501 700	1 575 925 200	Toukokuu 8
826 400	190 400	11 613 300	6 928 100	1 557 922 500	15
2 417 600	505 400	16 462 200	10 050 500	1 538 785 100	23
1 868 600	495 700	15 298 700	10 093 400	1 532 226 400	31
1 605 200	417 400	18 286 900	5 675 000	1 537 860 500	Kesäkuu 8
2 314 000	—	15 197 000	6 064 400	1 501 678 300	15
983 000	—	15 677 300	12 139 000	1 532 826 500	23
933 200	5 861 900	15 744 400	7 604 300	1 486 955 700	30
854 700	2 980 200	15 994 600	5 528 900	1 482 298 600	Heinäkuu 8
286 000	1 650 200	15 093 100	4 523 000	1 488 935 500	15
1 194 800	1 307 800	15 793 800	7 000 400	1 471 532 100	22
1 116 600	5 161 900	15 838 100	1 924 200	1 458 460 000	31

16. (Jatk.) Suomen Pankin vaadittaessa
Engagements à vue de la

Päiväys. Date.	Liikkeessä olevia seteleitä. Billets en cir- culation.	Liikkeessä olevia postivekseleitä. Mandats émis par la Banque.	Pano- ja ottotili, Comptes courants	
			valtionrahaston. du Trésor.	muiden. Autres.
1	2	3	4	5
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.
Elokuu 8	1 337 563 400	3 280 700	24 639 800	92 709 000
15	1 321 122 500	2 210 800	16 444 200	84 193 600
23	1 310 726 100	3 081 300	31 294 500	98 553 700
31	1 356 436 200	1 803 300	8 992 200	60 898 000
Syyskuu 8	1 360 281 500	2 339 900	22 694 100	93 583 100
15	1 362 802 900	2 387 500	39 586 000	121 723 800
23	1 354 750 000	2 633 700	43 981 100	136 357 900
30	1 397 168 800	2 558 400	26 498 900	84 965 800
Lokakuu 7	1 403 781 500	3 687 700	65 240 300	161 915 800
14	1 388 878 000	1 993 300	160 166 800	215 341 400
23	1 353 291 000	3 934 500	176 762 800	297 288 600
31	1 375 618 900	2 921 100	255 778 700	202 015 600
Marraskuu 8	1 368 700 200	2 225 100	368 404 500	204 127 500
15	1 336 493 500	2 451 100	333 172 300	210 851 700
23	1 310 150 900	2 559 400	370 951 100	151 170 400
30	1 343 332 500	2 516 400	349 169 900	167 690 000
Joulukuu 8	1 358 882 100	2 234 900	364 143 300	149 814 500
15	1 355 872 300	2 319 500	363 127 600	138 030 400
23	1 409 403 100	3 332 000	379 003 100	68 086 400
30	1 420 920 100	5 411 100	239 311 300	110 550 800
Korkein Maximum	8/3 1 449 927 400	30/3 9 955 700	23/12 379 003 100	23/10 297 288 600
Alin Minimum	23/1 1 300 180 200	31/3 1 803 300	31/3 —	23/2 28 088 500
Vaihtelu Ecart	149 747 200	8 152 400	379 003 100	269 200 100
Keskimmäinen Moyenne	1 374 028 800	3 100 100	104 411 700	97 300 800

maksettavat sitoumukset vuonna 1922.

Banque de Finlande en 1922.

Perityitä vekseleitä. <i>Effets encaissés.</i>	Vuotuis- maksuja. <i>Annuités.</i>	Ulkomaisia kirjeenvaih- tajiä. <i>Comptes courants à l'étranger.</i>	Eri tilejä. <i>Divers.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>	Päiväys. <i>Date.</i>
6	7	8	9	10	11
Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	
791 400	1 086 300	14 966 400	5 442 100	1 480 479 100	Elokuu 8
1 347 600	993 100	15 128 600	2 039 300	1 443 484 700	15
552 200	794 800	16 860 600	2 194 300	1 464 057 500	23
298 100	742 500	17 849 800	16 034 400	1 463 054 500	31
1 093 100	694 800	14 509 300	2 474 400	1 498 170 200	Syyskuu 8
297 400	619 000	15 355 800	35 335 600	1 578 108 000	15
922 700	3 335 400	14 205 700	35 685 000	1 591 871 500	23
1 333 900	3 316 900	20 866 300	43 330 100	1 580 039 100	30
1 493 700	2 566 900	16 281 800	36 383 900	1 691 351 600	Lokakuu 7
1 090 900	1 038 000	16 808 300	33 369 900	1 818 686 600	14
883 500	915 400	16 600 700	40 659 900	1 890 336 400	23
1 129 300	624 600	15 942 000	49 565 500	1 903 595 700	31
1 815 000	614 300	14 729 300	45 734 500	2 006 350 400	Marraskuu 8
1 172 200	558 500	14 303 500	6 038 300	1 905 041 100	15
942 800	1 133 000	18 417 800	3 890 200	1 859 215 600	23
2 426 800	863 600	19 964 800	4 639 000	1 890 653 000	30
1 837 700	819 300	20 211 600	3 531 700	1 901 475 100	Joulukuu 8
1 904 900	764 700	20 459 700	3 166 700	1 885 643 800	15
108 600	741 000	21 088 000	632 500	1 882 394 700	23
1 510 300	6 114 400	35 310 800	24 385 000	1 843 513 800	30
^{30/11} 2 426 800	^{30/12} 6 114 400	^{30/12} 35 310 800	^{31/10} 49 565 500	^{8/11} 2 006 350 400	{ Korkein Maximum
^{15/2} 19 700	^{15/6} —	^{29/4} 10 000 200	^{23/12} 632 500	^{15/8} 1 443 484 700	{ Alin Minimum
2 407 100	6 114 400	25 310 600	48 933 000	562 865 700	{ Vaihtelu Ecart
996 000	1 836 300	14 833 100	15 455 900	1 611 962 700	{ Keskimäärä Moyenne

17. Suomen Pankin kotimainen lainananto
Prêts intérieurs accordés par la Banque de Finlande aux

Päiväys. Date.	Lainananto yleisölle. <i>Dettes des particuliers.</i>				Suhte koko lainanantoon. <i>Pour cent du total des prêts intérieurs.</i>
	Hypoteekki- lainoja. <i>Prêts hypothé- caires.</i>	Kassakredi- tiivejä. <i>Crédits de caisse.</i>	Suoraan diskon- tattuja vekseleitä. <i>Effets directement escomptés.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>	
1	2	3	4	5	6
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	%
Tammikuu 7	28 426 600	528 100	231 707 100	260 661 800	33.77
14	28 424 100	322 900	265 649 100	294 396 100	39.02
23	27 223 100	343 400	294 500 700	322 067 200	42.53
31	26 223 100	923 800	297 981 400	325 128 300	46.36
Helmikuu 8	26 163 000	704 900	295 424 400	322 292 300	45.99
15	26 163 000	504 400	304 534 400	331 201 800	45.62
23	26 163 000	127 600	307 110 600	333 401 200	41.89
28	26 159 500	159 600	315 274 300	341 593 400	42.18
Maaliskuu 8	26 155 500	338 600	328 454 300	354 948 400	43.36
15	26 155 500	79 400	340 350 700	366 585 600	46.31
23	26 150 300	377 800	343 081 100	369 609 200	46.57
31	26 120 300	412 600	361 535 000	388 067 900	49.49
Huhtikuu 8	28 120 300	224 100	391 290 100	419 634 500	51.22
13	30 257 800	252 600	409 410 300	439 920 700	53.66
22	32 257 800	99 400	410 422 100	442 779 300	52.21
29	34 257 800	202 800	421 412 700	455 873 300	59.21
Toukokuu 8	36 255 800	201 800	429 697 600	466 155 200	58.20
15	40 913 300	168 900	425 537 600	466 619 800	58.68
23	40 838 300	191 200	436 543 500	477 573 000	60.04
31	45 838 300	149 000	434 113 200	480 100 500	58.05
Kesäkuu 8	45 838 100	237 000	442 992 200	489 067 300	57.08
15	45 838 100	217 500	445 556 000	491 611 600	58.41
23	45 838 100	426 500	455 620 500	501 885 100	56.68
30	45 838 100	430 900	457 334 700	503 603 700	57.54
Heinäkuu 8	45 838 100	3 417 700	463 746 900	513 002 700	58.63
15	45 838 100	3 781 500	468 099 000	517 718 600	59.95
22	50 838 100	4 064 100	469 092 700	523 994 900	61.37
31	50 837 600	740 200	475 112 300	526 690 100	61.83

¹⁾ Valtion velkaa koskevat tiedot sisältyvät 11. tauluun, sarakkeet 8 ja 9 sekä vastaavaan kohtaan tekstissä. *Les relevés concernant les dettes de l'Etat se trouvent au tableau 11, colonnes 8—9, et dans la partie correspondante du texte.*

yleisölle ja pankeille vuonna 1922. ¹⁾
particuliers et aux banques privées en 1922. ¹⁾

Lainananto pankeille. <i>Dettes des banques privées.</i>				Lainananto yhteensä. <i>Prêts intérieurs, total.</i>	Päiväys. <i>Date.</i>
Rediskontattuja veksleitä. <i>Effets réescomptés.</i>	Ehdollisesti myy- tyjä valtio- obligatsioneja ²⁾ <i>Obligations de l'Etat vendues conditionnelle- ment. ²⁾</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>	Suhde koko lainanantoon. <i>Pour cent du total des prêts intérieurs.</i>		
7	8	9	10	11	12
Mk.	Mk.	Mk.	%	Mk.	
402 816 100	108 413 000	511 229 100	66.23	771 890 900	Tammikuu 7
352 576 200	107 414 000	459 990 200	60.98	754 386 300	14
327 810 800	107 377 400	435 188 200	57.47	757 255 400	23
320 864 100	55 377 400	376 241 500	53.64	701 369 800	31
323 949 700	54 578 400	378 528 100	54.01	700 820 400	Helmikuu 8
341 169 800	53 585 400	394 755 200	54.38	725 957 000	15
409 890 700	52 585 400	462 476 100	53.11	795 877 300	23
415 593 500	52 585 400	468 178 900	57.82	809 772 300	28
412 086 900	51 595 400	463 682 300	56.64	818 590 700	Maaliskuu 8
371 485 500	53 585 400	425 070 900	53.69	791 656 500	15
370 542 100	53 585 400	424 127 500	53.43	793 736 700	23
343 485 400	52 585 400	396 070 800	50.51	784 138 700	31
346 510 300	53 085 400	399 595 700	48.78	819 230 200	Huhtikuu 8
326 762 700	53 085 400	379 848 100	46.84	819 768 800	13
352 216 900	53 085 400	405 302 300	47.79	848 061 600	22
260 957 900	53 085 400	314 043 300	40.79	769 916 600	29
281 727 600	53 085 400	334 813 000	41.80	800 968 200	Toukokuu 8
275 488 900	53 085 400	328 574 300	41.32	795 194 100	15
264 734 000	53 085 400	317 819 400	39.96	795 392 400	23
293 870 500	53 085 400	346 955 900	41.95	827 056 400	31
314 685 300	53 085 400	367 770 700	42.92	856 838 000	Kesäkuu 8
296 997 100	53 085 400	350 082 500	41.59	841 694 100	15
330 432 200	53 085 400	383 517 600	43.32	885 402 700	23
318 486 200	53 085 400	371 571 600	42.46	875 175 300	30
308 825 400	53 085 400	361 910 800	41.37	874 913 500	Heinäkuu 8
292 792 900	53 085 400	345 878 300	40.05	863 596 900	15
276 777 600	53 085 400	329 863 000	38.63	853 857 900	22
271 999 100	53 085 400	325 084 500	38.17	851 774 600	31

²⁾ Valtio-obligatsioneja, jotka yksityispankit tehdyn sopimuksen nojalla ovat myyneet nimellisarvostaan Suomen Pankille kuitenkin velvollisuudella ostaa ne määräjän kuluessa takaisin. Vähennys tässä sarakkeessa johtuu siitä, että Suomen Pankki v. 1922 on lopullisesti ostanut puheenaolevat obligatsioonit. *Obligations d'Etat vendues par les Banques privées à la Banque de Finlande à leur valeur nominale, mais avec obligation de les racheter dans un délai déterminé. La diminution dans cette colonne provient de ce que la Banque de Finlande a racheté définitivement ces obligations en 1922.*

17. (Jatk.) Suomen Pankin kotimainen lainan-
Prêts intérieurs accordés par la Banque de Finlande

Päiväys. Date.	Lainananto yleisölle. Dettes des particuliers.				
	Hypoteekki- lainoja. Prêts hypothé- caires.	Kassakredi- tiivejä. Crédits de caisse.	Suoraan diskon- tattuja vekseleitä. Effets directement escomptés.	Yhteensä. Total.	Suhde koko lainanantoon. Pour cent du total des prêts intérieurs.
1	2	3	4	5	6
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	%
Elokuu 8	53 837 600	308 400	477 086 400	531 232 400	60.93
15	53 837 600	378 000	478 242 800	532 457 900	62.01
23	53 837 600	705 800	487 168 200	541 711 600	61.97
31	53 837 600	614 600	481 661 100	536 113 800	62.03
Syyskuu 8	53 163 100	620 900	481 932 600	535 716 600	61.87
15	53 163 100	1 124 000	486 980 400	541 267 500	63.44
23	53 163 100	2 123 500	485 529 800	540 817 900	67.93
30	53 163 100	4 125 000	465 226 900	522 515 000	71.56
Lokakuu 7	53 162 300	4 427 600	380 826 700	438 416 600	69.11
14	51 022 500	5 421 600	383 533 700	439 977 800	70.55
23	47 166 800	5 467 600	325 243 800	377 877 700	72.50
31	47 166 800	7 433 100	322 240 400	376 839 800	80.01
Marraskuu 8	49 181 300	8 425 700	333 557 400	391 164 400	80.38
15	49 181 300	8 427 000	341 950 200	399 558 500	79.72
23	49 181 300	9 429 500	344 305 700	402 916 500	80.63
30	49 181 300	9 424 000	372 538 200	431 143 500	82.89
Joulukuu 8	49 181 300	6 907 100	376 253 200	432 341 600	80.48
15	49 181 300	8 417 800	393 193 000	450 792 100	84.35
23	51 020 500	8 436 500	414 995 200	474 452 200	75.84
30	51 020 500	8 487 200	422 552 600	482 060 800	73.72
Korkein Maximum	9/8 53 837 600	23/11 9 429 500	23/8 487 168 200	23/8 541 711 600	15/12 84.35
Alin Minimum	31/3 26 120 300	15/3 79 400	7/1 231 707 100	7/1 260 661 880	7/1 33.77
Vaihtelu Ecart	27 717 300	9 350 100	255 461 100	281 049 800	50.58
Keskimäärä Moyenne	41 846 200	2 507 000	395 345 900	439 699 100	60.16

anto yleisölle ja pankeille vuonna 1922.
aux particuliers et aux banques privées en 1922.

Lainananto pankeille. <i>Dettes des banques privées.</i>				Lainananto yhteensä. <i>Prêts intérieurs, total.</i>	Päiväys. <i>Date.</i>
Rediskontattuja vekseleitä. <i>Effets réescomptés.</i>	Ehdollisesti myytyjä valtio-oblig. <i>Obligations de l'Etat vendues conditionnellement.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>	Suhde koko lainanantoon. <i>Pour cent du total des prêts intérieurs.</i>		
7	8	9	10	11	12
Mk.	Mk.	Mk.	%	Mk.	
287 837 900	52 789 400	340 627 300	39.07	871 859 700	Elokuu 8
273 438 000	52 789 400	326 227 400	37.99	858 685 300	15
279 642 200	52 789 400	332 431 600	38.03	874 143 200	23
275 339 600	52 789 400	328 129 000	37.97	864 242 300	31
277 717 900	52 417 000	330 134 900	38.13	865 851 500	Syyskuu 8
261 458 900	50 442 000	311 900 900	36.56	853 168 400	15
204 876 300	50 442 000	255 318 300	32.07	796 136 200	23
157 221 300	50 442 000	207 663 300	28.44	730 178 300	30
145 512 600	50 442 000	195 954 600	30.89	634 371 200	Lokakuu 7
134 183 200	49 442 000	183 625 200	29.45	623 603 000	14
93 871 700	49 442 000	143 313 700	27.50	521 191 400	23
44 728 600	49 442 000	94 170 600	19.99	471 010 400	31
48 004 900	47 484 000	95 488 900	19.62	486 653 300	Marraskuu 8
54 687 200	46 986 000	101 673 200	20.28	501 231 700	15
51 731 100	45 040 000	96 771 100	19.37	499 687 600	23
46 916 100	42 062 000	88 978 100	17.11	520 121 600	30
76 496 400	28 341 000	104 837 400	19.52	537 179 000	Joulukuu 8
79 933 100	3 650 000	83 633 100	15.65	534 425 200	15
147 489 800	3 650 000	151 139 800	24.16	625 592 000	23
168 186 300	3 650 000	171 836 300	26.28	653 896 600	30
²⁸ / ₂ 415 593 500	⁷ / ₁ 108 413 000	⁷ / ₁ 511 229 100	⁷ / ₁ 66.23	²³ / ₆ 854 402 700	{ Korkein Maximum
³¹ / ₁₀ 44 728 600	¹⁵ / ₁₂ 3 650 000	¹⁵ / ₁₂ 83 633 100	¹⁵ / ₁₂ 15.65	³¹ / ₁₀ 471 010 400	{ Alin Minimum
370 864 900	104 763 000	427 596 000	50.58	414 392 300	{ Vaihtelu Ecart
256 558 500	51 816 000	308 374 500	39.84	748 073 600	{ Keskimäärä Moyenne

18. Suomen Pankin kotimainen lainananto yleisölle tai
Prêts intérieurs accordés par la Banque de Finlande aux particuliers

Kuukausi. <i>Mois.</i>	1915		1916	
	Määrä. <i>Montant.</i>	Lisäys (+) tai vähennys (-). <i>Augmentation (+) ou diminution (-).</i>	Määrä. <i>Montant.</i>	Lisäys (+) tai vähennys (-). <i>Augmentation (+) ou diminution (-).</i>
1	2	3	4	5
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.
Tammikuu	88 951 200	— 1 682 700	59 047 700	— 4 673 700
Helmikuu	88 975 800	+ 24 600	55 239 900	— 3 807 800
Maaliskuu	84 666 000	— 4 309 800	51 311 100	— 3 928 800
Huhtikuu	82 736 400	— 1 929 600	50 438 100	— 873 000
Toukokuu	81 237 100	— 1 499 300	48 971 600	— 1 466 500
Kesäkuu	79 524 900	— 1 712 200	49 072 800	+ 101 200
Heinäkuu	77 624 500	— 1 900 400	46 111 400	— 2 961 400
Elokuu	74 197 000	— 3 427 500	43 623 300	— 2 488 100
Syyskuu	73 178 500	— 1 018 500	43 383 100	— 240 200
Lokakuu	71 571 900	— 1 606 600	46 316 500	+ 2 933 400
Marraskuu	70 076 300	— 1 495 600	46 519 500	+ 203 000
Joulukuu	63 721 400	— 6 354 900	43 946 700	— 2 572 800

Kuukausi. <i>Mois.</i>	1919		1920	
	Määrä. <i>Montant.</i>	Lisäys (+) tai vähennys (-). <i>Augmentation (+) ou diminution (-).</i>	Määrä. <i>Montant.</i>	Lisäys (+) tai vähennys (-). <i>Augmentation (+) ou diminution (-).</i>
1	2	3	4	5
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.
Tammikuu	90 759 400	— 13 850 900	283 292 500	— 17 531 900
Helmikuu	85 530 300	— 5 229 100	315 214 600	+ 31 922 100
Maaliskuu	163 248 300	+ 77 718 000	404 640 200	+ 89 425 600
Huhtikuu	209 078 000	+ 45 829 700	415 457 600	+ 10 817 400
Toukokuu	233 233 400	+ 24 155 400	369 466 300	— 45 991 300
Kesäkuu	189 085 200	— 44 148 200	370 282 200	+ 815 900
Heinäkuu	141 342 400	— 47 742 800	368 819 900	— 1 462 300
Elokuu	165 249 700	+ 23 907 300	480 959 200	+112 139 300
Syyskuu	183 485 600	+ 18 235 900	542 929 400	+ 61 970 200
Lokakuu	256 586 600	+ 73 101 000	531 575 000	— 11 354 400
Marraskuu	284 495 900	+ 27 909 300	460 989 800	— 70 585 200
Joulukuu	300 824 400	+ 16 328 500	429 578 500	— 31 411 300

pankeille kunkin kuukauden lopussa vuosina 1915—1922.
et aux banques privées à la fin de chaque mois en 1915—1922.

1917		1918		Kuukausi. Mois.
Määrä. Montant.	Lisäys (+) tai vähennys (-). Augmentation (+) ou diminution (-).	Määrä. Montant.	Lisäys (+) tai vähennys (-). Augmentation (+) ou diminution (-).	
6	7	8	9	10
Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	
41 224 000	— 2 722 700	47 386 800	— 1 398 400	Tammikuu
41 466 100	+ 242 100	47 813 900	+ 427 100	Helmikuu
39 426 500	— 2 039 600	48 125 600	+ 311 700	Maaliskuu
40 823 400	+ 1 396 900	48 386 200	+ 260 600	Huhtikuu
43 350 800	+ 2 527 400	51 041 600	+ 2 655 400	Toukokuu
45 233 600	+ 1 882 800	53 371 600	+ 2 330 000	Kesäkuu
47 588 900	+ 2 355 300	60 372 100	+ 7 000 500	Heinäkuu
46 521 300	— 1 067 600	60 444 700	+ 72 600	Elokuu
47 521 900	+ 1 000 600	61 292 500	+ 847 800	Syyskuu
46 719 000	— 802 900	107 638 800	+ 46 346 300	Lokakuu
45 106 900	— 1 612 100	90 144 000	— 17 494 800	Marraskuu
48 785 200	+ 3 678 300	104 610 300	+ 14 466 300	Joulukuu

1921		1922		Kuukausi. Mois.
Määrä. Montant.	Lisäys (+) tai vähennys (-). Augmentation (+) ou diminution (-).	Määrä. Montant.	Lisäys (+) tai vähennys (-). Augmentation (+) ou diminution (-).	
6	7	8	9	10
Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	
420 515 600	— 9 062 900	701 369 800	— 76 979 900	Tammikuu
499 336 000	+ 78 820 400	809 772 300	+ 108 402 500	Helmikuu
482 671 200	— 16 664 800	784 138 700	— 25 633 600	Maaliskuu
427 858 500	— 54 812 700	769 916 600	— 14 222 100	Huhtikuu
466 446 000	+ 38 587 500	827 056 400	+ 57 139 800	Toukokuu
419 068 900	— 47 377 100	875 175 300	+ 48 118 900	Kesäkuu
422 474 400	+ 3 405 500	851 774 600	— 23 400 700	Heinäkuu
475 251 700	+ 52 777 300	864 242 300	+ 12 467 700	Elokuu
561 498 600	+ 86 246 900	730 178 300	— 134 064 000	Syyskuu
561 617 300	+ 118 700	471 010 400	— 259 167 900	Lokakuu
572 375 200	+ 10 757 900	520 121 600	+ 49 111 200	Marraskuu
778 349 700	+ 205 974 500 ¹⁾	653 896 600	+ 133 775 000	Joulukuu

¹⁾ Jyrkkä lisäys tässä kohden johtuu uusien setelinantomääräysten aiheuttamista muutoksista. *L'augmentation subite de ce poste provient des nouvelles dispositions législatives sur l'émission des billets de banque.*

19. Suomen Pankin
Bilan de la Banque de Finlande

V A R A T. ACTIF.	1 9 2 1		1 9 2 2	
	Mk.	p.	Mk.	p.
Varsinainen kate: <i>Couverture ordinaire:</i>				
Kultakassa ..... <i>Encaisse or</i>	42 624 645	19	43 372 741	54
Ulkomaisia kirjeenvaihtajia ..... <i>Comptes courants à l'étranger</i>	215 711 564	04	707 997 908	12
Lisäkate: <i>Couverture supplémentaire:</i>				
Ulkomaan setelirahaa ja kuponkeja ..... <i>Billets de banque et coupons en monnaies étrangères</i>	778 738	75	895 471	—
Ulkomaisia vekseleitä ..... <i>Effets payables à l'étranger</i>	8 347 629	72	6 163 335	89
Obligatsioneja ulkomaan rahassa ..... <i>Obligations en monnaies étrangères</i>	9 237 741	15	6 930 505	56
Suomen hopearahaa ..... <i>Monnaie d'argent finlandaise</i>	546 892	—	546 970	—
Valtion lyhytaikaisia sitoumuksia ..... <i>Avances à l'Etat à court terme</i>	303 918 600	—	71 712 328	14
Suomen valtio-obligatsioneja Suomen rahassa ..... <i>Obligations d'Etat en monnaie finlandaise</i>	525 464 258	06	511 391 640	—
Vekseleitä Suomen rahassa ..... <i>Effets payables en Finlande</i>	627 445 068	86	562 250 418	26
Muut varat: <i>Autre actif:</i>				
Ulkomaisia vekseleitä ..... <i>Effets payables à l'étranger</i>	—	—	63 760 000	—
Vekseleitä Suomen rahassa ..... <i>Effets payables en Finlande</i>	—	—	28 488 523	70
Hypoteekkilainoja ..... <i>Prêts hypothécaires</i>	28 434 649	62	51 020 466	11
Kassakredittejä ..... <i>Crédits de caisse</i>	1 193 972	—	8 487 215	—
Obligatsioneja Suomen rahassa ..... <i>Obligations en monnaie finlandaise</i>	19 639 363	08	19 736 731	20
Rahaksi lyömätöntä hopeata ..... <i>Lingots d'argent</i>	76 101 60	—	464 845 66	—
Suomen nikkeliä ..... <i>Monnaie de nickel finlandaise</i>	8 083 716	50	6 854 413	75
Suomen vaskirahaa ..... <i>Monnaie de cuivre finlandaise</i>	268 622	21	607 369	55
Tervakoski Osakeyhtiön osakkeita (Paperitehdas) ..... <i>Actions de Tervakoski Aktie Bolag (Papeteries)</i>	7 030 000	—	7 160 000	—
Pankkikiinteistöt ..... <i>Immeubles</i>	6 000 000	—	12 000 000	—
Kalustot ..... <i>Mobilier</i>	100	—	100	—
Eri tilejä ..... <i>Divers</i>	13 490 863	80	10 057 518	81
Kasvaneita korkoja ..... <i>Solde des intérêts</i>	1 911 421	80	—	—
Yhteensä <i>Total</i>	1 820 200 948	38	2 124 898 502	29

tila vuosien 1921 ja 1922 lopussa.
à la fin des exercices 1921 et 1922.

V E L A T. PASSIF.		1 9 2 1		1 9 2 2	
Vaadittaessa maksettavat sitoumukset: Engagements à vue:		Mk.	p.	Mk.	p.
Liikkeessä olevia seteleitä Billets en circulation		1 356 108 067	—	1 420 920 142	—
Valtiorahaston pano- ja ottotilillä Compte courant du Trésor		128 562 847	44	239 311 304	30
Muiden pano- ja ottotilillä Autres comptes courants		57 854 963	03	110 550 804	96
Liikkeessä olevia postivekseleitä Mandats émis par la Banque		2 831 423	05	5 411 056	34
Perityitä vekseleitä Effets encaissés		642 476	12	1 510 335	14
Ulkomaisia kirjeenvaihtajia Comptes courants à l'étranger		12 609 580	10	35 310 785	21
Valtiolainain vuotuismaksuja Annuités d'emprunts d'Etat finlandais		7 451 583	74	6 114 403	25
Eri tilejä Comptes divers		28 155 650	63	24 384 966	05
Valtiorahaston määräaikaisia saatavia Engagements de l'Etat à long terme		—	—	85 000 000	—
Kasvaneita korkoja Intérêts		—	—	879 539	32
Kantarahasto Capital		100 000 000	—	100 000 000	—
Vararahasto Fonds de réserve		50 000 000	—	50 000 000	—
Pankkikiinteistöjen ja kaluston arvo Immeubles et mobilier		6 000 100	—	6 000 100	—
Käyttämättömiä voittovaroja Bénéfices disponibles		69 984 257	27	39 505 065	72
	Yhteensä Total	1 820 200 948	38	2 124 898 502	29
SETELINANTO. EMISSION DES BILLETS.					
Setelinanto-oikeus: Droit d'émission:					
Kultakassa ja ulkomaisia kirjeenvaihtajia Encaisse or et comptes courants à l'étranger		258 336 209	23	751 370 649	66
Setelinanto-oikeus sen lisäksi Droit d'émission supplémentaire		1 500 000 000	—	1 500 000 000	—
	Yhteensä Total	1 758 336 209	23	2 251 370 649	66
Vähennystä punttuvan lisäkatteen vuoksi ¹⁾ Insuffisance de la couverture du droit d'émission supplémentaire ¹⁾		24 266 071	46	340 109 331	15
	Setelinanto-oikeus Droit d'émission	1 734 070 137	77	1 911 261 318	51
Käytetty setelinanto-oikeus: Droit d'émission utilisé:					
Liikkeessä olevia seteleitä Billets en circulation		1 356 108 067	—	1 420 920 142	—
Vaadittaessa maksettavia sitoumuksia Autres engagements à vue		238 108 524	11	422 593 655	25
Myönnettyistä kassakreditiliveistä nostamatta oleva määrä Montant non utilisé des crédits de caisse consentis		472 028	—	2 180 785	—
	Yhteensä Total	1 594 688 619	11	1 845 694 582	25
Käyttämätön setelinanto-oikeus Droit d'émission non utilisé		139 381 518	66	65 566 736	26
	Yhteensä Total	1 734 070 137	77	1 911 261 318	51

¹⁾ Vert. 1. taulu, 5. sarakke. Voir le tableau 1 col. 5.

20. Suomen Pankin tila vuosien
Bilan de la Banque de Finlande à la

		1914		1915	
1		2		3	
		Mk.	p.	Mk.	p.
Setelinantons vastaavat varat: — <i>Couverture de l'émission:</i>					
1	Kultakassa..... <i>Encaisse or.....</i>	42 674 098	80	42 640 772	91
2	Suomen hopearahaa..... <i>Monnaie d'argent finlandaise.....</i>	1 666 183	25	1 300 807	—
3	Obligatsioneja ulkomaan rahassa..... <i>Obligations en monnaies étrangères.....</i>	22 470 335	35	65 850 918	78
4	Ulkomaisia kirjeenvaihtajia..... <i>Comptes courants à l'étranger.....</i>	85 241 994	52	253 648 259	98
5	Ulkomaan setelirahaa ja kuponkeja..... <i>Billets de banque et coupons en monnaies étrangères.....</i>	2 646 043	69	3 121 483	94
6	Ulkomaisia vekseleitä..... <i>Effets payables à l'étranger.....</i>	5 195 989	33	4 643 496	31
7	Suomen valtio-obligatsioneja Suomen rahassa..... <i>Obligations d'Etat en monnaie finlandaise.....</i>	—	—	—	—
8	Valtion lyhytaikaisia sitoumuksia..... <i>Avances à l'Etat à court terme.....</i>	—	—	—	—
Kotimaisia saatavia: <i>Placements en Finlande:</i>					
9	Vekseleitä Suomen rahassa..... <i>Effets payables en Finlande.....</i>	60 419 384	92	51 697 031	59
10	Hypoteekkilainoja..... <i>Prêts hypothécaires.....</i>	25 786 995	83	8 839 599	31
11	Kassakredititvejä..... <i>Crédits de caisse.....</i>	4 427 469	97	3 184 739	25
Muit varat: <i>Autre actif:</i>					
12	Obligatsioneja Saksassa ¹⁾ ..... <i>Obligations en Allemagne.....</i>	10 391 241	99	10 391 241	99
13	Kirjeenvaihtajia Saksassa ja Itävallassa ¹⁾ ..... <i>Correspondants en Allemagne et Autriche.....</i>	22 437 344	20	22 504 532	86
14	Obligatsioneja Suomen rahassa..... <i>Obligations en monnaie finlandaise.....</i>	1 999 768	—	4 805 869	—
15	Pankkikiinteistöt..... <i>Immeubles de la Banque.....</i>	3 374 176	98	3 642 532	99
16	Kalusto..... <i>Mobilier.....</i>	100	—	100	—
17	Muita varoja..... <i>Divers.....</i>	549 701	61	969 781	41
Yhteensä <i>Total</i>		289 280 878	44	477 241 167	32

¹⁾ Olleet takavarikossa vuosina 1914—1919. *Séquestrées en 1914—1919.*

1914—1920 lopussa. — A. Varat.

fin des exercices 1914—1920. — A. Actif.

1916		1917		1918		1919		1920		
4		5		6		7		8		
Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	
42 650 775	98	42 629 208	69	42 661 209	90	42 628 543	09	42 625 422	43	1
941 978	—	818 551	—	536 158	—	535 657	50	537 034	50	2
256 883 653	—	434 423 395	05	406 773 450	14	171 914 102	84	166 430 400	25	3
275 106 696	56	464 249 476	50	355 064 354	32	74 553 805	50	180 265 874	64	4
2 642 188	26	2 020 992	26	164 118	48	357 561	37	845 451	12	5
2 121 184	80	356 633	56	711 566	—	81 735 193	01	51 888 419	11	6
—	—	—	—	427 069 205	—	823 405 561	77	476 091 580	75	7
—	—	—	—					420 965 000	—	8
34 171 159	68	34 806 826	01	45 142 610	53	158 632 464	30	219 574 085	14	9
5 583 567	63	5 837 736	74	23 321 650	80	31 666 719	38	33 749 166	55	10
4 191 932	80	5 140 644	62	12 646 028	02	1 787 845	77	2 032 236	50	11
10 391 241	99	10 391 241	99	10 391 241	99	—	—	—	—	12
22 448 297	86	22 448 297	86	21 918 974	69	—	—	—	—	13
4 401 429	—	6 205 835	—	6 062 913	50	6 627 269	50	15 919 879	50	14
3 554 444	70	3 466 356	41	3 378 268	12	3 378 268	12	5 875 766	87	15
100	—	100	—	100	—	100	—	100	—	16
2 412 717	97	3 048 452	38	806 463	85	707 135	11	2 783 711	06	17
667 501 368	23	1 035 838 748	07	1 356 618 313	34	1 397 930 227	26	1 619 584 128	42	

20. (Jatk.) Suomen Pankin tila vuosien
Bilan de la Banque de Finlande à la fin

		1914		1915	
1		2		3	
		Mk.	p.	Mk.	p.
Vaadittaessa maksettavat sitoumukset: <i>Engagements à vue:</i>					
1	Liikkeessä olevia seteleitä ..... <i>Billets en circulation</i>	141 724 276	—	231 614 134	—
2	Liikkeessä olevia postivekseleitä ..... <i>Mandats émis par la Banque</i>	944 355	01	3 020 787	61
3	Liikkeessä olevia osotuksia Pietarin konttoriin ..... <i>Mandats émis par la Banque sur la Succurs. de Pétersbourg</i>	38 363	72	333 387	99
4	Valtiorahaston pano- ja ottotilillä ..... <i>Compte courant du Trésor</i>	8 721 137	28	9 074 086	93
5	Muiden pano- ja ottotilillä ..... <i>Autres comptes courants</i>	14 695 226	76	136 688 720	31
6	Perityitä vekseleitä ..... <i>Effets encaissés</i>	130 040	10	215 331	98
7	Ulkomaisia kirjeenvaihtajia ..... <i>Comptes courants à l'étranger</i>	8 063 377	04	1 868 677	82
8	Voittovaroista varattu ..... <i>Bénéfice réservé</i>	1 200 000	—	200 000	—
9	Valtiolainain vuotuismaksuja ..... <i>Annuités d'emprunts d'Etat finlandais</i>	—	—	—	—
10	Eri tilejä ..... <i>Comptes divers</i>	831 241	99	2 639 907	98
11	Kantarahasto ..... <i>Capital</i>	25 000 000	—	25 000 000	—
12	Vararahasto ..... <i>Fonds de réserve</i>	68 425 301	21	58 943 499	71
13	Pankkikiinteistöjen ja kaluston arvo ..... <i>Immeubles et mobilier</i>	3 374 276	98	3 642 632	99
14	Käyttämättömiä voittovaroja ..... <i>Bénéfices disponibles</i>	16 133 282	35	4 000 000	—
Yhteensä <i>Total</i>		239 280 878	44	477 241 167	32

1914—1920 lopussa. — B. Velat.

des exercices 1914—1920. — B. Passif.

1916		1917		1918		1919		1920		
4		5		6		7		8		
Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	
421 284 106	—	764 485 158	—	1 156 196 102	—	1 123 942 801	—	1 341 041 560	—	1
1 135 667	93	3 261 144	01	6 375 367	89	6 607 008	65	6 684 189	31	2
67 352	20	89 601	41	54 352	17	51 365	17	51 365	17	3
9 251 636	24	10 004 944	61	60 445 709	41	6 077 984	34	26 064 783	60	4
116 076 202	53	237 840 256	58	108 615 404	97	117 030 619	96	53 138 646	22	5
769 052	72	301 548	60	156 535	43	684 508	46	177 783	30	6
16 043 864	96	7 927 694	41	11 278 020	31	8 308 356	28	5 810 407	01	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
—	—	—	—	—	—	27 082	50	6 015 524	50	9
7 177 124	72	7 213 181	35	8 811 602	06	12 369 340	89	8 628 922	92	10
25 000 000	—	4 715 219	10	4 715 219	10	25 000 000	—	100 000 000	—	11
58 943 499	71	—	—	—	—	68 513 389	50	17 707 286	17	12
3 554 544	70	—	—	—	—	3 378 368	12	5 875 866	87	13
8 198 316	52	—	—	—	—	25 939 402	39	48 387 793	35	14
667 501 368	23	1 035 838 748	07	1 356 648 313	34	1 397 930 227	26	1 619 584 128	42	

21. Yleiskatsaus Suomen Pankin omiin
Fonds de la Banque de Finlande à

Vuosi. Année.	Kantarahasto. Capital.		Vararahasto. Fonds de réserve.		Kiinteistön ja kaluston arvoa vastaavat varat. Immeubles et mobilier.		Käyttämättömiä voittovaroja. Bénéfices non employés.		Yhteensä. Total.	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.
1868	4 150 000	—	8 192 988	71	—	—	—	—	12 342 988	71
1869	4 150 000	—	6 824 863	17	—	—	—	—	10 974 863	17
1870	4 150 000	—	7 152 181	56	—	—	—	—	11 302 181	56
1871	4 150 000	—	8 412 915	46	—	—	—	—	12 562 915	46
1872	4 150 000	—	9 569 927	71	—	—	—	—	13 719 927	71
1873	4 150 000	—	10 933 303	67	—	—	—	—	15 083 303	67
1874	4 150 000	—	13 184 419	49	—	—	—	—	17 334 419	49
1875	4 150 000	—	14 056 187	29	—	—	—	—	18 206 187	29
1876	6 000 000	—	13 727 362	69	—	—	—	—	19 727 362	69
1877	6 000 000	—	9 000 000	—	—	—	5 717 810	10	20 717 810	10
1878	6 000 000	—	9 000 000	—	—	—	7 553 926	44	22 553 926	44
1879	6 000 000	—	9 000 000	—	—	—	7 753 500	77	22 753 500	77
1880	6 000 000	—	9 000 000	—	—	—	8 354 246	04	23 354 246	04
1881	6 000 000	—	9 000 000	—	902 432	66	8 513 217	10	24 415 649	76
1882	6 000 000	—	9 000 000	—	1 040 000	—	10 134 133	89	26 174 133	89
1883	6 000 000	—	9 000 000	—	1 193 806	70	5 848 719	74	22 042 526	44
1884	6 000 000	—	9 000 000	—	1 196 279	34	7 307 064	65	23 503 343	99
1885	6 000 000	—	9 000 000	—	1 197 845	34	9 208 678	92	25 406 524	26
1886	6 000 000	—	9 000 000	—	1 255 809	71	11 036 575	81	27 292 385	52
1887	6 000 000	—	9 000 000	—	1 302 843	67	4 772 834	25	21 075 677	92
1888	6 000 000	—	9 000 000	—	1 302 843	67	1 436 798	44	17 739 642	11
1889	10 000 000	—	5 762 775	76	1 302 843	67	2 288 327	30	19 353 946	73
1890	10 000 000	—	6 308 368	11	1 302 843	67	3 925 104	37	21 536 316	15
1891	10 000 000	—	6 885 682	60	1 302 843	67	5 657 047	33	23 845 574	10
1892	10 000 000	—	7 457 470	87	1 302 843	67	4 568 017	97	23 328 332	51
1893	10 000 000	—	10 000 000	—	1 237 692	92	3 731 008	69	24 968 701	61
1894	10 000 000	—	10 000 000	—	1 219 576	88	5 268 918	40	26 488 495	28
1895	10 000 000	—	12 831 225	36	1 204 093	87	1 336 428	36	25 371 747	59

varoihin vuosien 1868—1922 lopussa.

la fin des exercices 1868—1922.

Vuosi. Année.	Kantarahasto. Capital.	Vararahasto. Fonds de réserve.	Kiinteistön ja kaluston arvoa vastaavat varat. Immeubles et mobilier.	Käyttämättömiä voittovaroja. Bénéfices non employés.	Yhteensä. Total.					
1	2		3		4		5		6	
	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.
1896	10 000 000	—	13 299 254	17	1 267 134	09	3 233 524	57	27 799 912	83
1897	10 000 000	—	13 812 697	18	1 373 206	49	5 148 853	60	30 334 757	27
1898	10 000 000	—	14 532 123	51	1 353 028	89	6 559 106	26	32 444 258	66
1899	10 000 000	—	15 334 621	95	1 361 330	69	7 889 055	37	34 585 008	01
1900	10 000 000	—	22 426 047	77	1 319 982	49	5 182 764	43	38 928 794	69
1901	25 000 000	—	8 814 840	06	1 278 634	29	7 060 349	02	42 153 823	37
1902	25 000 000	—	10 992 808	02	1 237 286	09	8 534 112	10	45 764 206	21
1903	25 000 000	—	13 244 375	53	1 195 937	89	10 302 826	20	49 743 139	62
1904	25 000 000	—	15 000 000	—	1 166 008	86	13 464 903	46	54 630 912	32
1905	25 000 000	—	20 000 000	—	1 137 291	06	7 233 322	26	53 370 613	32
1906	25 000 000	—	20 000 000	—	1 108 573	26	12 789 470	65	58 898 043	91
1907	25 000 000	—	30 000 000	—	1 739 855	46	5 032 092	94	61 771 948	40
1908	25 000 000	—	35 032 092	94	1 927 852	06	7 679 691	62	69 639 636	62
1909	25 000 000	—	42 711 784	56	2 351 103	50	5 915 456	32	75 978 344	38
1910	25 000 000	—	48 627 240	88	2 498 564	83	7 943 613	36	84 069 419	07
1911	25 000 000	—	56 570 854	24	2 546 275	33	8 415 728	61	92 532 858	18
1912	25 000 000	—	60 616 582	85	2 713 499	61	7 182 566	42	95 512 648	88
1913	25 000 000	—	65 169 149	27	3 061 187	94	8 256 151	94	101 486 489	15
1914	25 000 000	—	68 425 301	21	3 374 276	98	6 133 282	35	102 932 860	54
1915	25 000 000	—	58 943 499	71	3 642 632	99	—	—	87 586 132	70
1916	25 000 000	—	58 943 499	71	3 554 544	70	8 198 316	52	95 696 360	93
1917	4 715 219	10	—	—	—	—	—	—	4 715 219	10
1918	4 715 219	10	—	—	—	—	—	—	4 715 219	10
1919	25 000 000	—	68 513 389	50	3 378 368	12	25 939 402	39	122 831 160	01
1920	100 000 000	—	17 707 286	17	5 875 866	87	48 387 793	35	171 970 946	39
1921	100 000 000	—	50 000 000	—	6 000 100	—	69 984 257	27	225 984 357	27
1922	100 000 000	—	50 000 000	—	6 000 100	—	39 505 065	72	195 505 165	72

22. Suomen Pankin voitto- ja
Compte profits et pertes de la

		1916		1917	
1		2		3	
		Mk.	p.	Mk.	p.
TULOJA:					
<i>KREDIT:</i>					
1	Korkoja kotimaisesta lainansלייכהעעעעעע <i>Intérêts sur les avances en Finlande</i>	2 584 486	06	3 260 853	18
2	Korkoja ulkomaisilta kirjeenvaihtajilta <i>Intérêts sur comptes courants à l'étranger</i>	7 599 316	51	11 145 829	—
3	Korkoja obligatsioneista <i>Intérêts sur obligations</i>	7 312 355	41	21 067 567	67
4	Agio	10 459 570	48	41 044 892	36
5	Provisiioneja <i>Commissions</i>	644 414	68	288 436	93
6	Maksettuja epävarmoja saamisia <i>Rentrées sur créances douteuses</i>	364 360	08	28 218	67
7	Valtioavustus Pankin aseman vahvistamiseksi <i>Subvention du Gouvernement finlandais pour fortifier la situation de la Banque</i>	—	—	—	—
	Yhteensä <i>Total</i>	28 914 503	22	76 785 797	81
8	TAPPIO <i>Perte nette</i>	—	—	90 893 053	54
	Yhteensä <i>Total</i>	28 914 503	22	167 678 851	35
MENOJA:					
<i>DEBET:</i>					
9	Palkkoja ja palkkioita <i>Personnel</i>	841 743	66	1 006 331	31
10	Eläkkeitä <i>Pensions</i>	43 975	—	52 133	33
11	Pankkivaltuusmiesten palkkioita ja kuluja <i>Honoraires et frais des Représentants de la Diète</i>	19 566	26	23 788	52
12	Setelien valmistus <i>Fabrication des billets de banque</i>	645 085	34	891 416	68
13	Erinäisiä kuluja <i>Divers</i>	181 326	42	307 678	—
14	Agio, kurssitappio <i>Agio perte</i>	19 710 672	42	158 938 909	51
15	Epävarmoihin saamisiin siirretty <i>Transféré sur créances douteuses</i>	—	—	—	—
16	Obligatsioiden tiliarvoa alennettu <i>Amortissement sur obligations</i>	3 273 817	60	6 458 594	—
17	Pankkiinteistöjen tiliarvoa alennettu <i>Dépréciation des immeubles de la Banque</i>	—	—	—	—
18	Kaluston tiliarvoa alennettu <i>Dépréciation du mobilier de la Banque</i>	—	—	—	—
19	Poistettu kapinan aiheuttama tappio <i>Amortissement de la perte sur l'insurrection</i>	—	—	—	—
20	Alennettu ruplamääräisten obligatsioiden tiliarvoa <i>Dépréciation des titres en roubles</i>	—	—	—	—
21	Alennettu ruplamääräisten saatavien tiliarvoa <i>Dépréciation des créances en roubles</i>	—	—	—	—
	Yhteensä <i>Total</i>	24 716 186	70	167 678 851	35
22	PUHDAS VOITTO <i>Bénéfice net</i>	4 198 316	52	—	—
	Yhteensä <i>Total</i>	28 914 503	22	167 678 851	35

tappiotili vuosina 1916—1922.

Banque de Finlande en 1916—1922.

1918		1919		1920		1921		1922		
4		5		6		7		8		
Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	
3 502 455	32	5 851 595	74	47 739 745	72	45 651 980	62	67 793 791	43	1
9 894 641	34	6 128 026	63	2 857 241	58	5 496 126	79	4 378 660	52	2
8 680 464	40	30 631 771	41	29 558 775	63	32 592 255	70	30 691 633	36	3
10 460 115	19	80 168 965	18	949 409	97	35 433 184	39	—	—	4
331 624	76	559 180	69	822 362	74	631 179	95	751 257	90	5
5 619	68	8 413	56	10 869	36	19 882	38	883 051	90	6
350 000 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
382 874 920	69	123 347 953	21	81 938 405	—	119 874 609	83	104 498 395	11	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
382 874 920	69	123 347 953	21	81 938 405	—	119 874 609	83	104 498 395	11	
1 383 892	83	1 999 468	35	2 979 114	78	3 983 807	23	5 095 317	76	9
56 820	83	77 491	67	124 662	46	173 211	83	165 564	84	10
27 814	86	30 056	23	38 359	55	54 386	21	73 186	22	11
1 350 127	69	2 126 001	63	2 663 019	78	4 842 114	19	7 940 799	03	12
553 521	98	989 596	29	1 050 299	66	1 765 814	07	1 850 375	82	13
29 414 594	21	—	—	—	—	¹⁾ 5 466 100	75	76 005 211	89	14
—	—	9 398	13	3 760	—	²⁾ 884 812	03	—	—	15
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
88 088	29	—	—	—	—	4 190 952	64	2 655 031	74	17
—	—	—	—	—	—	—	—	250 827	50	18
116 200 328	14	—	—	—	—	—	—	—	—	19
177 584 774	54	—	—	—	—	—	—	—	—	20
56 214 897	32	—	—	—	—	—	—	—	—	21
382 874 920	69	5 232 012	30	6 859 216	23	21 361 198	95	94 036 314	80	
—	—	118 115 940	91	75 079 188	77	98 513 410	88	10 462 080	31	22
382 874 920	69	123 347 953	21	81 938 405	—	119 874 609	83	104 498 395	11	

¹⁾ Tappiota pankin Saksassa takavarikoiduista saatavista. — Perte sur les avoirs de la Banque séquestrés en Allemagne (après liquidation avec le Trésor).

²⁾ Tähän sisältyvät m. m. maailmansodan alussa Brüsselissä takavarikoidut Fr. 878 612: 03. — Y compris la contrevaieur de Frcs. 878 612: 03 séquestrés à Bruxelles au commencement de la guerre.

23. Suomen Pankin voittovarojen

Bénéfice net de la Banque de Finlande

Vuosi. Année.	Kunakin vuonna käytettävissä ollut voitto. <i>Bénéfices.</i>						Voitto- <i>Répar-</i>			
	Käyttämätöntä voittoa edellisiltä vuosilta. <i>Report de l'exer-</i> <i>cice précédent.</i>		Vuoden voitto. <i>Bénéfice de</i> <i>l'exercice.</i>		Yhteensä. <i>Total.</i>		Siirretty kanta- rahastoon. <i>Transféré au</i> <i>capital.</i>		Siirretty vara- rahastoon. <i>Transféré au</i> <i>compte Réser-</i> <i>ves.</i>	
	1		3		4		5		6	
	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.
1891	6 925 104	37	2 558 798	95	9 483 903	32	—	—	577 314	49
1892	5 657 047	83	2 536 694	10	8 193 741	93	—	—	571 788	27
1893	7 372 412	66	1 908 026	14	9 280 438	80	—	—	2 495 494	42
1894	4 535 403	38	1 828 450	71	6 363 854	09	—	—	—	—
1895	6 073 313	09	2 369 066	76	8 442 379	85	—	—	2 831 225	36
1896	4 361 613	49	2 758 207	53	7 119 821	02	—	—	611 570	32
1897	6 258 709	70	2 803 313	04	9 062 022	74	—	—	638 443	01
1898	6 581 678	04	2 877 705	33	9 459 383	37	—	—	719 426	33
1899	7 649 531	65	3 408 593	77	11 058 125	42	—	—	852 148	44
1900	9 449 055	37	3 724 146	64	13 173 202	01	—	—	7 091 425	82
1901	6 081 776	19	4 166 376	88	10 248 153	07	—	—	1 388 792	29
1902	7 960 349	02	3 800 562	43	11 760 911	45	—	—	2 177 967	96
1903	9 434 112	10	4 054 702	53	13 488 814	63	—	—	2 251 567	51
1904	11 202 826	20	4 017 701	73	15 220 527	93	—	—	1 755 624	47
1905	13 464 903	46	3 768 418	80	17 233 322	26	—	—	5 000 000	—
1906	12 233 322	26	5 556 148	39	17 789 470	65	—	—	—	—
1907	17 789 470	65	5 692 092	94	23 481 563	59	—	—	10 000 000	—
1908	12 821 563	59	7 896 406	02	20 717 969	61	—	—	5 032 092	94
1909	7 679 691	62	6 369 525	56	14 049 217	18	—	—	7 679 691	62
1910	5 915 456	32	8 119 392	49	14 034 848	81	—	—	5 915 456	32
1911	7 943 613	36	8 519 007	76	16 462 621	12	—	—	7 943 613	36
1912	8 415 728	61	7 405 359	35	15 821 087	96	—	—	4 045 728	61
1913	11 552 566	42	8 659 408	92	20 211 975	34	—	—	4 552 566	42
1914	14 256 151	94	6 501 940	04	20 758 091	98	—	—	3 256 151	94
1915	16 133 282	35	—	—	16 133 282	35	—	—	—	—
1916	4 000 000	—	4 198 316	52	8 198 316	52	—	—	—	—
1917	8 198 316	52	—	—	8 198 316	52	—	—	—	—
1918	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1919	—	—	118 115 940	91	118 115 940	91	20 284 780	90	71 891 757	62
1920	25 939 402	39	75 079 188	77	101 018 591	16	—	—	24 193 896	67
1921	48 387 793	85	98 513 410	88	146 901 204	23	—	—	32 416 946	96
1922	69 984 257	27	10 462 080	31	80 446 337	58	—	—	—	—

¹⁾ Vuoden 1921 tilinpäätöksen yhteydessä siirrettiin Venäjän valtakunnan rahaston velkasi-
toumusten kirjattu arvo 31.6 milj. mk. valtion lyhytaikaisiin sitoumuksiin. Lopullisessa asian
järjestelyssä Suomen Pankki voittovaroillaan itse poisti tästä määrästä 19.9 milj. mk. Loput, 71.7
milj. mk., valtio kuuden vuoden kuluessa käteisesti suorittaa Suomen Pankille.

käyttö vuosina 1891—1922.

en 1891—1922 et sa répartition.

varojen käyttö.										
tition.										
Käytetty pankki-rakennuksiin. <i>Dépenses de construction.</i>		Käytetty tappion korvaamiseen. <i>Pour couvrir la perte.</i>		Käytetty eduskunnan päätöksen mukaan. <i>Disposé selon résolution de la Diète.</i>		Jätetty käyttämättä. <i>Bénéfice non employé.</i>		Yhteensä. <i>Total.</i>		Vuosi <i>Année.</i>
7		8		9		10		10		11
Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	
—	—	—	—	3 249 541	—	5 657 047	83	9 483 903	32	1891
—	—	—	—	249 541	—	7 372 412	66	8 193 741	93	1892
—	—	—	—	2 249 541	—	4 535 403	38	9 280 438	80	1893
—	—	—	—	290 541	—	6 073 313	09	6 363 854	09	1894
—	—	—	—	1 249 541	—	4 361 613	49	8 442 379	85	1895
—	—	—	—	249 541	—	6 258 709	70	7 119 821	02	1896
—	—	—	—	1 841 901	69	6 531 678	04	9 062 022	74	1897
—	—	—	—	1 090 425	39	7 649 531	65	9 459 333	37	1898
—	—	—	—	756 921	61	9 449 055	37	11 058 125	42	1899
—	—	—	—	—	—	6 081 776	19	13 173 202	01	1900
—	—	—	—	899 011	76	7 960 349	02	10 248 153	07	1901
148 831	39	—	—	—	—	9 434 112	10	11 760 911	45	1902
34 420	92	—	—	—	—	11 202 826	20	13 488 814	63	1903
—	—	—	—	—	—	13 464 903	46	15 220 527	93	1904
—	—	—	—	—	—	12 233 322	26	17 233 322	26	1905
—	—	—	—	—	—	17 789 470	65	17 789 470	65	1906
660 000	—	—	—	—	—	12 821 563	59	23 481 563	59	1907
216 714	40	—	—	7 789 470	65	7 679 691	62	20 717 969	61	1908
454 069	24	—	—	—	—	5 915 456	32	14 049 217	18	1909
175 779	13	—	—	—	—	7 943 613	36	14 034 848	81	1910
103 279	15	—	—	—	—	8 415 728	61	16 462 621	12	1911
222 792	93	—	—	—	—	11 552 566	42	15 821 087	96	1912
403 256	98	—	—	1 000 000	—	14 256 151	94	20 211 975	34	1913
368 657	69	—	—	1 000 000	—	16 133 282	35	20 758 091	98	1914
329 725	02	11 803 557	33	—	—	4 000 000	—	16 133 282	35	1915
—	—	—	—	—	—	8 198 316	52	8 198 316	52	1916
—	—	8 198 316	52	—	—	—	—	8 198 316	52	1917
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1918
—	—	—	—	—	—	25 939 402	39	118 115 940	91	1919
2 497 498	75	—	—	25 939 402	39	48 337 793	35	101 018 591	16	1920
—	—	—	—	44 500 000	—	69 934 257	27	146 901 204	23	1921
—	—	1) 19 941 271	86	21 000 000	—	39 505 065	72	80 446 337	58	1922

1) Dans le bilan à fin 1921 les bons du Trésor de l'Etat russe ont été transférés, avec une estimation de 91.6 millions de marcs, aux engagements à court terme de l'Etat. Lors du règlement définitif de l'affaire, la Banque de Finlande a amorti sur ce montant 19.9 millions de marcs par prélèvement sur les bénéfices. Le reste, 71.7 millions de marcs, sera remboursé par l'Etat à la Banque de Finlande dans un délai de six ans.

24. Suomen Pankin clearing-liike vuosina 1907—1922. ¹⁾*Opérations de Clearing de la Banque de Finlande en 1907—1922. ¹⁾*

Kuukausi. <i>Mois.</i>	Postiveksleitä. <i>Mandats émis par les banques.</i>				Shekkejä. <i>Chèques.</i>		Yhteensä. <i>Total.</i>		
	Luku. <i>Nombre.</i>	Määrä. <i>Montant.</i>		Luku. <i>Nombre.</i>	Määrä. <i>Montant.</i>		Luku. <i>Nombre.</i>	Määrä. <i>Montant.</i>	
		1	2		3	4		5	6
		Mk.	p.		Mk.	p.		Mk.	p.
1922									
Tammikuu	31 148	306 148 088	33	6 501	332 384 867	35	37 649	638 532 955	68
Helmikuu	29 146	283 437 030	36	5 626	403 130 049	16	34 772	686 567 079	52
Maaliskuu	35 217	355 695 602	53	6 977	372 606 154	74	42 194	728 301 757	27
Huhtikuu	33 834	340 168 922	89	6 467	386 231 567	06	40 301	726 400 489	95
Toukokuu	36 445	344 813 402	67	7 469	455 173 118	32	43 914	799 986 520	99
Kesäkuu	34 172	336 700 414	46	7 027	444 009 526	65	41 199	780 709 941	11
Heinäkuu	35 778	336 791 294	83	6 800	403 186 554	56	42 578	739 977 849	39
Elokuu	33 065	314 243 035	98	6 793	491 258 199	91	39 858	805 501 235	89
Syyskuu	34 578	331 678 076	94	8 037	521 305 738	21	42 615	852 983 815	15
Lokakuu	39 396	452 930 687	67	9 212	917 555 719	86	48 608	1 370 486 407	53
Marraskuu	39 834	389 970 101	74	9 476	777 391 456	05	49 310	1 167 361 557	79
Joulukuu	40 356	363 046 690	52	9 152	656 850 965	35	49 508	1 019 897 655	87
Yhteensä <i>Total</i>	422 969	4 155 623 348	92	89 537	6 161 083 917	22	512 506	10 316 707 266	14
1921	339 525	3 772 820 649	41	73 204	4 461 508 484	06	412 729	8 234 329 133	47
1920	312 290	3 411 784 863	97	62 635	3 752 157 624	48	374 925	7 163 942 488	45
1919	224 097	2 073 019 377	68	61 858	3 695 409 901	14	285 955	5 768 429 278	82
1918	167 894	1 277 259 623	83	119 434	2 805 685 568	71	287 323	4 082 945 192	54
1917	136 299	770 553 973	17	36 374	1 083 903 486	10	172 673	1 854 457 459	27
1916	113 356	434 615 137	01	24 978	579 317 862	99	138 334	1 013 933 000	—
1915	94 035	208 817 642	59	13 953	133 650 881	—	107 988	342 468 523	59
1914	77 186	139 617 422	80	11 976	67 549 627	69	89 162	207 167 050	49
1913	74 444	139 286 467	95	12 017	58 212 150	91	86 461	197 498 618	86
1912	65 497	128 650 351	44	11 341	53 822 517	31	76 833	182 472 868	75
1911	59 305	113 744 782	85	9 806	61 668 551	48	69 111	175 413 334	33
1910	54 946	98 833 892	96	9 387	33 972 697	75	64 333	137 806 590	71
1909	54 256	87 831 688	59	7 587	48 994 732	54	61 843	136 826 421	13
1908	52 499	84 950 093	63	6 927	25 981 788	30	59 426	110 931 881	98
1907	50 137	79 390 088	55	5 472	20 522 934	87	55 609	99 913 023	42

¹⁾ Tähän ei sisälly toukokuulla 1922 alkanut clearingliike viidessä Suomen Pankin sivukonttorissa. Ne sont pas comprises ici les opérations de clearing qui commencèrent en mai 1922 dans cinq des succursales de la Banque de Finlande.

25. Suomen Pankin avoimet talletukset vuosien 1902—1922 loppussa.

Effets et titres déposés à la Banque en dépôts ouverts en 1902—1922.

Vuoden loppussa. A la fin de l'année.	Jätetty hoidettavaksi. <i>Effets et titres pris en dépôt et soignés par la Banque.</i>		Jätetty talletettaviksi. <i>Effets et titres pris en dépôt.</i>		Yhteensä <i>Total.</i>	
	Luku. <i>Nombre.</i>	Määrä. <i>Montant.</i>	Luku. <i>Nombre.</i>	Määrä. <i>Montant.</i>	Luku. <i>Nombre.</i>	Määrä. <i>Montant.</i>
	1	2	3	4	5	6
		Mk.		Mk.		Mk.
1902	102	5 973 200	8	195 300	110	6 168 500
1903	101	6 188 600	5	114 400	106	6 303 000
1904	106	6 294 300	3	54 800	109	6 349 100
1905	142	8 118 700	4	76 400	146	8 195 100
1906	156	8 688 600	6	102 500	162	8 791 100
1907	133	9 404 100	4	86 400	137	9 490 500
1908	141	9 848 000	3	2 030 100	144	11 878 100
1909	132	9 172 200	2	1 870 000	134	11 042 200
1910	126	10 186 600	—	—	126	10 186 600
1911	141	9 112 900	2	2 515 000	143	11 627 900
1912	136	9 589 900	3	346 200	139	9 936 100
1913	144	10 108 400	1	146 200	145	10 254 600
1914	138	10 233 000	5	7 599 400	143	17 832 400
1915	136	11 240 300	8	8 625 300	144	19 865 600
1916	133	10 838 500	14	13 779 600	147	24 618 100
1917	134	10 657 500	16	19 532 500	150	30 210 000
1918	133	16 239 600	25	20 656 600	158	36 896 200
1919	128	16 059 500	61	143 637 200	189	159 716 700
1920	115	15 153 800	55	160 567 700	170	175 721 500
1921	114	16 007 300	49	144 262 700	163	160 270 000
1922	68	12 325 900	34	118 436 900	102	130 762 800

26. Suomen Pankin avista myyntikurssit vuonna 1922.

Cours de change à vue en 1922.

Kultapariteetit.

Parité d'or.

{ 1 Punta = 25.2215 Mk.   { 100 Frangia (Ranskan, Belgian, Sveitsin) = 100 Mk.
 { 100 Mk. = 3.9649 Puntaa.   { 100 Mk. = 100 Frangia.

{ 100 Rmk. = 123.4568 Mk.   { 100 Florinia = 208.3193 Mk.
 { 100 Mk. = 81.00 Rmk.   { 100 Mk. = 43.0031 Florinia.

{ 100 Kruunua (Itävallan, Tšhekkoslovakian) = 105.0135 Mk.
 { 100 Mk. = 95.2259 Kr.

{ 100 Kruunua (Ruotsin, Tanskan, Norjan) = 138.8889 Mk.
 { 100 Mk. = 72.00 Kr.

{ 1 Dollari = 5.1826 Mk.
 { 100 Mk. = 19.2953 Dollaria.

Päivä. Date.	Punta. Londres.	R. Frangi. Paris.	B. Frangi. Bruxelles.	Saksan- markka. Berlin.	Florinti. Amsterdam.	Sv. Frangi. Bella.	R. Kruunua. Stockholm.	N. Kruunua. Christiania.	F. Kruunua. Copenhague.	Dollari. New York.	Tsh. kruunua. Peking.	Viron markka. Reval.
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.
Tammik.	2	222: 50	424: —	407: —	29: —	1952: —	1038: —	1330: —	850: —	1060: —	53: —	—
	3	223: —	428: —	410: —	28: 75	1956: —	1042: —	1325: —	844: —	1064: —	53: —	—
	4	221: 50	423: —	405: —	28: —	1946: —	1027: —	1315: —	830: —	1055: —	52: 75	—
	5	222: 50	423: —	405: —	27: 75	1946: —	1030: —	1315: —	827: —	1055: —	53: —	—
	9	227: —	431: —	412: —	27: 75	1986: —	1050: —	1335: —	841: —	1081: —	54: 50	—
	10	227: —	440: —	424: —	32: —	1986: —	1050: —	1335: —	840: —	1068: —	54: —	—
	11	228: —	446: —	430: —	31: 50	1988: —	1050: —	1345: —	840: —	1068: —	54: —	—
	12	228: 25	444: —	428: —	30: 75	1984: —	1050: —	1345: —	840: —	1070: —	54: —	—
	13	225: 50	440: —	425: —	29: 50	1963: —	1040: —	1330: —	835: —	1065: —	53: 25	—
	14	225: 50	435: —	420: —	28: 50	1963: —	1040: —	1330: —	835: —	1068: —	53: 50	—
	16	226: —	437: —	420: —	29: 50	1963: —	1040: —	1330: —	835: —	1068: —	53: 50	—
	17	226: —	440: —	424: —	29: —	1966: —	1040: —	1330: —	835: —	1068: —	53: 50	—
	18	226: —	440: —	424: —	29: —	1966: —	1045: —	1330: —	837: —	1070: —	53: 50	—
	19	225: 50	436: —	420: —	28: 25	1965: —	1045: —	1330: —	838: —	1070: —	53: 50	—
	20	225: 50	436: —	420: —	28: —	1965: —	1045: —	1330: —	838: —	1072: —	53: 50	—
	21	225: —	436: —	420: —	27: —	1952: —	1045: —	1330: —	838: —	1070: —	53: 25	—
	23	225: 25	434: —	418: —	27: —	1950: —	1045: —	1330: —	838: —	1068: —	53: 50	—
	24	225: 25	430: —	415: —	26: 25	1945: —	1045: —	1330: —	838: —	1068: —	53: 50	—
	25	225: —	430: —	415: —	25: 25	1942: —	1045: —	1330: —	838: —	1068: —	53: 50	—
	26	224: 75	433: —	417: —	26: 50	1942: —	1040: —	1330: —	838: —	1068: —	53: 50	—
	27	225: —	433: —	415: —	26: 50	1945: —	1040: —	1330: —	838: —	1068: —	53: 50	—
	28	220: —	424: —	405: —	25: 75	1900: —	1020: —	1300: —	812: —	1035: —	52: —	—
	30	211: —	408: —	390: —	25: —	1830: —	980: —	1250: —	780: —	993: —	49: 75	—
	31	211: —	408: —	390: —	24: 75	1830: —	976: —	1250: —	782: —	993: —	49: 75	—
Helmik.	1	211: —	408: —	390: —	24: 75	1830: —	965: —	1250: —	782: —	993: —	49: 25	14: 25
	2	212: 50	412: —	395: —	24: 50	1837: —	975: —	1260: —	789: —	1003: —	49: 75	14: 50
	3	212: 50	413: —	395: —	24: 50	1834: —	970: —	1260: —	789: —	1003: —	49: 50	14: 50
	4	215: —	418: —	400: —	24: 50	1853: —	980: —	1275: —	797: —	1014: —	50: —	14: 50
	6	216: 50	420: —	402: —	25: —	1867: —	990: —	1285: —	804: —	1020: —	50: —	14: 50
	7	218: —	424: —	405: —	25: —	1880: —	995: —	1300: —	813: —	1027: —	50: 50	14: 50
	8	218: —	424: —	405: —	25: —	1875: —	995: —	1300: —	819: —	1023: —	50: 25	14: 50

¹⁾ Viron markan kurssia alettiin säännöllisesti noteerata 1 p. helmikuuta 1922. Pour Reval la Banque ca commencé à coter les cours le 1 février 1922.

26. (Jatk.) Suomen Pankin avista myyntikurssit vuonna 1922.

Cours de change à vue en 1922.

Päivä. Date.	Punta. Londres.	R. Frangi. Paris.	B. Frangi. Bruxelles.	Saksan- markka. Berlín.	Amsterdam. Amsterdam.	Sv. Frangi. Bale.	R. Kruunu. Stockholm.	N. Kruunu. Christiania.	T. Kruunu. Copenhague.	New York. New York.	Dollari. New York.	Tsh. kruunu. Pague.	Viiron markka. Reval.	
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	
Helmik.	9	219:—	427:—	407:—	25:50	1883:—	990:—	1310:—	827:—	1026:—	50:50	—	14:50	
	10	219:25	433:—	413:—	26:—	1880:—	983:—	1310:—	835:—	1032:—	50:25	—	14:50	
	11	218:—	430:—	410:—	25:50	1865:—	980:—	1300:—	825:—	1027:—	50:—	—	14:50	
	13	218:25	430:—	410:—	25:25	1872:—	980:—	1300:—	823:—	1030:—	50:50	—	14:50	
	14	218:—	430:—	410:—	25:—	1870:—	990:—	1300:—	823:—	1027:—	50:25	—	14:50	
	15	217:25	428:—	410:—	25:25	1870:—	985:—	1300:—	830:—	1025:—	50:—	—	14:50	
	16	216:50	430:—	410:—	25:—	1860:—	975:—	1300:—	830:—	1025:—	49:75	—	14:50	
	17	217:50	432:—	412:—	25:—	1865:—	980:—	1310:—	845:—	1035:—	50:—	—	14:50	
	18	216:50	432:—	412:—	24:50	1860:—	980:—	1310:—	850:—	1035:—	50:—	—	14:50	
	20	218:—	438:—	415:—	24:—	1872:—	980:—	1315:—	850:—	1035:—	50:—	—	14:50	
	21	218:25	452:—	430:—	23:—	1880:—	975:—	1310:—	845:—	1030:—	50:—	—	14:50	
	22	217:—	452:—	430:—	22:50	1886:—	975:—	1310:—	845:—	1030:—	49:50	—	14:50	
	23	217:—	446:—	426:—	22:50	1893:—	975:—	1310:—	841:—	1030:—	49:50	—	14:50	
	24	217:25	450:—	430:—	22:75	1893:—	975:—	1310:—	841:—	1035:—	49:50	—	14:50	
	25	217:50	450:—	430:—	22:75	1893:—	975:—	1310:—	843:—	1035:—	49:50	—	14:50	
	27	218:—	445:—	425:—	22:50	1893:—	975:—	1310:—	841:—	1032:—	49:75	—	14:50	
	28	217:50	450:—	428:—	21:75	1885:—	970:—	1305:—	841:—	1034:—	49:25	—	14:50	
	Maalisk.	1	216:75	448:—	425:—	21:50	1877:—	965:—	1300:—	842:—	1030:—	49:—	—	14:50
		2	217:25	450:—	425:—	21:50	1877:—	965:—	1300:—	857:—	1037:—	49:—	—	14:50
		3	217:75	450:—	425:—	20:75	1880:—	965:—	1300:—	862:—	1042:—	49:25	—	14:50
		4	217:75	450:—	425:—	19:50	1885:—	970:—	1300:—	870:—	1040:—	49:25	—	14:50
		6	216:50	448:—	425:—	19:50	1880:—	965:—	1295:—	865:—	1038:—	49:25	—	14:50
		7	213:50	442:—	418:—	18:50	1852:—	950:—	1280:—	855:—	1025:—	48:50	—	14:25
8		211:—	435:—	410:—	18:60	1827:—	940:—	1265:—	850:—	1017:—	48:—	—	14:25	
9		211:25	432:—	406:—	19:—	1832:—	940:—	1265:—	877:—	1022:—	48:50	—	14:25	
10		214:—	438:—	410:—	20:—	1856:—	955:—	1280:—	893:—	1032:—	49:—	—	14:50	
11		213:25	438:—	410:—	19:25	1850:—	955:—	1280:—	877:—	1030:—	49:—	—	14:50	
13		212:75	436:—	410:—	19:25	1847:—	950:—	1275:—	860:—	1024:—	48:75	—	14:50	
14		210:75	428:—	402:—	18:75	1827:—	940:—	1260:—	843:—	1015:—	48:75	—	14:25	
15		207:50	422:—	395:—	17:75	1808:—	940:—	1240:—	835:—	1010:—	48:75	—	14:—	
16		205:—	422:—	392:—	17:75	1780:—	923:—	1225:—	833:—	997:—	47:50	—	13:75	
17		205:—	422:—	392:—	17:50	1775:—	923:—	1225:—	820:—	987:—	47:50	—	13:75	
18		203:75	420:—	390:—	17:—	1766:—	915:—	1220:—	812:—	983:—	46:75	—	13:75	
20		204:25	420:—	395:—	16:50	1766:—	915:—	1220:—	812:—	986:—	46:75	—	13:75	
21		204:25	420:—	395:—	15:75	1766:—	910:—	1220:—	818:—	990:—	46:75	—	13:75	
22		204:50	420:—	395:—	16:25	1766:—	912:—	1220:—	818:—	992:—	46:75	—	13:75	
23		204:75	420:—	395:—	15:75	1766:—	912:—	1220:—	818:—	995:—	46:75	—	13:75	
24		207:50	426:—	400:—	14:75	1788:—	922:—	1235:—	827:—	1005:—	47:25	—	13:75	
27		207:50	426:—	400:—	14:75	1788:—	922:—	1235:—	845:—	1005:—	47:50	—	13:75	
28		212:25	436:—	406:—	14:50	1832:—	945:—	1265:—	860:—	1026:—	48:50	—	14:—	
29		213:50	440:—	408:—	14:75	1842:—	955:—	1275:—	863:—	1026:—	49:25	—	14:25	
30		214:25	440:—	408:—	15:—	1845:—	955:—	1275:—	867:—	1033:—	49:25	—	14:25	
31		218:—	448:—	418:—	15:50	1878:—	970:—	1295:—	884:—	1053:—	50:—	—	14:50	

26. (Jatk.) Suomen Pankin avista myyntikurssit vuonna 1922.

Cours de change à vue en 1922.

Päivä. Date.	Punkta. Londres.	R. Franki. Paris.	B. Franki. Bruxelles.	Saksan- markka. Berlin.	Florinti. Amsterdam.	Sv. Franki. Bille.	R. Krnunnu. Stockholm.	N. Krnunnu. Chivastanta.	T. Krnunnu. Copenhague.	Dollari. New York.	Tsh. Krnunnu. Pague.	Viikon markka. Reval.	
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	
Huhtik.	1	217: 25	448: —	420: —	17: 25	1878: —	970: —	1290: —	882: —	1048: —	49: 75	—	14: 50
	3	218: —	450: —	420: —	16: 75	1882: —	970: —	1295: —	885: —	1050: —	49: 75	—	14: 50
	4	220: —	455: —	423: —	16: 25	1902: —	980: —	1310: —	903: —	1062: —	50: 50	—	14: 75
	5	223: 75	464: —	430: —	16: —	1928: —	995: —	1330: —	925: —	1077: —	51: —	—	14: 75
	6	228: —	472: —	440: —	16: 75	1960: —	1010: —	1350: —	944: —	1092: —	51: 75	—	15: —
	7	233: 50	483: —	450: —	17: 50	2010: —	1037: —	1385: —	965: —	1122: —	53: 25	—	15: 50
	8	231: —	480: —	445: —	17: 50	1990: —	1025: —	1370: —	956: —	1110: —	52: 75	—	15: 50
	10	231: —	480: —	445: —	17: 50	1990: —	1025: —	1370: —	956: —	1110: —	52: 75	—	15: 50
	11	233: 50	487: —	450: —	18: —	2008: —	1040: —	1385: —	975: —	1125: —	53: —	—	15: 75
	12	234: 50	490: —	453: —	19: 25	2008: —	1040: —	1385: —	985: —	1130: —	53: —	—	15: 75
	13	234: 75	490: —	453: —	18: —	2010: —	1040: —	1380: —	985: —	1130: —	53: —	—	15: 75
	18	234: 75	490: —	453: —	18: —	2010: —	1040: —	1380: —	985: —	1130: —	53: —	—	15: 75
	19	235: —	495: —	455: —	18: 50	2015: —	1040: —	1380: —	1005: —	1130: —	53: —	—	15: 75
20	236: —	495: —	455: —	18: 50	2028: —	1045: —	1385: —	1020: —	1130: —	53: 50	—	15: 75	
21	236: 50	498: —	460: —	19: 25	2040: —	1050: —	1395: —	1025: —	1140: —	53: 75	—	16: —	
22	237: —	498: —	460: —	19: 50	2040: —	1050: —	1395: —	1023: —	1140: —	53: 75	—	16: —	
24	236: 75	498: —	460: —	20: —	2035: —	1050: —	1390: —	1020: —	1140: —	53: 75	—	16: —	
25	232: —	490: —	450: —	21: —	1990: —	1025: —	1360: —	985: —	1115: —	52: 50	—	15: 75	
26	229: 25	484: —	444: —	20: 25	1968: —	1015: —	1345: —	975: —	1100: —	52: —	—	15: 50	
27	228: —	478: —	440: —	18: —	1957: —	1005: —	1335: —	975: —	1092: —	51: 50	—	15: 25	
28	216: 75	453: —	415: —	17: 50	1863: —	960: —	1270: —	925: —	1042: —	49: —	—	14: 50	
29	216: 75	450: —	412: —	17: 50	1865: —	960: —	1270: —	918: —	1040: —	49: —	—	14: 50	
Toukok.	2	215: 75	447: —	412: —	17: 50	1860: —	950: —	1260: —	915: —	1032: —	48: 75	—	14: 50
	3	214: 75	447: —	410: —	17: —	1850: —	943: —	1250: —	893: —	1030: —	48: 50	—	14: 25
	4	214: 25	440: —	405: —	16: —	1854: —	943: —	1250: —	893: —	1026: —	48: 50	—	14: 25
	5	213: 50	440: —	402: —	16: 75	1846: —	937: —	1245: —	893: —	1022: —	48: 25	—	14: 25
	6	210: 50	435: —	397: —	16: 75	1820: —	920: —	1225: —	880: —	1006: —	47: 50	—	14: —
	8	209: 50	432: —	395: —	16: 50	1808: —	915: —	1215: —	880: —	1004: —	47: —	—	14: —
	9	209: 25	430: —	393: —	16: —	1808: —	915: —	1215: —	888: —	1002: —	47: —	—	14: 25
	10	213: —	436: —	398: —	16: 75	1840: —	930: —	1235: —	900: —	1020: —	48: —	—	14: 50
	11	213: —	438: —	400: —	17: —	1842: —	930: —	1230: —	895: —	1020: —	48: —	—	14: 50
	12	212: —	434: —	396: —	16: 75	1835: —	920: —	1220: —	888: —	1015: —	47: 50	—	14: 50
	13	211: —	434: —	396: —	16: 75	1835: —	920: —	1220: —	885: —	1015: —	47: 50	—	14: 50
	15	211: 25	434: —	396: —	16: 50	1835: —	920: —	1220: —	885: —	1012: —	47: 50	—	14: 75
	16	212: 50	436: —	398: —	16: 75	1844: —	925: —	1225: —	890: —	1017: —	47: 75	—	14: 75
	17	213: —	436: —	398: —	17: —	1850: —	920: —	1225: —	890: —	1020: —	48: —	—	14: 75
	18	213: 75	438: —	400: —	16: 75	1865: —	922: —	1230: —	892: —	1026: —	48: —	—	14: 50
19	213: 50	437: —	400: —	16: 50	1862: —	922: —	1230: —	890: —	1025: —	48: —	—	14: 75	
20	213: 25	435: —	398: —	16: 25	1857: —	922: —	1230: —	888: —	1022: —	48: —	—	14: 75	
22	212: 50	433: —	396: —	15: 75	1850: —	915: —	1230: —	876: —	1016: —	47: 75	—	14: 75	
23	212: 75	428: —	393: —	15: 25	1856: —	915: —	1240: —	860: —	1020: —	47: 75	—	14: 75	

26. (Jatk.) Suomen Pankin avista myyntikurssit vuonna 1922.

Cours de change à vue en 1922.

Päivä. Date.	Panta. Londres.	B. Frankf. Paris.	B. Frankf. Bruxelles.	Saksan- markka. Berlin.	Florini. Amsterdam.	Sv. Frankf. Böle.	R. Kruunu. Stockholm.	N. Kruunu. Christiania.	T. Kruunu. Copenhague.	Dollari. New York.	Tsh. kruunu. Prague.	Yvon markka. Reval.	
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	
Toukok.	24	214:—	432:—	400:—	16:—	1866:—	920:—	1240:—	869:—	1027:—	48:—	14: 75	
	26	214:—	434:—	400:—	16: 50	1872:—	920:—	1240:—	877:—	1032:—	48: 25	14: 75	
	27	213: 75	437:—	405:—	16: 50	1870:—	920:—	1240:—	880:—	1050:—	48:—	14: 75	
	29	213: 50	437:—	405:—	16: 50	1870:—	920:—	1240:—	868:—	1044:—	48:—	14: 75	
	30	212: 75	436:—	404:—	17: 25	1865:—	920:—	1235:—	856:—	1044:—	48:—	14: 75	
	31	211: 50	434:—	402:—	17: 50	1855:—	915:—	1230:—	855:—	1050:—	47: 75	14: 50	
Kesäk.	1	210:—	430:—	398:—	17: 25	1840:—	910:—	1225:—	850:—	1035:—	47: 25	14: 50	
	2	210:—	430:—	398:—	17: 50	1830:—	905:—	1220:—	845:—	1030:—	47: 25	14: 25	
	3	210:—	430:—	395:—	17: 25	1820:—	905:—	1215:—	840:—	1027:—	47:—	14: 25	
	6	209: 75	427:—	395:—	17:—	1820:—	905:—	1215:—	840:—	1027:—	47:—	14: 25	
	7	209:—	425:—	393:—	16: 25	1817:—	900:—	1215:—	832:—	1025:—	46: 75	14: 25	
	8	209:—	423:—	390:—	16: 25	1813:—	895:—	1212:—	819:—	1025:—	46: 50	14: 25	
	9	209:—	423:—	392:—	16: 50	1815:—	895:—	1210:—	820:—	1030:—	46: 50	14: 25	
	10	209:—	421:—	391:—	16: 25	1815:—	895:—	1210:—	820:—	1025:—	46: 60	14: 25	
	12	209: 70	422:—	391:—	15: 75	1823:—	897:—	1215:—	820:—	1027:—	46: 70	14: 25	
	13	209:—	415:—	387:—	14: 75	1816:—	892:—	1212:—	817:—	1023:—	46: 55	14: 25	
	14	208: 75	411:—	384:—	15:—	1816:—	892:—	1210:—	813:—	1020:—	46: 55	14: 25	
	15	208: 75	410:—	384:—	15:—	1817:—	894:—	1208:—	802:—	1018:—	46: 75	14: 25	
	16	206: 90	409:—	382:—	14: 90	1809:—	885:—	1198:—	791:—	1008:—	46: 50	14: 15	
	17	206: 40	405:—	380:—	14: 60	1796:—	883:—	1195:—	790:—	1000:—	46: 25	14: 15	
	19	206: 20	404:—	380:—	14: 35	1796:—	885:—	1195:—	795:—	1000:—	46: 30	14: 15	
	20	206: 20	400:—	380:—	14: 25	1797:—	888:—	1195:—	790:—	996:—	46: 85	14: 15	
	21	206: 20	402:—	385:—	14: 75	1797:—	890:—	1195:—	775:—	995:—	47:—	14: 15	
	22	204: 50	398:—	379:—	14: 10	1780:—	880:—	1185:—	772:—	987:—	46: 20	14:—	
	23	202:—	392:—	372:—	13: 90	1760:—	870:—	1170:—	762:—	975:—	45: 70	13: 95	
	26	200: 65	387:—	368:—	13: 75	1750:—	865:—	1163:—	750:—	972:—	45: 50	13: 75	
	27	197: 60	374:—	359:—	13:—	1720:—	856:—	1147:—	726:—	955:—	45: 10	13: 50	
	28	194: 40	368:—	350:—	12: 75	1692:—	840:—	1130:—	710:—	941:—	44: 10	13: 35	
	29	194: 25	368:—	349:—	12: 65	1689:—	840:—	1130:—	712:—	945:—	44:—	13: 35	
	30	193: 80	366:—	349:—	12:—	1688:—	840:—	1130:—	714:—	942:—	44: 10	13:—	
	Heinäk.	1	195: 30	369:—	351:—	12:—	1702:—	847:—	1140:—	730:—	947:—	44: 50	13: 20
		3	198: 50	376:—	357:—	11: 25	1732:—	860:—	1160:—	750:—	964:—	45:—	13: 50
		4	203: 25	384:—	365:—	11:—	1770:—	880:—	1190:—	770:—	984:—	46:—	14:—
		5	206:—	387:—	368:—	10: 75	1795:—	890:—	1210:—	770:—	998:—	46: 50	14:—
		6	202:—	372:—	354:—	10: 75	1754:—	872:—	1180:—	748:—	980:—	45: 50	13: 75
		7	202:—	368:—	346:—	10: 25	1754:—	870:—	1175:—	750:—	982:—	45: 50	13: 50
8		203: 75	360:—	340:—	9:—	1772:—	875:—	1185:—	760:—	990:—	45: 75	13: 50	
10		204:—	364:—	345:—	9:—	1772:—	885:—	1185:—	756:—	990:—	45: 75	13: 50	
11		201: 75	354:—	340:—	8: 75	1760:—	875:—	1175:—	750:—	982:—	45: 50	13: 50	
12		203: 50	367:—	354:—	9: 50	1775:—	880:—	1185:—	750:—	990:—	46:—	13: 75	
13		207:—	380:—	360:—	10: 75	1808:—	896:—	1206:—	765:—	1006:—	46: 75	14:—	

26. (Jatk.) Suomen Pankin avista myyntikurssit vuonna 1922.

Cours de change à vue en 1922.

Päivä. Date.	Punta. Londres.	B. Franki. Paris.	B. Franki. Brüssel.	Saksan- markka. Berlín.	Florint. Amsterdam.	Sv. Franki. Bille.	R. Kruunu. Stockholm.	N. Kruunu. Christiania.	T. Kruunu. Copenhague.	Uusi York. New York.	Dollari. Praagie.	Tsu. kruunu. Praagie.	Viron markka. Reval.
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.
Heinäk. 14	217:—	400:—	384:—	11:25	1905:—	945:—	1270:—	808:—	1057:—	49:—	—	—	14:75
15	211:—	387:—	370:—	10:50	1845:—	915:—	1290:—	786:—	1020:—	47:50	—	—	14:25
17	209:50	387:—	367:—	10:75	1825:—	908:—	1220:—	782:—	1010:—	47:25	—	—	14:—
18	211:—	390:—	370:—	10:50	1838:—	914:—	1230:—	786:—	1020:—	47:50	—	—	14:25
19	213:—	400:—	375:—	10:25	1858:—	925:—	1245:—	794:—	1032:—	48:—	—	—	14:25
20	213:—	402:—	378:—	10:—	1858:—	925:—	1245:—	794:—	1032:—	48:—	—	—	14:25
21	212:75	400:—	378:—	9:75	1856:—	920:—	1240:—	795:—	1032:—	48:—	—	—	14:25
22	212:25	402:—	380:—	10:—	1854:—	920:—	1235:—	804:—	1026:—	47:75	—	—	14:10
24	213:—	400:—	380:—	9:75	1858:—	920:—	1240:—	806:—	1030:—	48:—	—	—	14:10
25	216:—	410:—	388:—	9:75	1888:—	935:—	1260:—	816:—	1044:—	48:50	—	—	14:40
26	216:—	409:—	386:—	9:75	1884:—	928:—	1260:—	815:—	1042:—	48:50	—	—	14:40
27	214:—	400:—	380:—	9:50	1868:—	918:—	1250:—	814:—	1035:—	48:25	—	—	14:25
28	214:—	398:—	378:—	9:40	1868:—	918:—	1250:—	812:—	1035:—	48:25	—	—	14:10
29	214:—	398:—	378:—	9:—	1868:—	920:—	1255:—	822:—	1036:—	48:25	—	—	14:20
31	214:—	395:—	374:—	8:—	1858:—	920:—	1255:—	825:—	1034:—	48:—	—	—	14:20
Elok. 1	213:75	390:—	368:—	7:30	1858:—	920:—	1255:—	815:—	1032:—	48:—	—	—	14:20
2	212:—	388:—	370:—	7:30	1840:—	910:—	1240:—	806:—	1023:—	47:75	—	—	14:—
3	211:75	384:—	365:—	6:10	1840:—	910:—	1240:—	820:—	1023:—	47:60	—	—	14:—
4	211:25	387:—	365:—	6:—	1838:—	910:—	1240:—	813:—	1023:—	47:50	—	—	14:—
5	210:75	387:—	365:—	6:50	1830:—	904:—	1235:—	812:—	1020:—	47:40	—	—	14:—
7	210:75	387:—	365:—	6:25	1828:—	905:—	1235:—	810:—	1018:—	47:25	—	—	14:—
8	210:75	385:—	363:—	6:40	1830:—	905:—	1235:—	810:—	1018:—	47:25	—	—	14:—
9	210:75	384:—	363:—	6:25	1830:—	905:—	1235:—	810:—	1018:—	47:20	—	—	14:—
10	210:50	381:—	361:—	6:—	1830:—	905:—	1235:—	815:—	1018:—	47:20	—	—	14:—
11	210:—	375:—	355:—	5:50	1830:—	903:—	1235:—	815:—	1018:—	47:20	—	—	13:90
12	210:—	380:—	360:—	5:50	1828:—	903:—	1235:—	813:—	1014:—	47:10	—	—	13:90
14	210:25	385:—	365:—	6:20	1828:—	903:—	1235:—	813:—	1012:—	47:10	—	—	13:90
15	210:10	380:—	360:—	5:80	1828:—	900:—	1235:—	813:—	1012:—	47:—	—	—	13:90
16	210:—	372:—	354:—	4:75	1826:—	900:—	1238:—	815:—	1014:—	47:—	—	—	13:90
17	210:25	375:—	360:—	4:65	1830:—	905:—	1242:—	820:—	1018:—	47:10	—	—	13:90
18	210:25	372:—	352:—	4:50	1827:—	900:—	1242:—	817:—	1016:—	47:—	—	—	13:90
19	210:50	373:—	355:—	4:—	1827:—	900:—	1242:—	817:—	1016:—	47:—	—	—	13:90
21	210:—	373:—	355:—	4:—	1827:—	900:—	1242:—	817:—	1014:—	47:—	—	—	13:90
22	210:—	375:—	355:—	4:40	1824:—	900:—	1240:—	815:—	1013:—	46:90	—	—	13:90
23	209:75	371:—	353:—	3:75	1822:—	895:—	1240:—	813:—	1013:—	46:90	—	—	13:80
24	209:25	368:—	350:—	3:30	1818:—	895:—	1240:—	807:—	1010:—	46:75	—	—	13:75
25	208:75	360:—	345:—	2:50	1825:—	895:—	1247:—	800:—	1010:—	46:75	—	—	13:75
26	208:75	356:—	340:—	2:60	1820:—	893:—	1244:—	798:—	1007:—	46:70	—	—	13:75
28	208:75	352:—	337:—	2:65	1818:—	893:—	1244:—	798:—	1007:—	46:65	—	—	13:75
29	208:90	357:—	341:—	3:30	1823:—	895:—	1242:—	796:—	1007:—	46:85	—	—	13:75
30	209:—	359:—	341:—	3:10	1823:—	895:—	1239:—	790:—	1007:—	46:90	—	—	13:75
31	209:—	359:—	341:—	3:25	1825:—	895:—	1237:—	788:—	1005:—	46:85	—	—	13:75

26. (Jatk.) Suomen Pankin avista myyntikurssit vuonna 1922.

Cours de change à vue en 1922.

Päivä. Date.	Punkta. Londres.	R. Franki. Paris.	B. Franki. Brusselles.	Saksan- markka. Berlin.	Florintini. Amsterdam.	Sv. Franki. Häle.	R. Kruunu. Stockholm.	N. Kruunu. Christiania.	T. Kruunu. Copenhague.	Dollari. New York.	Tsh. Kruunu. Pague.	Viron markka. Reval.		
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.		
Syysk.	1	209:—	360:—	341:—	3: 50	1825:—	896:—	1240:—	786:—	1005:—	46: 85	155:—	13: 75	
	2	208: 70	359:—	340:—	3: 75	1823:—	895:—	1238:—	776:—	1003:—	46: 80	154:—	13: 75	
	4	207: 75	362:—	342:—	3: 50	1815:—	891:—	1234:—	772:—	1000:—	46: 55	152:—	13: 70	
	5	206: 75	360:—	343:—	3: 25	1805:—	888:—	1231:—	768:—	996:—	46: 35	160:—	13: 65	
	6	206: 25	360:—	340:—	3: 30	1803:—	885:—	1228:—	766:—	993:—	46: 20	163:—	13: 60	
	7	206: 60	365:—	343:—	3: 70	1803:—	885:—	1227:—	770:—	995:—	46: 20	163:—	13: 60	
	8	206: 60	360:—	343:—	3: 30	1803:—	885:—	1227:—	770:—	995:—	46: 25	160:—	13: 60	
	9	206: 25	360:—	340:—	3: 40	1800:—	883:—	1226:—	772:—	990:—	46: 25	155:—	13: 60	
	11	205: 80	358:—	338:—	3: 25	1796:—	881:—	1225:—	772:—	986:—	46: 20	153:—	13: 55	
	12	205: 40	353:—	335:—	3: 10	1792:—	880:—	1224:—	772:—	986:—	46: 15	155:—	13: 50	
	13	205:—	352:—	334:—	3: 05	1790:—	876:—	1222:—	770:—	985:—	46: 10	154:—	13: 50	
	14	204: 65	350:—	333:—	2: 95	1788:—	873:—	1221:—	770:—	983:—	46: 15	154:—	13: 50	
	15	204: 50	349:—	332:—	3: 10	1788:—	870:—	1220:—	772:—	981:—	46: 30	154:—	13: 50	
	16	204: 50	351:—	332:—	3: 20	1788:—	870:—	1220:—	777:—	981:—	46: 25	154:—	13: 50	
	18	204: 15	350:—	332:—	3: 15	1786:—	867:—	1219:—	777:—	975:—	46: 15	152:—	13: 50	
	19	203: 25	347:—	328:—	3: 50	1780:—	863:—	1217:—	785:—	960:—	46: 10	151:—	13: 45	
	20	202: 75	347:—	328:—	3: 25	1777:—	860:—	1216:—	790:—	952:—	46:—	148:—	13: 40	
	21	203:—	349:—	329:—	3: 25	1777:—	860:—	1216:—	780:—	955:—	45: 95	140:—	13: 40	
	22	203: 20	350:—	330:—	3: 30	1777:—	860:—	1215:—	774:—	960:—	45: 90	143:—	13: 40	
	23	202: 85	348:—	328:—	3: 35	1775:—	860:—	1213:—	774:—	956:—	45: 90	144:—	13: 35	
	25	202: 20	348:—	328:—	3: 25	1773:—	856:—	1210:—	775:—	953:—	45: 75	144:—	13: 35	
	26	201: 40	348:—	328:—	3: 25	1765:—	854:—	1205:—	771:—	952:—	45: 55	144:—	13: 35	
	27	201:—	347:—	328:—	3: 10	1766:—	852:—	1203:—	772:—	947:—	45: 50	142:—	13: 30	
	28	200:—	345:—	325:—	2: 60	1760:—	850:—	1200:—	770:—	940:—	45: 50	140:—	13: 25	
	29	199: 65	344:—	324:—	2: 75	1760:—	850:—	1197:—	775:—	938:—	45: 30	140:—	13: 25	
	30	199: 30	344:—	324:—	2: 75	1765:—	852:—	1200:—	777:—	928:—	45: 60	140:—	13: 25	
	Lokak.	2	199: 20	343:—	323:—	2: 75	1763:—	850:—	1198:—	777:—	925:—	45: 55	140:—	13: 35
		3	199: 20	343:—	323:—	2: 55	1755:—	850:—	1196:—	779:—	927:—	45: 35	140:—	13: 25
		4	198:—	340:—	320:—	2: 30	1743:—	843:—	1190:—	788:—	923:—	45: 10	142:—	13: 10
		5	197: 80	340:—	320:—	2: 20	1740:—	842:—	1189:—	798:—	923:—	44: 85	147:—	13: 10
6		196: 80	340:—	320:—	2: 15	1730:—	837:—	1185:—	786:—	917:—	44: 60	150:—	13: 10	
7		196: 50	338:—	317:—	2:—	1726:—	837:—	1180:—	786:—	905:—	44: 50	152:—	12: 90	
9		196: 45	337:—	316:—	1: 90	1726:—	837:—	1180:—	785:—	903:—	44: 45	152:—	12: 90	
10		196:—	335:—	314:—	1: 50	1722:—	832:—	1176:—	785:—	900:—	44: 40	153:—	12: 80	
11		194:—	330:—	306:—	1: 60	1710:—	825:—	1167:—	780:—	890:—	44:—	155:—	12: 70	
12		193:—	327:—	303:—	1: 75	1697:—	818:—	1160:—	780:—	885:—	43: 60	150:—	12: 50	
13		193: 10	330:—	305:—	1: 60	1697:—	820:—	1160:—	780:—	885:—	43: 60	148:—	12: 50	
14		192: 50	329:—	305:—	1: 60	1692:—	814:—	1159:—	800:—	874:—	43: 55	148:—	12: 50	
16		191: 70	327:—	305:—	1: 55	1688:—	805:—	1156:—	788:—	865:—	43: 30	147:—	12: 45	
17		191:—	324:—	302:—	1: 55	1678:—	800:—	1153:—	785:—	857:—	43: 10	145:—	12: 45	
18		190: 25	322:—	300:—	1: 50	1670:—	795:—	1146:—	778:—	854:—	42: 90	142:—	12: 40	
19		189: 75	315:—	294:—	1: 45	1660:—	785:—	1133:—	774:—	853:—	42: 50	139:—	12: 25	

¹⁾ Tšekkoslovakian kruunun kurssia alettiin säännöllisesti noteerata 1 p. syyskuuta 1922. *Four Prague la Banque a commencé à coter les cours le 1 septembre 1922.*

26. (Jatk.) Suomen Pankin avista myyntikurssit vuonna 1922.

Cours de change à vue en 1922.

Päivä. Date.	Punta. Londres.	R. Frangi. Paris.	B. Frangi. Bruxelles.	Saksan- markka. Berlin.	Florini. Amsterdam.	Sv. Frangi. Häls.	H. Krnunnu. Stockholm.	N. Krnunnu. Christiania.	T. Krnunnu. Copenhague.	New York.	Dollari. Pyygic.	Viron markka. Reval.		
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.		
Lokak.	20	188:—	310:—	289:—	1: 30	1646:—	772:—	1122:—	751:—	842:—	42: 10	138:—	12: 10	
	21	188: 25	312:—	290:—	1: 15	1651:—	772:—	1127:—	751:—	844:—	42: 20	140:—	12: 10	
	23	190: 20	314:—	292:—	1:—	1666:—	780:—	1138:—	755:—	856:—	42: 50	140:—	12: 30	
	24	188: 75	300:—	283:—	1:—	1657:—	774:—	1132:—	755:—	849:—	42: 35	138:—	12: 20	
	25	186: 70	299:—	275:—	: 95	1642:—	768:—	1120:—	755:—	843:—	41: 95	135:—	12: 10	
	26	186:—	293:—	272:—	: 95	1640:—	766:—	1120:—	752:—	843:—	41: 95	135:—	12:—	
	27	186:—	286:—	264:—	: 96	1633:—	758:—	1120:—	750:—	842:—	41: 95	132:—	12:—	
	28	185: 60	289:—	268:—	1: 07	1626:—	752:—	1116:—	750:—	838:—	41: 75	132:—	12:—	
	30	184: 80	289:—	268:—	1:—	1626:—	748:—	1110:—	746:—	833:—	41: 50	131:—	12:—	
	31	180: 75	282:—	264:—	: 92	1584:—	733:—	1087:—	733:—	817:—	40: 55	129:—	12:—	
	Marrask.	1	179: 75	282:—	262:—	: 90	1574:—	728:—	1080:—	732:—	813:—	40: 40	127:—	11: 90
		2	172:—	270:—	250:—	: 85	1510:—	705:—	1035:—	705:—	777:—	38: 60	120:—	11: 25
		3	170:—	264:—	244:—	: 67	1492:—	692:—	1025:—	692:—	769:—	38: 10	120:—	11: 10
		4	157: 75	243:—	225:—	: 60	1385:—	644:—	950:—	645:—	712:—	35: 25	111:—	10: 25
		6	173:—	265:—	245:—	: 65	1515:—	707:—	1040:—	707:—	780:—	38: 90	122:—	11: 20
7		173: 25	260:—	240:—	: 55	1522:—	715:—	1045:—	710:—	784:—	39:—	124:—	11: 25	
8		173: 50	252:—	232:—	: 47	1522:—	715:—	1045:—	721:—	784:—	39:—	124:—	11: 25	
9		173: 75	242:—	222:—	: 50	1523:—	713:—	1045:—	721:—	784:—	39:—	126:—	11: 25	
10		175: 50	253:—	232:—	: 63	1538:—	717:—	1055:—	725:—	793:—	39: 35	127:—	11: 30	
11		179: 60	256:—	237:—	: 50	1575:—	734:—	1080:—	746:—	810:—	40: 25	129:—	11: 65	
13		177: 80	256:—	237:—	: 50	1562:—	731:—	1070:—	739:—	805:—	39: 95	127:—	11: 50	
14		178:—	257:—	237:—	: 54	1562:—	729:—	1070:—	737:—	804:—	39: 85	127:—	11: 50	
15		178: 30	262:—	242:—	: 54	1562:—	729:—	1070:—	733:—	804:—	39: 90	127:—	11: 50	
16		179: 60	268:—	251:—	: 53	1580:—	740:—	1080:—	740:—	813:—	40: 30	130:—	11: 75	
17		180:—	280:—	260:—	: 65	1582:—	740:—	1080:—	740:—	813:—	40: 30	130:—	11: 75	
18	179: 90	282:—	264:—	: 60	1580:—	740:—	1078:—	737:—	810:—	40: 20	128:—	11: 75		
20	178: 50	279:—	263:—	: 54	1567:—	739:—	1070:—	733:—	804:—	39: 85	127:—	11: 70		
21	177: 50	290:—	265:—	: 64	1557:—	735:—	1060:—	726:—	800:—	39: 60	126:—	11: 60		
22	177: 50	284:—	264:—	: 65	1557:—	743:—	1060:—	724:—	800:—	39: 60	126:—	11: 60		
23	177:—	284:—	264:—	: 63	1550:—	735:—	1055:—	718:—	798:—	39: 40	125:—	11: 55		
24	176: 75	279:—	260:—	: 58	1550:—	733:—	1055:—	717:—	798:—	39: 30	124:—	11: 50		
25	177: 25	282:—	261:—	: 56	1555:—	734:—	1060:—	726:—	800:—	39: 40	125:—	11: 60		
27	178: 25	283:—	263:—	: 54	1562:—	739:—	1065:—	730:—	804:—	39: 70	127:—	11: 70		
28	180:—	280:—	260:—	: 49	1575:—	744:—	1075:—	736:—	811:—	39: 90	128:—	11: 70		
29	180:—	276:—	256:—	: 48	1575:—	743:—	1074:—	735:—	811:—	39: 90	128:—	11: 80		
30	180:—	275:—	255:—	: 48	1576:—	741:—	1073:—	738:—	812:—	39: 90	128:—	11: 80		
Jouluk.	1	180:—	278:—	257:—	: 54	1580:—	744:—	1073:—	738:—	812:—	40:—	128:—	11: 80	
	2	179: 75	280:—	258:—	: 49	1575:—	744:—	1072:—	736:—	810:—	39: 85	128:—	11: 80	
	4	180:—	279:—	259:—	: 49	1578:—	750:—	1074:—	739:—	812:—	39: 90	128:—	11: 80	
	5	180:—	279:—	259:—	: 48	1577:—	755:—	1074:—	739:—	811:—	39: 85	128:—	11: 80	
	7	181: 50	279:—	257:—	: 48	1587:—	750:—	1072:—	750:—	816:—	39: 80	127:—	11: 70	
	8	181: 50	280:—	259:—	: 52	1588:—	750:—	1072:—	755:—	819:—	39: 80	127:—	11: 70	

26. (Jatk.) Suomen Pankin avista myyntikurssit vuonna 1922.

Cours de change à vue en 1922.

Päivä. Date.	Punta. London.	R. Frangi. Paris.	B. Frangi. Bruxelles.	Saksan- markka. Berlin.	Florini. Amsterdam.	Sv. Frangi. Bille.	R. Krnunna. Stockholm.	N. Krnunna. Christiania.	T. Krnunna. Copenhagen.	Dollari. New York.	Tsh. krnunna. Prague.	Viron markka. Reval.
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.
Jouluk. 9	181:65	283:—	260:—	— :49	1587:—	751:—	1072:—	759:—	819:—	39:80	127:—	11:70
11	182:—	282:—	260:—	— :49	1587:—	750:—	1073:—	759:—	821:—	39:85	127:—	11:70
12	182:60	281:—	260:—	— :49	1587:—	752:—	1073:—	753:—	823:—	39:90	127:—	11:70
13	185:—	282:—	261:—	— :49	1593:—	756:—	1073:—	760:—	830:—	39:90	127:—	11:70
14	184:90	284:—	262:—	— :52	1598:—	756:—	1074:—	763:—	833:—	39:90	124:—	11:70
15	185:25	287:—	265:—	— :54	1596:—	756:—	1074:—	758:—	833:—	39:90	123:—	11:70
16	185:25	298:—	275:—	— :64	1600:—	757:—	1074:—	758:—	833:—	39:90	122:—	11:70
18	185:50	305:—	284:—	— :72	1600:—	757:—	1074:—	759:—	833:—	39:90	120:—	11:75
19	185:25	296:—	274:—	— :56	1595:—	757:—	1074:—	762:—	832:—	39:90	115:—	11:75
20	185:10	299:—	275:—	— :60	1598:—	759:—	1076:—	763:—	830:—	40:—	115:—	11:85
21	185:—	297:—	274:—	— :59	1593:—	756:—	1076:—	756:—	825:—	40:—	119:—	11:85
22	186:20	300:—	275:—	— :62	1598:—	761:—	1080:—	764:—	827:—	40:15	120:—	11:90
23	185:75	298:—	274:—	— :60	1597:—	760:—	1078:—	763:—	831:—	40:10	122:—	11:85
27	186:—	297:—	273:—	— :57	1595:—	760:—	1078:—	764:—	832:—	40:10	125:—	11:85
28	186:—	291:—	268:—	— :50	1595:—	759:—	1078:—	764:—	831:—	40:10	126:—	11:85
29	186:15	292:—	268:—	— :55	1595:—	761:—	1080:—	762:—	831:—	40:10	126:—	11:85
30	186:30	292:—	270:—	— :55	1596:—	764:—	1087:—	760:—	830:—	40:25	126:—	11:85
1922												
Korkein Maximum	237:— ²⁷ / ₄	498:— ²¹ / ₄	460:— ²¹ / ₄	32:— ¹⁰ / ₁	2040:— ²¹ / ₄	1050:— ⁹ / ₁	1395:— ²¹ / ₄	1025:— ²¹ / ₄	1140:— ²¹ / ₄	54:50 ⁹ / ₁	16:— ²¹ / ₄	163:— ⁹ / ₈
Alin Minimum	157:75 ⁴ / ₁₁	242:— ⁹ / ₁₁	222:— ⁹ / ₁₁	— :47 ⁹ / ₁₁	1335:— ⁴ / ₁₁	644:— ⁴ / ₁₁	950:— ⁴ / ₁₁	645:— ⁴ / ₁₁	712:— ⁴ / ₁₁	35:25 ⁴ / ₁₁	10:25 ⁴ / ₁₁	111:— ⁴ / ₁₁
Keskimäärä Moyenne	205:88	382:79	359:45	11:47	1799:43	893:07	1216:77	811:86	975:64	46:62	136:03	13:59

27. Suomen Pankin avista myyntikurssit keskimäärin kunakin kuukautena vuosina 1915—1922.

Cours de change à vue moyen pour chaque mois en 1915—1922.

Kuukausi. Mois.	Punta. Londres.	R. Frangi. Paris.	B. Frangi. Bruxelles.	Saksan- markka. Berlin.	Florinti. Amsterdam.	Sv. Frangi. Bale.	Itäv. Kruunu. Vienna.	R. Kruunu. Stockholm.	N. Kruunu. Kristiania.	T. Kruunu. Copenhague.	Dollari. New York.	Rupia. St. Petersburg.
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.
1915												
Tammik.	29:—	110:— ¹⁾	— ²⁾	—	285:—	—	— ³⁾	150:—	150:—	150:—	5: 90	260:—
Helmik.	29:—	110:—	—	—	285:—	—	—	150:—	150:—	150:—	5: 90	260:—
Maalisk.	29:—	110:—	—	—	285:—	—	—	150:—	150:—	150:—	5: 90	260:—
Huhtik.	29:—	110:—	—	—	255:—	—	—	153: 25	153: 25	153: 25	5: 98	260:—
Toukok.	29: 13	111: 75	—	—	237: 50	—	—	156: 28	156: 28	156: 28	6: 10	260:—
Kesäk.	29: 62	114: 64	—	—	241: 52	—	—	164: 44	164: 44	164: 44	6: 10	257: 58
Heinäk.	32: 46	120: 77	—	—	266: 22	—	—	178: 16	178: 14	178: 14	6: 61	256: 50
Elok.	34:—	124: 50	—	—	280:—	—	—	184: 53	184: 53	184: 53	6: 90	251: 26
Syysk.	33: 78	121: 71	—	—	287: 07	—	—	184: 15	184: 15	184: 15	6: 90	241: 50
Lokak.	32: 71	119: 84	—	—	282: 88	—	—	181: 94	181: 94	181: 23	6: 92	235: 11
Marrask.	33: 04	119: 53	—	—	297: 46	—	—	190: 23	190: 23	189: 23	7: 08	227: 92
Jouluk.	34: 02	123: 30	—	—	300:—	—	—	206: 11	205: 15	203: 46	7: 10	221: 84
1916												
Tammik.	35: 38	127: 37	—	—	320:—	—	—	208: 04	207: 04	206: 04	7: 44	216: 50
Helmik.	35: 10	125: 40	—	—	318:—	—	—	202: 40	201: 60	200: 80	7: 34	216: 50
Maalisk.	34: 36	122: 73	—	—	308: 65	—	—	201: 03	201: 03	201: 03	7: 13	216: 50
Huhtik.	34:—	122:—	—	—	305:—	—	—	207: 34	207: 34	207: 34	7: 20	216: 50
Toukok.	34:—	122:—	—	—	305:—	—	—	214: 62	214: 62	214: 62	7: 20	214: 72
Kesäk.	34:—	121: 80	—	—	304: 56	—	—	210: 73	210: 73	210: 73	7: 20	214: 93
Heinäk.	34: 10	121: 50	—	—	305:—	—	—	200: 84	200: 84	200: 84	7: 20	216: 26
Elok.	34: 10	121: 50	—	—	305:—	—	—	201: 92	201: 92	201: 92	7: 20	214: 50
Syysk.	33: 57	120: 15	—	—	295: 96	—	—	197: 11	195: 96	194: 61	7: 02	216: 88
Lokak.	33: 59	121: 15	—	—	295:—	—	—	199: 88	197: 88	196: 88	7: 09	216: 42
Marrask.	34: 43	124: 03	—	—	296: 76	—	—	204: 30	202: 30	201: 07	7: 27	214: 50
Jouluk.	35: 03	126: 33	—	—	302: 35	—	—	212: 62	208: 95	204: 87	7: 45	213: 58

¹⁾ Belgian frangin kurssia ei noteerattu aikana 1 p. tammikuuta 1915—17 p. kesäkuuta 1920. *Pour Bruxelles la Banque n'a pas coté les cours pour la période 1 janvier 1915—17 juin 1920.*

²⁾ Saksan markan kurssia ei noteerattu aikana 12 p. syyskuuta 1914—8 p. toukokuuta 1918. *Pour Berlin et Hambourg, la Banque n'a pas coté les cours pour la période 12 sept. 1914—8 mai 1918.*

³⁾ Itävallan kruunun kurssia ei noteerattu aikana 1 p. lokakuuta 1914—10 p. kesäkuuta 1918. *Pour Vienne la Banque n'a pas coté les cours pour la période 1 oct. 1914—10 juin 1918.*

27. (Jatk.) Suomen Pankin avista myyntikurssit keskimäärin kunakin kuukautena vuosina 1915—1922.

Cours de change à vue moyen pour chaque mois en 1915—1922.

Kuukausi. Mois.	Rupla. St. Pétersbourg.	Dollari. New York.	T. Krnun. Copenhague.	N. Krnun. Christiania.	R. Krnun. Stockholm.	Itäv. Krnun. Vienna.	Sv. Frangi. Bâle.	Florinti. Amsterdam.	Saksan- markka. Berlin.	R. Frangi. Bruxelles.	R. Frangi. Paris.	Panta. Londres.	Mk.
1917													
Tammik.	214: 50	7: 50	206: —	211: —	216: —	—	—	308: 50	—	—	126: 50	35: 25	Mk.
Helmik.	214: 50	7: 50	206: —	211: —	216: —	—	—	308: 50	—	—	126: 50	35: 25	Mk.
Maalisk.	214: 50	7: 50	211: 33	215: 07	218: 51	—	—	308: 50	—	—	127: 44	35: 41	Mk.
Huhtik.	211: 34	7: 51	215: 91	218: 86	221: 39	—	—	305: 26	—	—	129: 26	35: 62	Mk.
Toukok.	200: 50	7: 52	216: 48	218: 48	222: 48	—	—	305: 60	—	—	130: 98	35: 62	Mk.
Kesäk.	167: 76	7: 46	209: 76	211: 76	215: 76	—	—	301: 92	—	—	127: 46	34: 41	Mk.
Heinäk.	135: 88	6: 78	195: 15	197: 15	201: 15	—	—	275: 76	—	—	116: 73	31: 69	Mk.
Elok.	136: 18	6: 83	212: 72	214: 22	219: 48	—	—	282: —	—	—	117: —	32: 17	Mk.
Syysk.	114: 24	6: 97	222: 06	222: 56	232: 08	—	—	290: 96	—	—	119: 72	32: 98	Mk.
Lokak.	112: 81	7: 56	259: 29	259: 85	277: 92	—	—	319: 44	1) —	—	130: 46	35: 87	Mk.
Marrask.	103: 96	8: 37	300: 38	300: 38	326: 38	—	—	364: 23	185: 83	—	144: 92	39: 42	Mk.
Jouluk.	102: 58	7: 33	244: 04	248: 20	256: 25	—	—	330: 62	185: 41	—	134: 75	36: 53	Mk.
1918													
²⁾ Tammik.	98: 18	6: 95	214: —	218: 27	222: 72	—	—	290: 77	177: 04	—	119: 22	32: 45	Mk.
Helmik.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Mk.
Maalisk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Mk.
Huhtik.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Mk.
Toukok.	—	6: 50	210: —	210: 22	220: 22	—	—	329: 44	159: 72	—	115: 22	31: —	Mk.
Kesäk.	143: 12	7: 12	219: 37	221: 70	240: 41	78: 94	—	354: 33	175: 70	—	121: 92	33: 78	Mk.
Heinäk.	135: 37	8: 20	256: 70	259: 13	290: 07	83: 89	—	422: 77	207: 55	—	143: 47	38: 89	Mk.
Elok.	134: 84	8: 06	253: 11	254: 62	286: 81	77: 24	—	418: 16	199: 33	—	142: 77	38: 40	Mk.
Syysk.	—	8: 79	266: 22	271: 72	294: 48	74: 42	—	424: 60	198: 56	—	160: 67	41: 75	Mk.
Lokak.	—	9: 53	263: 44	268: 61	284: 68	86: —	—	413: 64	197: 14	—	173: 78	45: 28	Mk.
Marrask.	—	8: 60	229: 76	235: 98	242: 23	62: 67	—	359: 25	173: 73	—	157: 57	40: 89	Mk.
Jouluk.	—	8: 98	241: 20	251: 04	259: 91	56: 67	—	381: 33	185: 25	—	164: 33	42: 61	Mk.

¹⁾ Sveitsin frangin kurssia alettiin säännöllisesti noteerata 10 p. marraskuuta 1917. *Pour Bâle la Banque a commencé à coter régulièrement les cours le 10 nov. 1917.*

²⁾ Pankki ei noteerannut mitään kurssia aikana 28 p. tammik. — 8 p. toukok. 1918. *La Banque n'a pas coté de cours pendant la période 28 janv. — 8 mai 1918.*

³⁾ Ruplan kurssi ei noteerattu aikana 28 p. tammikuuta — 10 p. kesäkuuta 1918 ja loppui noteeraus jälkeen 29 p. elokuuta 1918. *Pour St. Pétersbourg la Banque n'a pas coté les cours pour la période 28 janvier — 10 juin 1918 et depuis le 29 août 1918 la Banque n'a plus coté le rouble.*

27. (Jatk.) Suomen Pankin avista myyntikurssit keskimäärin kunakin kuukautena vuosina 1915—1922.

Cours de change à vue moyen pour chaque mois en 1915—1922.

Kuukausi. Mois.	Punta. London.	R. Frangi. Paris.	B. Frangi. Bruxelles.	Saksan- markka. Berlin.	Amsterdäm.	Florinti. Béle.	Sv. Frangi. Béle.	Itäv. Kruunu. Vienna.	R. Kruunu. Stockholm.	Christiania.	T. Kruunu. Copenhague.	Dollari. New York.
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.
1919												
Tammik.	42: 90	165: 66	—	111: 44	378: 96	186: 08	56: 12	259: 04	251: 68	235: 44	9: 02	
Helmik.	44: 84	173: 04	—	105: 37	388: 50	193: 08	50: 33	264: 70	257: 95	245: 33	9: 44	
Maalisk.	46: 76	176: 52	—	98: 20	403: 60	202: 60	46: 96	274: 64	264: —	255: 44	9: 92	
Huhtik.	44: 88	160: 83	—	79: —	387: 62	194: 62	35: 29	256: 41	246: 58	240: 29	9: 66	
Toukok.	45: 94	156: 16	—	80: 16	390: —	195: 64	39: 68	252: 48	247: 76	236: 24	9: 86	
Kesäk.	51: 68	174: 81	—	80: 86	437: 31	210: 86	42: —	287: 59	281: 22	265: 59	11: 17	
Heinäk.	58: 71	190: 55	—	90: 96	501: —	235: 81	42: —	329: 11	316: 18	298: 96	13: 16	
Elok.	65: 35	197: 43	—	81: 23	569: 95	270: 31	42: —	376: 34	355: 15	332: 34	15: 26	
Syysk.	73: 94	207: 48	—	73: 73	660: 60	305: 15	1) —	433: 07	408: 26	387: 34	17: 72	
Lokak.	92: 86	260: 22	—	83: 67	839: 04	395: 92	—	538: 37	508: 11	478: —	22: 11	
Marrask.	110: 54	288: —	—	71: 32	1 015: 40	487: 44	—	620: 56	599: 12	561: 32	26: 97	
Jouluk.	124: 60	305: 37	—	70: 04	1 231: 91	599: 56	—	697: 30	666: 61	608: 22	32: 57	
1920												
Tammik.	103: 18	242: 24	—	51: 52	1 051: 12	497: 64	—	578: 48	538: 76	495: 16	27: 91	
Helmik.	83: 68	174: 88	—	28: 21	922: 04	407: 42	—	459: 21	426: 21	368: 29	24: 79	
Maalisk.	71: 52	140: 88	—	26: 88	716: 54	329: 96	—	390: 58	347: 08	326: 96	19: 60	
Huhtik.	71: 37	113: 42	—	33: 39	672: 57	324: 09	—	396: 17	360: 30	325: 74	18: 24	
Toukok.	74: 66	133: 84	2) —	44: 74	709: 87	344: 61	—	409: 76	361: 52	325: 41	19: 54	
Kesäk.	85: 44	171: 50	186: 85	58: 88	787: 28	396: 08	—	470: 20	382: 36	367: 22	21: 90	
Heinäk.	98: 34	208: 35	222: 05	66: 22	888: 31	447: 52	—	553: 48	420: 48	417: 04	25: 45	
Elok.	114: 38	229: 17	244: 78	68: 04	1 043: 06	526: 32	—	649: 49	474: 39	474: 17	31: 66	
Syysk.	113: 38	219: 18	233: 33	58: 27	1 008: 82	523: 77	—	648: 42	450: 05	450: 91	32: 30	
Lokak.	136: 51	258: 58	273: 73	60: 65	1 214: 25	625: 86	—	772: 62	545: 23	549: 12	39: 34	
Marrask.	159: 21	280: 23	298: 35	61: 47	1 408: 23	723: 08	—	885: 54	620: 54	621: 92	46: 43	
Jouluk.	145: 36	247: 56	262: 08	57: 92	1 286: 76	646: 36	—	812: 24	609: 36	614: 52	41: 67	

¹⁾ Itävallan kruunun noteeraukset lopetettiin 13 p. elokuuta 1919. *Pour Vienne la Banque n'a pas coté les cours depuis le 13 août 1919.*

²⁾ Kts. huomautusta I. siv. 52. *Voir la note 1 à la page 52.*

27. (Jatk.) Suomen Pankin avista myyntikurssit keskimäärin
kunakin kuukautena vuosina 1915—1922.

Cours de change à vue moyen pour chaque mois en 1915—1922.

Kuukausi. Mois.	Painaa. Londres.	R. Frangi. Paris.	B. Frangi. Bruxelles.	Saksan- markka. Berlin.	Florini. Amsterdam.	Sv. Frangi. Bale.	R. Kronna. Stockholm.	N. Kronna. Christiania.	T. Kronna. Copenhague.	Dollari. New York.	Tsh. Kronna Pague.	Viron markka. Reval.
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.
1921												
Tammik.	118: 06	202: 71	213: 21	49: 32	1 039: 75	500: 54	672: 63	554: 54	568: 50	31: 81	—	—
Helmik.	117: 46	217: 33	227: 83	50: 26	1 034: 96	506: 29	672: 67	539: 88	561: 96	30: 42	—	—
Maalisk.	146: 54	265: 26	277: 96	60: 75	1 291: 09	643: 09	850: 65	607: 78	648: 74	37: 64	—	—
Huhtik.	173: 35	318: 40	328: 92	70: 10	1 533: 36	771: 60	1 037: 28	702: 76	798: 64	44: 18	—	—
Toukok.	186: 54	392: 67	392: 67	76: 14	1 669: —	844: 13	1 101: —	738: 29	848: 21	47: 03	—	—
Kesäk.	220: 55	471: 54	469: 54	85: 32	1 946: 92	1 001: 25	1 307: 58	853: 53	1 004: 21	58: 38	—	—
Heinäk.	221: 43	476: 62	468: 19	80: 05	1 941: 15	1 016: 81	1 233: 92	817: 96	966: 46	60: 88	—	—
Elok.	242: 68	515: 67	501: —	79: 61	2 064: —	1 129: 52	1 403: 33	866: 74	1 072: —	66: 58	—	—
Syysk.	263: 37	518: 58	510: 50	69: 65	2 243: 46	1 226: 08	1 538: 46	912: 73	1 249: 77	70: 80	—	—
Lokak.	251: 65	471: 35	464: 58	46: 35	2 169: 12	1 197: 77	1 495: 31	817: 85	1 230: 42	65: 40	—	—
Marrask.	211: 71	383: 54	370: 23	21: 62	1 861: 58	1 009: 96	1 236: 92	751: 23	985: 58	53: 57	—	—
Jouluk.	218: 92	410: 04	394: 80	28: 07	1 917: 80	1 030: 88	1 291: 40	801: 64	1 027: 40	52: 94	—	—
1922												
Tammik.	223: 83	431: 63	414: 96	27: 97	1 947: 13	1 036: 17	1 322: 29	831: 96	1 059: 71	53: 11	—	1) —
Helmik.	216: 84	432: 25	412: 50	24: 25	1 870: 67	979: 71	1 297: 92	826: 17	1 025: 25	49: 90	—	14: 49
Maalisk.	210: 94	433: 73	406: 92	17: 68	1 825: 23	941: 50	1 260: 38	848: 53	1 016: 92	48: 29	—	14: 14
Huhtik.	229: 27	478: 55	442: 41	18: 13	1 971: 68	1 016: 91	1 352: 50	964: 41	1 102: 50	52: 10	—	15: 36
Toukok.	212: 74	436: —	399: 96	16: 59	1 848: 60	923: 96	1 232: 80	833: 44	1 023: 88	47: 89	—	14: 54
Kesäk.	205: 46	405: 83	380: 46	14: 99	1 788: 17	883: 63	1 191: 67	791: 88	1 001: 17	46: 21	—	14: 04
Heinäk.	208: 75	386: 88	367: 15	10: 04	1 820: 19	902: 35	1 218: 27	733: —	1 011: 42	47: 06	—	14: —
Elok.	210: 21	374: 63	355: 70	4: 88	1 828: 63	901: 63	1 239: 59	809: 48	1 015: 04	47: 11	2) —	13: 90
Syysk.	204: 25	352: 54	333: 38	3: 23	1 787: 69	870: 85	1 219: —	774: 35	972: 88	46: 07	150: 54	13: 48
Lokak.	191: 55	319: —	297: 62	1: 55	1 683: 38	800: 50	1 150: 77	770: 65	872: 81	43: 24	142: 50	12: 50
Marrask.	176: 33	269: 38	249: 65	—: 59	1 546: 46	725: 58	1 057: 50	723: 53	795: 88	39: 42	125: 50	11: 49
Jouluk.	183: 77	238: 65	266: 39	—: 54	1 591: 09	755: —	1 075: 26	755: 83	824: 96	39: 95	124: 22	11: 78

1) Kts. huomautusta siv. 44. Voir la note à la page 44.

2) Kts. huomautusta siv. 49. Voir la note à la page 49.

28. Yleiskatsaus Suomen Pankin avista

Résumé des cours de change

Vuosi. Année.	Punta ¹⁾ . Londres.			R. Frangi ¹⁾ . Paris.			Saksanmarkka ¹⁾ . Hambourg, Berlin.		
	Korkein. Maxim.	Alin. Minim.	Keskim. Moyenne.	Korkein. Maxim.	Alin. Minim.	Keskim. Moyenne.	Korkein. Maxim.	Alin. Minim.	Keskim. Moyenne.
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.
1877	28:—	25:55	26:33	111:60	101:40	104:71	137:30	124:30	128:44
1878	25:70	25:17	25:36	102:90	100:—	100:92	126:20	123:30	124:26
1879	25:22	25:17	25:22	100:—	100:—	100:—	123:70	123:70	123:70
1880	25:42	25:17	25:29	100:80	99:80	100:08	124:75	123:50	124:07
1881	25:40	25:30	25:33	100:20	100:—	100:01	124:55	124:—	124:22
1882	25:45	25:35	25:36	100:40	100:—	100:16	124:45	124:25	124:34
1883	25:35	25:35	25:35	100:50	100:30	100:39	124:30	124:20	124:27
1884	25:35	25:35	25:35	100:50	100:30	100:47	124:20	124:20	124:20
1885	25:40	25:35	25:36	100:50	100:30	100:37	124:40	124:20	124:21
1886	25:40	25:35	25:36	100:70	100:30	100:50	124:40	124:20	123:92
1887	25:40	25:35	25:36	100:40	100:20	100:29	124:40	124:20	124:28
1888	25:40	25:35	25:36	100:30	100:20	100:23	124:50	124:30	124:37
1889	25:40	25:30	25:34	100:40	100:20	100:25	124:50	124:10	124:28
1890	25:45	25:30	25:38	100:50	100:30	100:41	124:60	124:20	124:37
1891	25:40	25:30	25:33	100:50	100:—	100:30	124:60	124:20	124:44
1892	25:42	25:28	25:32	100:80	100:20	100:50	124:70	124:40	124:45
1893	25:50	25:32	25:38	100:80	100:30	100:55	124:70	123:90	124:32
1894	25:25	25:23	25:24	100:50	100:10	100:13	123:90	123:80	123:81
1895	25:30	25:25	25:27	100:50	100:30	100:43	124:—	123:80	123:84
1896	25:35	25:25	25:29	100:50	100:40	100:41	124:30	124:—	124:04
1897	25:25	25:17	25:23	100:40	100:—	100:25	124:30	123:70	123:80
1898	25:38	25:20	25:29	100:30	100:—	100:11	124:—	123:70	123:78
1899	25:50	25:30	25:36	100:80	100:30	100:53	124:10	123:80	123:96
1900	25:48	25:36	25:41	101:10	100:80	101:40	124:10	124:10	124:10
1901	25:40	25:30	25:36	101:10	100:70	100:89	124:10	124:—	124:04
1902	25:38	25:32	25:36	100:90	100:70	100:85	124:—	123:90	123:98

¹⁾ Vuodet 1877—1880 90 päiv. *Années 1877—1880 à 90 jours.*

vekselikursseihin vuosina 1877—1922.

à vue en 1877—1922.

R. Kruunu. Stockholm.			Dollari. New York.			Rupla ¹⁾ . St. Petersbourg.			Vuosi. Année.
Korkein. Maxim.	Alin. Minim.	Keskim. Moyenne.	Korkein. Maxim.	Alin. Minim.	Keskim. Moyenne.	Korkein. Maxim.	Alin. Minim.	Keskim. Moyenne.	
Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	
154: 80	141: 20	145: 63	—	—	—	347: —	239: 50	288: 54	1877
142: —	139: 30	140: 31	—	—	—	285: —	243: —	261: 58	1878
139: 80	139: 50	139: 66	—	—	—	272: —	240: —	226: 09	1879
139: 60	139: 10	139: 33	—	—	—	273: —	251: —	265: 57	1880
139: 10	139: —	139: 06	—	—	—	275: —	256: —	265: 32	1881
139: 30	139: 10	139: 23	—	—	—	265: —	247: —	254: 78	1882
139: 30	139: —	139: 15	—	—	—	255: —	245: —	249: 45	1883
139: 30	139: —	139: 14	—	—	—	267: —	245: —	255: 47	1884
139: 20	139: —	139: 13	—	—	—	268: —	244: —	254: 72	1885
139: 40	139: —	139: 11	—	—	—	254: —	234: —	245: 84	1886
139: 40	139: 20	139: 28	—	—	—	239: —	219: —	225: 58	1887
139: 40	139: 30	139: 33	—	—	—	274: —	204: —	236: 17	1888
139: 40	139: 30	139: 31	—	—	—	274: —	258: —	266: 65	1889
139: 70	139: 30	139: 34	—	—	—	329: 50	273: —	293: 26	1890
139: 70	139: 40	139: 46	—	—	—	304: —	238: —	279: 15	1891
139: 60	139: 30	139: 38	—	—	—	268: —	248: —	255: 13	1892
139: 60	139: 40	139: 49	—	—	—	269: —	253: —	263: 45	1893
139: 30	139: 30	139: 30	—	—	—	272: 50	266: —	269: 37	1894
139: 30	139: 30	139: 30	—	—	—	272: 50	268: —	270: 64	1895
139: 30	139: 20	139: 28	—	—	—	269: —	267: —	268: 05	1896
139: 20	139: —	139: 02	—	—	—	268: —	267: —	267: 53	1897
139: —	138: 90	138: 97	—	—	—	267: 60	267: 30	267: 50	1898
139: 10	139: —	139: 04	—	—	—	267: 80	267: 60	267: 64	1899
139: 10	139: 10	139: 10	—	—	—	267: 80	267: 80	267: 80	1900
139: 30	139: 10	139: 29	—	—	—	267: 80	267: 80	267: 80	1901
139: 30	139: 30	139: 30	—	—	—	267: 80	267: 80	267: 80	1902

¹⁾ Vuodet 1877—1881, 7 päiv. *Années 1877—1881 à 7 jours.*

28. (Jatk.) Yleiskatsaus Suomen Pankin avista
Résumé des cours de change

Vuosi. Année.	Punta. Londres.			R. Frangi. Paris.			Saksaunmarkka. Hambourg, Berlin.		
	Korkein. Maxim.	Alin. Minim.	Keskim. Moyenne.	Korkein. Maxim.	Alin. Minim.	Keskim. Moyenne.	Korkein. Maxim.	Alin. Minim.	Keskim. Moyenne.
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.
1903	25: 40	25: 30	25: 35	100: 90	100: 50	100: 81	124: —	124: —	124: —
1904	25: 43	25: 28	25: 34	101: —	100: 50	100: 72	124: 10	124: —	124: 02
1905	25: 40	25: 30	25: 37	101: —	100: 50	100: 81	124: 10	123: 90	123: 94
1906	25: 45	25: 32	25: 40	101: 10	100: 70	100: 95	124: 30	124: —	124: 08
1907	25: 58	25: 36	25: 46	101: 50	100: 80	101: 07	124: 30	124: 10	124: 26
1908	25: 58	25: 30	25: 40	101: 50	100: 70	101: 06	124: 20	124: 10	124: 17
1909	25: 44	25: 31	25: 38	101: 20	100: 50	100: 80	124: 10	123: 90	124: 03
1910	25: 41	25: 33	25: 37	100: 90	100: 30	100: 60	123: 90	123: 90	123: 90
1911	25: 42	25: 30	25: 36	101: —	100: 10	100: 47	123: 90	123: 90	123: 90
1912	25: 43	25: 30	25: 36	100: 80	100: 15	100: 52	124: 20	123: 65	123: 81
1913	25: 43	25: 30	25: 39	100: 80	100: 20	100: 62	124: 40	123: 80	124: 06
1914	29: —	25: 33	25: 99	110: —	100: 50	102: 67	124: 80	123: 80	²⁾ 124: 15
1915	34: 30	29: —	31: 29	124: 50	110: —	116: 51	—	—	—
1916	35: 50	33: 50	34: 30	128: —	120: —	122: 95	—	—	—
1917	41: —	30: 50	35: —	151: —	110: —	127: 58	—	—	—
¹⁾ 1918	47: 50	30: 50	39: 40	180: —	110: —	145: 92	160: —	100: —	²⁾ 131: 08
1919	133: 60	42: 10	66: 97	341: —	152: —	204: 82	114: —	67: —	85: 57
1920	180: —	65: 70	105: 43	315: —	107: —	203: 21	75: —	24: —	51: 75
1921	300: —	107: —	199: 18	580: —	188: —	390: 29	97: —	18: —	59: 82
1922	237: —	157: 75	205: 88	498: —	242: —	382: 79	32: —	—: 47	11: 47

¹⁾ Vert. huomautusta 2 siv. 53. Voir la note 2 à la page 53.

²⁾ Vert. huomautusta 2 siv. 52. Voir la note 2 à la page 52.

vekselikursseihin vuosina 1877—1922.
à vue en 1877—1922.

R. Kruunu. Stockholm.			Dollari. New York.			Rupla. St. Petersbourg.			Vuosi. Année.
Korkein. Maxim.	Alin. Minim.	Keskim. Moyenne.	Korkein. Maxim.	Alin. Minim.	Keskim. Moyenne.	Korkein. Maxim.	Alin. Minim.	Keskim. Moyenne.	
Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	
139:30	139:30	139:30	—	—	—	267:80	267:80	267:80	1903
139:30	139:30	139:30	—	—	—	267:80	267:80	267:80	1904
139:30	139:30	139:30	—	—	—	267:80	267:—	267:55	1905
139:30	139:30	139:30	—	—	—	267:30	267:—	267:04	1906
139:30	139:30	139:30	—	—	—	268:70	265:50	267:06	1907
139:50	139:30	139:43	—	—	—	267:20	265:50	266:20	1908
139:50	139:30	139:33	—	—	—	269:40	265:70	267:85	1909
139:40	139:10	139:28	—	—	—	269:—	267:70	268:23	1910
139:40	139:20	139:32	—	—	—	268:—	267:70	267:89	1911
139:40	139:10	139:20	—	—	—	268:—	266:90	267:26	1912
139:50	139:—	139:19	¹⁾ 5:23	5:23	5:23	267:30	266:80	267:19	1913
150:—	139:30	141:30	5:90	5:23	5:31	267:30	260:—	264:47	1914
210:—	150:—	170:77	7:25	5:90	6:46	260:—	220:50	249:03	1915
216:—	192:—	204:96	7:50	7:—	7:23	218:50	212:50	215:65	1916
360:—	198:—	235:56	8:60	6:50	7:44	214:50	91:—	160:05	1917
310:—	195:—	262:70	9:90	6:50	8:28	145:—	95:—	²⁾ 127:51	1918
740:—	241:—	382:97	34:—	8:85	15:58	—	—	—	1919
1 000:—	358:—	589:53	51:50	17:40	29:27	—	—	—	1920
1 740:—	610:—	1 166:25	80:50	28:—	52:07	—	—	—	1921
1 395:—	950:—	1 216:77	54:50	35:25	46:62	—	—	—	1922

¹⁾ Dollarin kurssia alettiin säännöllisesti noteerata 2 p. tammikuuta 1913. *Four New York la Banque à commencé à coter régulièrement les cours le 2 janv. 1913.*

²⁾ Vert. huomautusta 3 siv. 53. *Voir la note 3 à la page 53.*

29. Suomen Pankin alin diskonttokorko vuosina 1867—1922.

*Variations des taux d'escompte de la Banque de Finlande durant la
période 1867—1922.*

Päivästä. <i>Depuis.</i>	Päivään. <i>Jusqu'à.</i>	Pro- senttia. <i>Pour cent.</i>	Päivästä. <i>Depuis.</i>	Päivään. <i>Jusqu'à.</i>	Pro- senttia. <i>Pour cent.</i>
1	2	3	4	5	6
1867 Tammik. 1	1868 Maalisk. 19	6	1907 Helmik. 28	1907 Marrask. 6	5 1/2
1868 Maalisk. 20	1869 Jouluk. 31	5	1907 Marrask. 7	1907 Marrask. 27	6
1870 Tammik. 1	1870 Jouluk. 31	4 1/2	1907 Marrask. 28	1908 Elok. 7	6 1/2
1871 Tammik. 1	1875 Jouluk. 31	4	1908 Elok. 8	1908 Syysk. 19	6
1876 Tammik. 1	1877 Toukok. 31	4 1/2	1908 Syysk. 20	1909 Huhtik. 24	5 1/2
1877 Kesäk. 1	1878 Jouluk. 31	5	1909 Huhtik. 25	1910 Jouluk. 15	5
1879 Tammik. 1	1879 Jouluk. 31	5 1/2	1910 Jouluk. 16	1911 Helmik. 18	5 1/2
1880 Tammik. 1	1880 Elok. 31	5	1911 Helmik. 19	1911 Toukok. 16	5
1880 Syysk. 1	1886 Jouluk. 3	4 1/2	1911 Toukok. 17	1912 Tammik. 27	4 1/2
1886 Jouluk. 4	1890 Maalisk. 17	4	1912 Tammik. 28	1912 Marrask. 9	5
1890 Maalisk. 18	1890 Marrask. 17	4 1/2	1912 Marrask. 10	1913 Marrask. 24	6
1890 Marrask. 18	1891 Jouluk. 1	5	1913 Marrask. 25	1914 Maalisk. 31	5 1/2
1891 Jouluk. 2	1893 Jouluk. 2	5 1/2	1914 Huhtik. 1	1914 Elok. 3	5
1893 Jouluk. 3	1895 Helmik. 9	5	1914 Elok. 4	1914 Syysk. 5	7
1895 Helmik. 10	1895 Lokak. 3	4 1/2	1914 Syysk. 6	1915 Tammik. 9	6
1895 Lokak. 4	1896 Lokak. 20	4	1915 Tammik. 10	1916 Toukok. 18	5 1/2
1896 Lokak. 21	1898 Lokak. 17	4 1/2	1916 Toukok. 19	1919 Tammik. 7	5
1898 Lokak. 18	1899 Lokak. 4	5	1919 Tammik. 8	1919 Marrask. 17	6
1899 Lokak. 5	1899 Lokak. 28	5 1/2	1919 Marrask. 18	1920 Maalisk. 22	7
1899 Lokak. 29	1901 Syysk. 18	6	1920 Maalisk. 23	1920 Marrask. 9	8
1901 Syysk. 19	1902 Helmik. 8	5 1/2	1920 Marrask. 10	1922 Lokak. 16	9
1902 Helmik. 9	1907 Helmik. 27	5	1922 Lokak. 17	—	8

Tammikuu — *Janvier*Helmikuu — *Février*Maaliskuu — *Mars*Huhtikuu — *Avril*Toukokuu — *Mai*Kesäkuu — *Juin*Heinäkuu — *Juillet*Elokuu — *Août.*Syyskuu — *Septembre*Lokakuu — *Octobre*Marraskuu — *Novembre*Joulukuu — *Décembre.*

**30. Suomen Pankin alin diskonttokorko keskimäärin vuosina
1867—1922.**

*Taux d'escompte moyen de la Banque de Finlande durant la
période 1867—1922.*

Vuosi. Année.	Prosenttia. Pour cent.	Vuosi. Année.	Prosenttia. Pour cent.	Vuosi. Année.	Prosenttia. Pour cent.
1	2	3	4	5	6
		1886	4.4625	1906	5.0000
1867	6.0000	1887	4.0000	1907	5.5417
1868	5.2134	1888	4.0000	1908	6.1611
1869	5.0000	1889	4.0000	1909	5.1583
1870	4.5000	1890	4.4328	1910	5.0208
1871	4.0000	1891	5.0403	1911	4.7556
1872	4.0000	1892	5.5000	1912	5.1042
1873	4.0000	1893	5.4611	1913	5.9500
1874	4.0000	1894	5.0000	1914	5.6222
1875	4.0000	1895	4.4333	1915	5.5125
1876	4.5000	1896	4.0972	1916	5.1917
1877	4.7917	1897	4.5000	1917	5.0000
1878	5.0000	1898	4.6014	1918	5.0000
1879	5.5000	1899	5.2056	1919	6.1000
1880	4.8333	1900	6.0000	1920	7.9139
1881	4.5000	1901	5.8583	1921	9.0000
1882	4.5000	1902	5.0528	1922	8.7944
1883	4.5000	1903	5.0000		
1884	4.5000	1904	5.0000		
1885	4.5000	1905	5.0000		

31. Suomen Pankin kultakassa kunkin *Encaisse or de la Banque de Finlande*

Kuukausi. <i>Mois.</i>	1902	1903	1904	1905	1906	1907
1	2	3	4	5	6	7
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.
Tammikuu	21 385 500	21 449 100	20 997 400	22 994 000	23 643 100	27 039 800
Helmikuu	21 333 800	21 379 800	22 228 400	22 743 100	23 542 100	27 064 300
Maaliskuu	21 282 100	21 260 800	21 843 600	22 828 000	23 473 500	27 119 800
Huhtikuu	21 525 600	21 177 000	20 890 100	22 903 600	23 786 700	27 419 400
Toukokuu	21 288 600	21 189 200	21 231 800	23 031 500	24 057 200	28 011 300
Kesäkuu	21 220 200	21 171 900	21 304 100	23 291 400	24 619 100	27 792 700
Heinäkuu	21 328 700	21 148 300	22 076 800	23 430 300	25 019 800	27 995 600
Elokuu	21 387 200	21 149 500	22 591 400	23 232 400	26 512 900	28 246 000
Syyskuu	21 409 700	21 266 100	22 312 200	23 138 700	26 889 300	28 905 000
Lokakuu	21 377 900	21 158 300	22 355 200	23 314 300	27 364 700	27 291 600
Marraskuu	21 412 400	21 066 500	22 618 200	23 320 100	26 625 500	26 036 200
Joulukuu	21 461 300	21 056 800	22 778 200	23 482 400	26 767 300	25 392 700

32. Suomen Pankin saatavat ulkomaisilta kirjeen- *Comptes courants débiteurs de la Banque de*

Kuukausi. <i>Mois.</i>	1902	1903	1904	1905	1906	1907
1	2	3	4	5	6	7
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.
Tammikuu	30 457 100	49 136 200	53 359 500	38 692 200	59 717 200	67 533 700
Helmikuu	28 388 400	47 700 600	49 871 800	39 036 400	59 741 400	64 388 000
Maaliskuu	28 418 200	51 079 200	49 377 000	39 747 600	61 605 300	66 624 300
Huhtikuu	28 211 100	46 196 700	47 639 600	41 178 600	63 157 500	68 762 600
Toukokuu	26 998 300	47 282 800	45 400 500	43 019 400	63 490 800	67 113 000
Kesäkuu	27 313 900	47 184 800	44 511 000	45 467 000	65 163 900	67 746 600
Heinäkuu	28 105 500	48 615 900	45 442 200	47 824 800	70 333 000	71 989 200
Elokuu	40 786 400	48 537 700	47 315 800	53 965 700	73 977 700	71 068 900
Syyskuu	43 975 200	48 783 500	47 472 300	56 884 600	77 151 100	70 115 900
Lokakuu	47 912 900	50 246 200	45 445 300	56 207 400	76 676 200	66 604 200
Marraskuu	49 373 500	51 377 800	43 388 800	57 795 800	71 933 600	57 914 100
Joulukuu	50 846 100	54 105 500	40 129 500	60 212 600	70 310 400	57 903 200

¹⁾ Suuri vähennys johtui siitä, että Venäjän valtakunnan rahaston Helsingin osasto yhdellä kertaa esitti lunastettavaksi pitemmän ajan kuluessa keräämään seteleitä n. 45 milj. mk.

kuukauden lopussa v. 1902—1913.

à la fin de chaque mois en 1902—1913.

1908	1909	1910	1911	1912	1913	Kunkaus. Mois.
8	9	10	11	12	13	14
Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	
25 858 700	24 517 000	24 741 500	22 147 200	23 401 800	35 473 100	Tammikuu
25 755 700	23 825 800	24 711 700	22 062 200	23 365 900	35 465 400	Helmikuu
22 956 500	24 251 600	24 709 400	21 993 800	23 308 400	35 488 700	Maaliskuu
23 461 600	23 810 400	24 756 800	21 951 100	23 525 600	35 458 900	Huhtikuu
22 860 600	24 122 200	26 856 300	24 189 000	29 788 100	35 571 200	Toukokuu
28 117 500	23 961 500	27 118 500	28 527 500	32 234 900	35 724 200	Kesäkuu
23 191 500	24 087 100	24 399 600	32 690 700	32 463 100	35 917 500	Heinäkuu
23 372 500	24 027 400	22 548 700	32 726 200	32 760 900	35 920 700	Elokuu
23 691 700	24 207 900	21 596 900	34 928 100	34 991 000	36 000 100	Syyskuu
23 490 500	24 277 500	21 804 400	35 050 800	35 058 600	36 002 300	Lokakuu
24 039 400	24 437 200	21 828 700	35 147 900	34 999 200	35 934 900	Marraskuu
23 802 500	24 594 300	22 053 700	35 324 500	35 355 200	36 127 100	Joulukuu

vaihtajilta kunkin kuukauden lopussa v. 1902—1913.

Finlande à la fin de chaque mois en 1902—1913.

1908	1909	1910	1911	1912	1913	Kunkaus. Mois.
8	9	10	11	12	13	14
Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	
56 165 400	36 369 300	79 873 300	87 880 300	77 742 600	55 055 200	Tammikuu
54 555 900	39 180 900	80 597 000	91 896 200	77 696 600	53 721 100	Helmikuu
50 515 300	42 479 500	81 280 700	94 301 600	78 732 900	53 551 300	Maaliskuu
44 579 500	44 756 600	81 300 500	101 070 900	69 507 700	49 576 600	Huhtikuu
42 003 200	47 714 500	77 869 300	111 121 900	62 005 200	48 492 600	Toukokuu
39 502 200	54 004 600	81 078 300	116 217 700	60 286 600	48 710 800	Kesäkuu
42 421 000	56 012 400	71 506 500	114 334 300	61 042 300	52 080 500	Heinäkuu
47 626 400	58 312 000	75 179 500	121 180 900	62 625 200	51 937 700	Elokuu
52 605 100	58 410 100	78 454 600	120 648 900	64 797 100	58 532 700	Syyskuu
52 047 600	74 706 800	84 355 400	122 196 700	64 985 800	64 949 600	Lokakuu
46 823 700	74 752 800	83 466 300	121 183 800	62 919 700	62 867 000	Marraskuu
39 312 900	80 876 600	81 257 500	¹⁾ 76 994 700	60 392 200	58 536 500	Joulukuu

¹⁾ Cette importante diminution provient du fait que le bureau de Helsingfors du Trésor russe présente un paiement en une seule fois des billets accumulés depuis assez longtemps, pour environ 45 millions de marcs.

33. Yksityispankkien kotimainen lainanotto

Dépôts dans les banques privées à la

Kuukausi. <i>Mois.</i>	1915	1916	1917	1918
1	2	3	4	5
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.
Tammikuu	716 132 500	876 037 200	1 202 982 900	2 033 155 500
Helmikuu	719 728 400	886 006 800	1 242 173 100	.
Maaliskuu	727 062 100	890 005 900	1 312 866 100	.
Huhtikuu	731 959 300	896 251 700	1 389 035 500	2 150 768 600
Toukokuu	741 937 700	910 317 500	1 468 320 600	2 201 417 500
Kesäkuu	764 365 000	945 890 200	1 565 529 200	2 248 289 700
Heinäkuu	778 495 700	971 555 600	1 635 046 900	2 285 727 700
Elokuu	792 103 200	995 844 100	1 687 279 700	2 507 809 600
Syyskuu	807 604 500	1 035 674 900	1 715 994 300	2 678 931 200
Lokakuu	814 321 200	1 092 364 100	1 770 643 800	2 775 451 200
Marraskuu	830 164 900	1 118 652 200	1 844 334 800	2 811 243 600
Joulukuu	860 819 000	1 157 150 200	1 966 067 000	2 846 433 900

¹⁾ Talletukset säästökassa-, talletus-, juoksevalla ja kotimaisten kirjeenvaihtajien tilillä.

34. Yksityispankkien kotimainen lainananto

Opérations des avances en Finland des banques

Kuukausi. <i>Mois.</i>	1915	1916	1917	1918
1	2	3	4	5
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.
Tammikuu	775 650 700	788 143 400	1 035 507 200	1 823 545 400
Helmikuu	781 493 900	797 307 000	1 061 512 600	.
Maaliskuu	772 863 100	816 029 500	1 123 864 100	.
Huhtikuu	770 691 700	808 899 100	1 148 552 600	1 964 798 700
Toukokuu	777 191 700	813 295 700	1 195 780 200	2 075 426 800
Kesäkuu	776 905 300	817 065 700	1 223 592 000	2 100 441 700
Heinäkuu	780 353 300	806 016 900	1 284 286 200	2 205 718 300
Elokuu	774 088 400	810 577 600	1 305 008 600	2 404 064 200
Syyskuu	771 499 900	866 918 600	1 372 242 000	2 648 434 100
Lokakuu	782 436 400	940 606 000	1 505 291 200	2 832 511 700
Marraskuu	788 466 100	986 575 000	1 583 067 000	2 920 907 600
Joulukuu	785 051 400	1 011 149 600	1 732 413 300	3 011 177 100

¹⁾ Lainat, kassakredititiivit, vekselit ja kotimaiset konttokurantit. *Prêts, crédits de caisse.*

kunkin kuukauden lopussa vuosina 1915—1922.¹⁾

fin de chaque mois en 1915—1922.¹⁾

1919	1920	1921	1922	Kuukausi. Mois.
6	7	8	9	10
Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	
2 929 432 100	3 497 445 000	3 682 359 700	3 851 363 000	Tammikuu
3 002 138 300	3 429 736 100	3 689 171 300	3 859 943 200	Helmikuu
3 029 150 500	3 419 023 200	3 771 033 200	3 939 003 300	Maaliskuu
3 055 433 800	3 443 574 300	3 807 010 800	3 957 494 300	Huhtikuu
3 092 394 800	3 448 718 800	3 836 190 500	3 923 070 300	Toukokuu
3 183 981 900	3 525 917 000	3 912 625 600	4 009 716 000	Kesäkuu
3 247 542 800	3 608 002 700	3 934 053 700	4 027 754 300	Heinäkuu
3 242 431 800	3 628 106 800	3 861 358 800	4 008 403 200	Elokuu
3 307 590 300	3 675 041 000	3 820 560 700	4 090 925 700	Syyskuu
3 273 752 900	3 739 630 300	3 826 312 000	4 094 308 800	Lokakuu
3 301 935 000	3 630 912 800	3 749 622 200	4 116 402 200	Marraskuu
3 384 701 300	3 613 231 200	3 788 358 400	4 135 912 600	Joulukuu

Dépôts à terme et à vue et correspondant en Finlande.

kunkin kuukauden lopussa vuosina 1915—1922.¹⁾

privées à la fin de chaque mois en 1914—1922.¹⁾

1919	1920	1921	1922	Kuukausi. Mois.
6	7	8	9	10
Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	
3 074 996 400	4 544 930 100	5 609 912 700	5 868 813 800	Tammikuu
3 307 086 600	4 596 915 200	5 633 557 600	5 939 855 400	Helmikuu
3 523 831 000	4 681 366 800	5 641 318 700	5 988 562 300	Maaliskuu
3 648 027 800	4 761 950 200	5 785 338 300	6 051 127 500	Huhtikuu
3 753 367 600	4 839 814 600	5 920 511 400	6 100 652 900	Toukokuu
3 861 331 300	4 911 549 100	6 026 320 300	6 137 524 600	Kesäkuu
3 987 415 400	5 108 800 400	6 109 468 500	6 101 710 600	Heinäkuu
3 967 937 400	5 238 121 000	6 245 839 500	6 102 047 100	Elokuu
4 118 921 800	5 415 330 300	6 259 336 000	6 101 608 100	Syyskuu
4 248 930 200	5 522 368 200	6 236 343 600	6 061 876 000	Lokakuu
4 351 857 500	5 567 999 500	6 092 441 800	6 104 875 200	Marraskuu
4 499 980 500	5 553 574 900	5 972 831 200	6 145 890 200	Joulukuu

traites et comptes courants à l'intérieur.

35. Yksityispankkien saatavat ulkomailta

Avoir à l'étranger des banques privées

Kuukausi. Mois.	1915	1916	1917	1918
1	2	3	4	5
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.
Tammikuu	41 403 800	34 766 200	66 810 900	60 658 200
Helmikuu	39 534 600	47 365 300	72 304 200	.
Maaliskuu	40 446 100	46 274 500	88 782 300	.
Huhtikuu	41 889 700	42 887 300	98 076 000	59 050 500
Toukokuu	40 697 700	43 911 700	118 663 100	58 807 700
Kesäkuu	38 266 100	55 027 700	121 689 200	51 287 500
Heinäkuu	38 992 500	59 931 800	122 219 000	50 712 700
Elokuu	44 674 700	60 897 800	110 325 600	45 459 900
Syyskuu	41 799 700	52 336 400	90 907 500	65 263 100
Lokakuu	36 789 300	42 579 100	74 810 700	70 562 800
Marraskuu	37 410 900	43 650 700	65 888 500	61 934 800
Joulukuu	38 208 100	56 661 600	57 908 900	60 599 400

¹⁾ Näihin on luettu saatavat ulkomaisilta kirjeenvaihtajilta ja ulkomaiset vekselit. *Comptes*

36. Yksityispankkien velat ulkomaille

Dettes à l'étranger des banques privées

Kuukausi. Mois.	1915	1916	1917	1918
1	2	3	4	5
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.
Tammikuu	21 737 400	38 829 300	56 083 800	79 770 000
Helmikuu	20 494 500	36 444 600	54 041 400	.
Maaliskuu	21 653 000	36 661 000	54 878 100	.
Huhtikuu	23 669 500	34 521 300	54 771 200	79 187 600
Toukokuu	26 118 800	35 242 700	55 461 700	74 010 800
Kesäkuu	29 085 000	34 596 000	55 910 300	74 148 900
Heinäkuu	30 540 700	35 760 000	67 466 000	84 230 100
Elokuu	30 836 600	37 224 200	71 208 300	95 277 000
Syyskuu	33 482 400	40 122 600	67 020 000	124 829 400
Lokakuu	35 064 200	48 432 900	73 548 200	130 578 900
Marraskuu	35 616 400	54 750 800	75 030 900	143 991 800
Joulukuu	37 692 200	56 147 700	75 574 800	158 661 200

¹⁾ Velat ulkomaisille kirjeenvaihtajille. *Comptes courants créditeurs.*

kunkin kuukauden lopussa vuosina 1915—1922.¹⁾
à la fin de chaque mois en 1915—1922.¹⁾

1919	1920	1921	1922	Kuukausi. Mois.
6	7	8	9	10
Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	
68 285 500	157 343 100	48 093 400	96 817 300	Tammikuu
74 595 700	114 144 000	49 413 500	116 210 300	Helmikuu
82 840 300	77 294 200	56 260 500	86 752 900	Maaliskuu
91 719 600	83 164 000	88 931 500	103 563 900	Huhtikuu
84 974 000	88 533 200	73 471 000	84 661 900	Toukokuu
65 709 200	101 073 200	114 700 300	81 841 600	Kesäkuu
55 698 000	88 143 400	131 043 700	115 082 500	Heinäkuu
56 695 600	90 355 300	132 209 600	107 380 900	Elokuu
71 793 600	119 160 200	139 210 300	119 909 100	Syyskuu
73 663 200	168 349 600	128 174 800	92 051 600	Lokakuu
74 653 100	70 872 100	84 036 400	79 242 700	Marraskuu
108 888 700	54 576 900	86 766 600	72 229 600	Joulukuu

courants débiteurs et effets payables à l'étranger

kunkin kuukauden lopussa vuosina 1915—1922.¹⁾
à la fin de chaque mois en 1915—1922.¹⁾

1919	1920	1921	1922	Kuukausi. Mois.
6	7	8	9	10
Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	
180 793 000	571 968 100	823 596 800	944 843 800	Tammikuu
229 185 600	549 369 700	678 796 900	936 428 500	Helmikuu
244 611 000	548 611 200	738 160 200	947 611 000	Maaliskuu
248 321 500	547 101 600	880 738 900	1 034 569 600	Huhtikuu
278 762 200	578 893 500	986 968 500	1 036 330 100	Toukokuu
320 745 700	612 202 400	1 094 420 700	999 897 900	Kesäkuu
385 435 900	640 179 200	1 164 762 700	1 001 351 600	Heinäkuu
413 143 500	657 083 300	1 236 699 800	988 414 100	Elokuu
447 794 000	689 140 100	1 191 553 800	998 525 800	Syyskuu
472 049 100	717 084 100	1 127 416 800	1 086 087 200	Lokakuu
553 378 700	796 282 000	1 039 134 900	1 078 803 300	Marraskuu
561 289 400	795 926 800	994 627 200	971 827 200	Joulukuu

Vuosina 1914—1921 annetut, Suomen Pankkia ja Suomen rahalaitosta koskevat lait ja asetukset.

Lois et décrets émanés en 1914—1921 concernant la Banque de Finlande et le système monétaire.

- 1914 ⁷/₈ Asetus Suomen Pankin ohjesäännön 18 ja 19 §§:n muuttamisesta toisin kuuluviksi.
- 1915 ¹⁵/₄ Senaatin päätös armollisen käskyn johdosta siitä, että Suomen Pankin setelien lunastaminen Suomen kultarahalla lakkautetaan sota-aikana vallitsevien asianhaarojen johdosta.
- › ³/₉ Senaatin päätös, joka koskee Suomen Pankin oikeuttamista liikkeeseen laskemaan yhden markan arvoisia seteleitä kullassa.
- › › Senaatin päätös Suomen Pankin yhden markan arvoisten setelien tekstin ja muodon vahvistamisesta.
- 1916 ²⁹/₈ Senaatin päätös Suomen Pankin yhden markan arvoisen setelin muodon muuttamisesta.
- › › Senaatin päätös, joka koskee Suomen Pankin oikeuttamista laskemaan liikkeeseen 50 ja 25 pennin arvoisia seteleitä kullassa.
- 1918 ⁹/₃ Senaatin päätös koskeva Venäjän rahan rahamerkkien käypäisyyden lakkauttamista Suomessa.
- › ²⁷/₅ Laki Suomen rahasta 9 päivänä elokuuta 1877 annetun lain 6, 10, 11 ja 16 §§ muuttamisesta toisin kuuluviksi.
- › › Senaatin päätös Suomen metallirahain ulkomuodon muuttamisesta.
- › ¹⁴/₆ Senaatin päätös Suomen Pankin uusien viidensadan, sadan ja viiden markan arvoisten setelien liikkeeseen laskemisesta.
- › ²⁷/₇ Laki, joka sisältää väliaikaisia säännöksiä Suomen Pankin setelinanto-oikeudesta.
- › ¹⁰/₉ Korkeimman vallan haltijan päätös kolmensadanviidenkymmenmiljoonan markan suuruisen obligatsioonilainan ottamisesta Suomen Pankin aseman vahvistamiseksi.

- 1918 8/10 Senaatin päätös Venäjän valtakunnan vaakunan ja venäjänkielisen kirjoituksen poistamisesta Suomen Pankin seteleistä.
- » » Senaatin päätös Suomen Pankin uusien kahdenkymmenen markan arvoisten setelien liikkeeseen laskemista.
- 1919 14/11 Asetus Suomen Pankin aseman vahvistamiseksi myönnetty kolmensadanviidenkymmenenmiljoonan markan obligatsioonilainan ehtojen muuttamisesta.
- » 11/12 Valtioneuvoston päätös, joka sisältää tarkemmat määräykset kolmensadanviidenkymmenenmiljoonan markan obligatsioonilainasta Suomen Pankin aseman vahvistamiseksi.
- 1920 11/6 Laki Suomen Pankin Ohjesäännön 3 §:n muuttamisesta toisin kuuluvaksi.
- » 17/12 Laki joka sisältää väliaikaisia säännöksiä Suomen Pankin setelinanto-oikeudesta.
- » 28/12 Laki Suomen rahasta annetun lain 6, 7 ja 16 §§:n muuttamisesta toisin kuuluviksi.
- » » Asetus Suomen metallirahain ulkomuodon muuttamisesta.
- 1921 27/5 Laki joka koskee Suomen Pankin toistaiseksi vapauttamista lunastamasta seteleitensä kultarahalla sekä Suomen ja ulkomaan rahassa annettujen obligatioiden ja korkolippujen lunastamista eräissä tapauksissa.
- » 30/12 Laki joka sisältää väliaikaiset säännökset Suomen Pankin setelinanto-oikeudesta.
- » » Laki Suomen Pankin ohjesäännön 7 ja 48 §§:n muuttamisesta toisin kuuluviksi.

**Eduskunnan Pankkivaltuusmiehet ja Suomen Pankin johtokunta
vuoden 1922 lopussa.**

*Les Délégués de la Chambre des Députés et la Direction de la Banque
de Finlande à la fin de l'année 1922.*

Pankkivaltuusmiehet.

Délégués de la Chambre des Députés.

LAVONIUS, VILHELM ALEXANDER, toimitusjohtaja; v:sta 1920, *puheenjohtaja*.
NEVANLINNA, ERNST FREDRIK, FT., ent. senaattori; v:sta 1920, *varapuheenjohtaja*.
TANNER, VÄINÖ ALFRED, hovioik. ausk., toimitusjohtaja, ent. senaattori;
v:sta 1919.
RAMSAY, AUGUST, FT., tod. valtioneuvos, ent. senaattori; v:sta 1920.
PEHKONEN, EERO YRJÖ, agronomi; v:sta 1921.
VUOLIJOKI, HUGO ROBERT VÄINÖ, FM., ent. senaattori; v:sta 1922.

Varamiehet. — Suppléants.

HAHL EERO VILJAM, agronomi; v:sta 1921.
LINNA, KUSTAA EEMIL, kunnallisneuvos; v:sta 1921.
NIKLANDER, KARL ALVAR, kauppaneuvos; v:sta 1922.
HEINONEN, KAARLO RICHARD, johtaja; v:sta 1922.
PALMGREN, AXEL, VT., toimitusjohtaja; v:sta 1920.
SALMIO, KAARLO TOIVO, johtaja; v:sta 1920.

Johtokunta.

Direction.

Puheenjohtaja. — Président:

STENROTH, OTTO ELIEL, FM., MOK., ent. senaattori; v:sta 1919.

Jäsenet. — Membres:

BASILIER, KAARLO ALEXANDER RAFAEL LEANDER; v:sta 1914.
GRÅSTEN, ERNST, FM., MOK.; v:sta 1920.
VON FRENCKELL, ERIK; v:sta 1922.
AF HEURLIN, LAURI OSKAR; FM., MOK.; v:sta 1922.